

ประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงาน

ดีเด่นของชาติ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ เล่มที่ ๑๙

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศเกียรติคุณ
บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗
เล่มที่ ๑๗

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรื่อง ประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ เล่มที่ ๑๙

โดย คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๐ จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ เล่มที่ ๑๙

กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๕๙

๑๒๐ หน้า

๑ ไทย ____ ชีวประวัติ. I. ชื่อเรื่อง.

920.0593

ISBN 978-974-9772-33-1

คณะบรรณาธิการ

นางสาววันเพ็ญ เข็นตระกูล

นายเมธี เผื่อนทอง

นายมานิช คามณีย์

นางรัชณี ศรีสุข

ร้อยตำรวจตรี หญิง เมทินี ศรีรุ่งเรือง

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐-๒๖๒๙-๙๔๗๑, ๐-๒๖๒๙-๙๔๘๐

โทรสาร ๐-๒๖๒๒-๕๓๒๒

เว็บไซต์ <http://www.opm.go.th/identity>

พิมพ์ที่ บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด

๕/๓๗-๔๑ รongเมือง ๕ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทร. ๐-๒๖๑๔-๔๖๖๐ โทรสาร ๐-๒๖๑๒-๔๕๐๙

คำนำ

ในปัจจุบันนี้ ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่าได้มีหน่วยงาน มูลนิธิ สมาคมหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่ง ดำเนินการประกาศเกียรติคุณ มอบรางวัลและสดุดีผลงานของบุคคล หน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นสาขาต่างๆ แต่ละสาขาอยู่เป็นประจำ แต่การประกาศเกียรติคุณดังกล่าวก็ยังคงอยู่ในวงจำกัดเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้นไม่ถึงกับเป็นการเผยแพร่ผลงานดีเด่นในระดับชาติ ดังนั้นคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่มีผลงานดีเด่นของชาติในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนแล้วนำมายกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานไปสู่สาธารณชนทั่วประเทศ โดยการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นมา

สำหรับนโยบายสำคัญของคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงานและโครงการต่างๆ ดังกล่าวก็เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่น และกระตุ้นให้เยาวชนของชาติ ตลอดจนประชาชนชาวไทยทั่วไปได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง และเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตนด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

นอกจากนี้ก็เพื่อให้การเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติได้เป็นไปอย่างกว้างขวาง คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้รวบรวมผลงานดีเด่นของบุคคลและหน่วยงานในลักษณะหนังสืออ้างอิง สำหรับเผยแพร่แก่สาธารณชนในโอกาสที่มีการจัดงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติและหวังว่าหนังสือเล่มนี้ซึ่งนับเป็นเล่มที่๑๙ ของหนังสือลักษณะเดียวกันคงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในงานพัฒนาสาขาต่างๆ ตามวัตถุประสงค์และนโยบายดังกล่าวข้างต้นเป็นอย่างดี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

หลักการและวิธีพิจารณาผลงานดีเด่น ของ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ความเป็นมา

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชนและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๗ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้มีการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติและเผยแพร่ผลงานทางสื่อมวลชนสาขาต่างๆ ไปแล้วรวมทั้งสิ้น ๑๗๕ ราย และจะได้พิจารณาคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไปตามลำดับ

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติ ประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ และงานพัฒนาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานดังกล่าวตลอดจนกระตุ้นให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไปถือเป็นแบบอย่างในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่ดีเด่นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากขึ้น

หน้าที่

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติมีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ ระดับชาติ และงานพัฒนาในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนแล้วนำมาประกาศเกียรติคุณยกย่องเพื่อให้สาธารณะได้รับทราบและถือเป็นแบบอย่างสำหรับการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

หลักการพิจารณาผลงานดีเด่น

การพิจารณาผลงานดีเด้นมิใช่พิจารณาแต่เฉพาะผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้นแต่ให้ครอบคลุมถึงผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชน และบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ ด้วย

เป็นผลงานของคนไทยที่ทุกคนสมควรภาคภูมิใจร่วมกันในระดับชาติและยอมรับร่วมกันในส่วนรวม เป็นผลงานที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนและบุคคลได้กระทำความเห็นผลแน่นอนแล้ว

สมควรนำผลงานดีเด่นออกมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและยึดถือด้านหนึ่งตามที่กำหนดไว้

การแสวงหาผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จำแนกตามประเภทของผลงานดีเด่น ดังต่อไปนี้

๑. การแสวงหาผลงานดีเด่นของบุคคล

จัดทำทำเนียบของหน่วยงาน องค์กรและสถาบันต่างๆ ที่มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลผู้กระทำความดีหรือบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

ติดตามผลการตัดสินใจให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. ผลการแสวงหาผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐ

ส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานภาครัฐต่างๆ แล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลหรือผลงาน

จัดส่งผู้แทนหรือคณะทำงานเฉพาะกิจไปประเมินผลงานของหน่วยงานภาครัฐ

รับข้อมูลและข่าวสารผลงานของหน่วยงานภาครัฐจากสื่อมวลชน ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน

รับข้อมูลเพื่อนุกรรมการนำมาเสนอให้พิจารณา

๓. การแสวงหาผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชน

จัดทำทำเนียบขององค์กรภาคเอกชน ทั้งประเภทที่ไม่แสวงหาผลกำไรและประเภทที่ดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาและติดตามผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ติดต่อขอทราบผลงานการดำเนินการและผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนทั้ง ๒ ประเภท

แนวทางการเผยแพร่ผลงานดีเด่น

ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการยกย่องประกาศเกียรติคุณให้เป็นผลงานดีเด่นระดับชาติ จะได้รับการเผยแพร่ผลงานไปยังสาธารณะในรูปของหนังสือ วีดิทัศน์ บทความที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุต่างๆ และสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ

.....

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล หน่วยงานและโครงการดีเด่นของชาติ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศ เพื่อรับพระราชทานรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประจำทุกปีนับ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เป็นต้นมา ทั้งนี้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณสร้างขวัญกำลังใจแก่ ผู้ได้รับรางวัล และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติปฏิบัติตน และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อไป ในการนี้เพื่อให้การดำเนินการ คัดเลือกฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ จึงออกประกาศหลักเกณฑ์และแนวทางการ คัดเลือกบุคคล หน่วยงานและโครงการดีเด่นของชาติ ดังนี้

๑. รางวัลผลงานดีเด่น มี ๓ ประเภท

- ๑.๑ ประเภทบุคคล
- ๑.๒ ประเภทหน่วยงาน
- ๑.๓ ประเภทโครงการ

๒. รางวัลสำหรับบุคคล หน่วยงานและโครงการที่มีผลงานดีเด่น มี ๕ สาขา ดังนี้

- ๒.๑ สาขาพัฒนาสังคม
- ๒.๒ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
- ๒.๓ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๔ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒.๕ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

๒.๑ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาพัฒนาสังคม

ผลงานสาขาพัฒนาสังคม หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงานหรือโครงการได้สร้างสรรค์ขึ้นเป็นที่ประจักษ์และดำเนินการเพื่อประชาชน สังคมโดยส่วนรวมของประเทศทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลงานสาขาพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการที่สร้างสรรค์ทำให้เศรษฐกิจของประเทศและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น

๒.๓ รางวัลผลงานดีเด่นสาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการ ที่สร้างจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ของประเทศให้ยั่งยืน

๒.๔ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลงานสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการที่ศึกษาค้นคว้า วิจัย และพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งประเทศและต่างประเทศ

๒.๕ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ผลงานสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงานหรือโครงการที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศในระดับชาติและนานาชาติ เป็นที่รู้จักและยอมรับก่อให้เกิดความภาคภูมิใจให้แก่ชาวไทย

๓. รางวัล

บุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการคัดเลือกให้มีผลงานดีเด่นของชาติแต่ละสาขาจะได้รับรางวัลดังนี้

๓.๑ เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อรับพระราชทานรางวัลเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติทองคำ

๓.๒ รับมอบโล่เกียรติคุณจากนายกรัฐมนตรี

๔. หลักเกณฑ์การพิจารณา

ผลงานที่จะได้รับรางวัลจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

๔.๑ เป็นผลงานที่บุคคล หน่วยงาน และโครงการทั้งภาครัฐและเอกชนได้กระทำจนเห็นผลงานที่เด่นชัด เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ สามารถยึดถือเป็นแบบอย่างได้

๔.๒ ผลงานที่กระทำต่อเนื่องติดต่อกันถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และเป็นผลงานที่สามารถดำเนินการต่อไปในอนาคต

๔.๓ บุคคลเจ้าของผลงานที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีมีคุณธรรมและจริยธรรมในการครองตนอย่างเหมาะสม เป็นปูชนียบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลทั่วไปได้

คำกราบบังคมทูล
ของ
นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
รองประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

.....

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทูลเกล้าฯ ถวายแด่ฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ รองประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมด้วยผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ ต่างปลื้มปีติโสมนัสและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใต้ฝ่าละอองพระบาทเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาพระราชทานรางวัลเกียรติคุณ แก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นระดับชาติในวันนี้

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีได้คัดเลือกบุคคลและหน่วยงานที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ จำนวน ๕ สาขา คือ สาขาพัฒนาสังคม สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย โดยจำแนกผู้รับรางวัลเกียรติคุณออกเป็น ประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้น ทำหน้าที่คัดเลือกสรรหาและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๖ และสืบเนื่องต่อมาถึงปัจจุบัน โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาได้ว่าผลงานที่จะนำมาพิจารณานั้น ต้องดีเด่นบังเกิดประโยชน์แก่ชาติและต้องเป็นของคนสัญชาติไทยหากเป็นผลงานของบริษัท ห้างร้าน ผู้ถือหุ้นใหญ่จะต้องเป็นคนสัญชาติไทยซึ่งในอดีตมีบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติประกาศเกียรติคุณไปแล้วทุกสาขา นับได้ว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มุ่งมั่นปฏิบัติภารกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเป็นกำลังสำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจแก่ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติที่จะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสร้างสรรค์ความดียิ่งๆ ขึ้นไป สำหรับในพุทธศักราช ๒๕๔๙ มีบุคคล หน่วยงานและโครงการ ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีผลงานดีเด่นระดับชาติ จำนวน ๖ ราย แยกเป็น

๑. ประเภทบุคคล จำนวน ๔ ราย
๒. ประเภทหน่วยงาน จำนวน ๒ ราย

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชนุญาตเบิก นายเอนก สิทธิประศาสน์ ประธานอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ กราบบังคมทูล เบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติประจำพุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังกล่าว รับพระราชทานรางวัล เกียรติคุณ และขอพระราชทานพระราชนุญาต กราบบังคมทูลได้ฝ่าละอองพระบาท พระราชทาน พระราโชวาทเพื่อความสิริสวัสดิ์พัฒนามงคล สืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

คำกราบบังคมทูลเบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

โดย

นายเอนก สิทธิประศาสน์

ประธานอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

.....

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างละของพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายเอนก สิทธิประศาสน์ ประธานอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ขอพระราชทานพระราชนุญาตเบิกบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ราย เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรางวัลเกียรติคุณดังต่อไปนี้

๑. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาชุมชน ได้แก่ นายประยงค์ รมรงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๔๐ นายประยงค์ฯ เป็นผู้นำชุมชนไม่เรีง ได้รับการยอมรับจากคนตำบลไม่เรีง และชุมชนทั่วประเทศว่าเป็น “ผู้นำ” ทางปัญญา ที่พัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืนและเข้มแข็งได้ นายประยงค์ฯ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการจัดระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นของตนเอง ทำให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้นจริง มีรูปธรรม มีพื้นฐานมั่นคงและพัฒนาทั้ง ๓ ระดับ คือ ฟังตนเองระดับครอบครัว ฟังพาอาศัยกันระดับชุมชนและเครือข่าย และนำผลผลิตบางส่วนออกไปสู่ตลาดภายนอก เป็นต้นแบบของวิสาหกิจชุมชนในการจัดการทุนของเอกชนเพื่อฟังตนเองอย่างยั่งยืน

นายประยงค์ รมรงค์

๒. หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม ด้านการสาธารณสุข ได้แก่ มูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งอยู่ที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร จดทะเบียนเป็นมูลนิธิฯ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ตั้งสถานพยาบาลเพื่อสงเคราะห์คนยากจนที่ไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในระยะเริ่มแรกมูลนิธิฯ มีผู้มารับบริการเพียงวันละ ๒๕๐-๓๐๐ คน และเพิ่มมากขึ้นตามลำดับจนมูลนิธิฯ ได้ที่ตั้งสถานพยาบาลที่ถาวรขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๔ เปิดรักษาตามแผนปัจจุบันเมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๔ และในพุทธศักราช ๒๕๒๔ มูลนิธิฯ ได้ตั้งสถานพยาบาลแห่งใหม่ขึ้นที่ ถนนตากสิน แขวงบวรบุรี และในปีเดียวกันนั้นเอง มูลนิธิฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิสงเคราะห์ผู้ป่วย

โดยไม่เลือกชั้น วรรณะ เชื้อชาติหรือศาสนาใด นับว่าเป็นองค์กรการกุศล เพื่อผู้ยากไร้โดยแท้
นายกิตติ กาญจนเสรี

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิดวงฮั้วการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. **หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)** ได้แก่ บริษัท สวนสามพราน จำกัด ตั้งอยู่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม นับเป็นระยะเวลา ๔๔ ปีที่ สวนสามพรานได้ก่อตั้งจนประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าภูมิใจจากการเริ่มต้นด้วยการปลูกกุหลาบนานาชนิด เพื่อความสวยงาม ไปสู่การทำไร่กุหลาบ ตัดดอกขายไปยังจังหวัดใกล้เคียง ปรากฏว่าได้มีผู้เข้าชม ไร่กุหลาบทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จากจุดนี้เองสวนสามพรานได้ขยายกิจการเข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจจัดตั้งเป็นบริษัท สวนสามพราน จำกัด เริ่มจากการเปิดร้านอาหาร สร้างสถานที่พักรอบๆ สวนสามพรานโดยรักษาสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติมากที่สุด ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในรูปของรีสอร์ท มีโรงแรมระดับมาตรฐานโลกขนาดใหญ่ นอกจากนี้สวนสามพรานได้จัดศูนย์แสดง ทั้ง ๔ ภาค ได้รับความนิยมนอย่างมากจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำรายได้ให้ประเทศและ ประชากรในท้องถิ่นจำนวนมหาศาล

คุณหญิงวลี ยวบูรณ์

ประธานบริษัท สวนสามพราน จำกัด

๔. **บุคคลดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยฤทธิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙ ต่อมาบรรจุเข้ารับราชการสถานีตำรวจภูธร อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ สมัยก่อนกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้เป็นอำเภอที่ยากจนอำเภอหนึ่งของประเทศแผ่นดินแห้งแล้งมาก ตนเองเป็นตำรวจควรจะทำอะไรให้สังคมบ้าง จึงคิดว่าน่าจะปลูกต้นไม้ เรียกคืนความอุดมสมบูรณ์จึงได้เริ่มปลูกต้นไม้โดยปลูกทุกวันก่อนและหลังเลิกงาน ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ จะขับมอเตอร์ไซด์ชนเมล็ดพันธุ์ ไปปลูกตามที่ต่างๆ ทั้งที่ริมถนน ลานวัด ป่าช้า ที่ดินสาธารณะ ตลอดระยะเวลา ๑๔ ปีมาแล้ว ต้นไม้ ๒ ล้านต้นที่เขาปลูกได้เจริญเติบโต เปลี่ยนอำเภอปรางค์กู่ จากที่เคยเป็นดินแดนแห้งแล้งกันดาร ให้กลายเป็นอำเภอที่เขียวชอุ่มด้วยต้นไม้นานาชนิด เช่น ต้นตาล คุณ ถ่อน ยางนา แคน และต้นขี้เหล็ก ต้นไม้เหล่านี้เป็นแหล่งอาหารให้र्मเงาและคืนความอุดมสมบูรณ์ ให้กับชุมชน

ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยฤทธิ์

๕. **บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** ได้แก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรคุญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๔๓ สำเร็จการศึกษา แพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยแพทย์ไพรเออนิเวชิตัด ประเทศเยอรมนี เป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกระดูกและเนื้อเยื่อ

เป็นผู้ก่อตั้งศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพ ก่อตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อประเทศไทย นอกจากนี้ ได้คิดค้นเครื่องมือ และวิธีการผ่าตัดด้วยวิธีการที่ทันสมัยเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และในภูมิภาค เช่น การผ่าตัดปลูกถ่ายกระดูก วิธีการใช้ฉนวนหุ้มทำลายเชื้อเอดส์ เป็นต้น ด้วยความรู้ความเชี่ยวชาญ ในด้านศัลยกรรมกระดูก ได้รับเชิญไปสาธิตการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเทียม ได้รับความไว้วางใจรับเชิญ ไปผ่าตัดเพื่อเปลี่ยนข้อเทียม ได้รับความไว้วางใจรับเชิญไปผ่าตัดเพื่อเปลี่ยนข้อสะโพกเขรามาใน ๓ ประเทศ รวม ๗ ราย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงานและสร้างสรรค์งานเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

๖. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น ได้แก่ ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๔๔ สำเร็จการศึกษาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาเอก จากสถาบันนวลันทามหาวิหาร มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศอินเดีย ศาสตราจารย์อุมฯ ได้ศึกษางานด้านภาษาและวรรณกรรมล้านนา โดยมีงานเขียนเอกสารและตำราทางวิชาการ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบัน เผยแพร่เป็นจำนวนมาก เช่น กำสรลพระยาพรหม ระบบการเขียนอักษรธรรมล้านนา ไตรภูมิฉบับล้านนา วรรณกรรมล้านนา เป็นต้น ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการจัดทำสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือ และจัดทำพจนานุกรมล้านนา - ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวง ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี ได้อุทิศเวลาเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ภาษาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

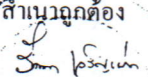
สำเนา
พระราชดำรัส
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล
และหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันอังคาร ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙

.....

วันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปี ๒๕๔๙. ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เป็นผู้คัดเลือก. ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับทุกท่าน และทุกหน่วยงาน ที่ได้รับการยกย่องว่ามีผลงานดีเด่น.

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอปรารภกับท่านทั้งหลายว่า ผู้ที่มีความเพียรพยายามประกอบคุณงามความดีนั้น แม้จะตั้งใจกระทำโดยมิได้คิดหวังสิ่งใดตอบแทนก็ตาม ย่อมจะได้รับความสุขความอิ่มเอิบใจในสิ่งที่ตนกระทำอยู่แล้ว แต่หากมีผู้อื่นได้รู้เห็นรับทราบและชื่นชมยกย่องด้วยก็จะยิ่งทำให้เกิดกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติชอบมากขึ้น. ดังนั้น การที่ทางราชการได้ยกย่องประกาศเกียรติคุณให้ท่านทั้งหลายเป็นบุคคลดีเด่น และมีผลงานดีเด่นครั้งนี้ นอกจากแต่ละคนแต่ละหน่วยงานจะถือเป็นเกียรติเป็นกำลังใจในการทำดีได้เต็มที่แล้ว ยังเป็นเครื่องเตือนใจที่สำคัญอีกด้วยว่า เมื่อท่านได้ปฏิบัติตนปฏิบัติงานมาเป็นอย่างดีแล้ว ก็ต้องมีความพยายามที่จะรักษาคุณความดีที่ได้ประกอบมามีให้บกพร่องล้มเหลวไปได้. ทั้งต้องเพียรปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานที่ดีที่เป็นประโยชน์ยิ่งๆ ขึ้น จะได้ช่วยเกื้อกูลส่งเสริมให้สังคมและชาติบ้านเมืองของเรา ดำรงมั่นคงอยู่ด้วยความวัฒนาผาสุกตลอดไป.

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้ทุกท่านประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรือง จงทุกเมื่อทุกประการ

สำเนาถูกต้อง

(นางรัตนา เจริญเผ่า)
สำนักพระราชเลขานุการ
๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙

คำกล่าวรายงาน

ของ

นายเอนก สิทธิประศาสน์

ประธานอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
เนื่องในงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ครั้งที่ ๑๗ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

วันศุกร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๙ เวลา ๑๘.๐๐ น.

.....

เรียน รองนายกรัฐมนตรี

ในนามของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ พร้อมทั้งบุคคลและผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติซึ่งพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณท่านรองนายกรัฐมนตรีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๑๗ ในวันนี้

กระผมขออนุญาตรายงานถึงความเป็นมาของการคัดเลือกบุคคล หน่วยงานและโครงการดีเด่นของชาติ เพื่อโปรดทราบโดยสังเขปดังต่อไปนี้

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาสรรหาบุคคล หน่วยงานและโครงการต่างๆ ทั่วประเทศ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม แล้วนำมาประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชู เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจ อีกทั้งเพื่อให้ผลงานซึ่งเป็นแบบอย่างอันดีเหล่านั้นเป็นที่ปรากฏต่อสังคมในวงกว้าง โดยมุ่งหวังให้บุคคลและหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนได้ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่างต่อไป

ในการพิจารณาเลือกผลงานดีเด่นนี้ คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ว่า จะต้องเป็นผลงานของคนไทยที่ได้กระทำมาแล้ว ในช่วงระยะเวลาหนึ่งจนเห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเป็นที่ภาคภูมิใจร่วมกันในระดับชาติ ตลอดจนผลงานของบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับรางวัลนั้นจะต้องเป็นผลงานที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง สามารถเป็นตัวอย่างให้บุคคล และหน่วยงานยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตามได้

นับตั้งแต่ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ครั้งแรกในเดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๗ มาจนถึงปัจจุบัน คณะอนุกรรมการฯ ได้ทำการคัดเลือกบุคคล หน่วยงานและโครงการดีเด่นของชาติสาขาต่างๆ ไปแล้ว ๑๖๙ ราย และในพุทธศักราช ๒๕๔๙ อีก ๖ ราย รวมทั้งสิ้น ๑๗๕ ราย

เพื่อเป็นเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนแสดงความยินดีแก่บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ จึงจัดให้มีงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติขึ้น ในวันที่

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขออนุญาตให้ นายอรุณ ปรีดีติลล รองประธานอนุกรรมการ คัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ อ่านรายชื่อบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำ พุทธศักราช ๒๕๔๙ เพื่อรับโล่เกียรติคุณและขอเรียนเชิญท่านรองนายกรัฐมนตรี มอบโล่เกียรติคุณ และกล่าวแสดงความยินดีเพื่อเป็นเกียรติแก่บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ต่อไป

คำกล่าว

รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชัย เจริญรัตนกุล)

งานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๑๗

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล

วันศุกร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙

.....

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

บุคคลดีเด่นของชาติ และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ

และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาเป็นประธานในงานประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๑๗ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ พร้อมทั้งมอบโล่เกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาต่างๆ ในวันนี้

ผมขอแสดงความชื่นชมกับบุคคล และหน่วยงานที่ได้รับรางวัล ซึ่งนับเป็นรางวัลอันทรงคุณค่า ที่ได้มาด้วยผลของการทำงานที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติจนปรากฏผลงานเป็นรูปธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้นั้นคือการที่มีบุคคล และหน่วยงานที่ได้เสียสละ ททุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบด้วยความมุ่งมั่น และสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสูงสุด การที่คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติได้ดำเนินการสรรหา คัดเลือกบุคคล หน่วยงาน ตลอดจนโครงการที่ได้ประกอบคุณงามความดี เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป จึงเป็นกิจกรรมที่น่าชื่นชม เพราะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ แก่ผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานและเป็นแบบอย่างให้บุคคลทั่วไปได้ยึดถือปฏิบัติตาม ดังนั้น ผมมีความเชื่อมั่นว่าทุกท่านและทุกหน่วยงานที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ จะสามารถดำรงรักษาคุณงามความดี ตลอดจนชื่อเสียงเกียรติคุณที่ได้รับในครั้งนี้ไว้ให้ยั่งยืนตลอดไป

ท้ายที่สุดนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล ตลอดจนพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้โปรดบันดาลประทานพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ มีพลานามัยและจิตใจที่เข้มแข็งสมบูรณ์ เพื่อสามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่และสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติสืบไป

สวัสดิ์

เพลง บุคคลดีเด่น ครั้งที่ ๑๗
งานบุคคลดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๙
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๙

ณ ทำเนียบรัฐบาล

ทำนอง เพลงแขกบรเทศ ส่องจันทร์ (บรรเลงรวมวงเครื่องสายไทย)

***เกียรติคุณงามเด่นเห็นประจักษ์ นวัตกรรมหลายหลากทำนุสร้างสรรค์
อุทิศจิตกายใจนับอันหนึ่ง มุ่งมั่นทำแผนชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

ทำนอง เพลงดาดีกีบัส (บรรเลงเดี่ยววงลู่)

***คุณประโยชน์ รณรงค์คนมอง ทำเกษตรพัฒนาอย่างพารา
ครองคน ครองตน และครองงาน สามารถแก้ปัญหาชนคนไม่ไร้ยาง

ทำนอง เพลงจีนนิมเล็ก ส่องจันทร์ (บรรเลงรวมวงเครื่องสายไทย)

***หนึ่งสถานสงเคราะห์คนยากไร้ ผู้เจ็บไข้รื้อนภัย อุทกและอัคคี
มูลนิธิตั้งฮักการแพทย์แผนไทย-จีน แบดสิบห้าปีดีเด่นเป็นตัวอย่าง

ทำนอง เพลงวรเชษฐ์ (บรรเลงรวมวงเครื่องสายไทย)

***อีกหน่วยงานพัฒนาเศรษฐกิจ ท้าทุกทิศยลยถิ่นสยาม
วัฒนธรรมประจำชาติโดดเด่นงาม โรดกาเด่นนามสื่อนามพารา
***ศาสตราจารย์เชี่ยวชาญด้านกระดูก หมอของยุทธจักรดุร้ายปลุกใจเฮ้อได้
คล้ายแพทย์มือหนึ่งของเมืองไทย เกียรติยศปรากฏไกลถึงต่างแดน

ทำนอง เพลงล่องแม่ปิง (บรรเลงวงพื้นเมืองภาคเหนือ)

***ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี งานกวีวรรณกรรมล้ำเลิศค่า
ผู้เผยแพร่เกียรติคุณภูมิปัญญา หม่า ลาว เขมร จีนตอนใต้ต่างใช้กัน

ทำนอง เพลงเอ็ดออกคุณ (บรรเลงเดี่ยววงซอด้วง / ลำไยวงอีสาน)

***ร้อยตำรวจตรีวิชัย สุริยทนต์ ไม่เคยหยุดความจิตตานุภาพ
สืบแบบป๋าแม่สืบทอดพันธุ ต้นไม้แห่งเอกภพเขียวชอุ่ม
***หม่อมไทรรัตน์คุ้มครองบงบ้องท่าน สัจจกตัญญูจวบจนเดาให้สุชี
ให้มีเกียรติลาภยศปรากฏทั่ว เกษมสุขทุกทีวราสารีเทอย

จบด้วย (เพลงร่ำตึกตำบรพ)

สารบัญ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี	๒๑
เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ	
ประจำพุทธศักราช ๒๕๔๙	
นายประยงค์ รณรงค์	๓๐
สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)	
นายกิตติ กาญจนเสวี	๔๕
ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิตังฮั่ว ในพระบรมราชูปถัมภ์	
สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)	
คุณหญิงวลี ยุวบูรณ์	๕๖
ประธานบริษัท สวนสามพราน จำกัด	
สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)	
ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยท	๖๖
สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรกุลย์	๘๒
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี	๙๘
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)	
รายชื่อบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ	๑๐๙
ประจำพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๔๘	

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

.....

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศ เพื่อรับพระราชทานรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการนี้ การคัดเลือก บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีบุคคลและหน่วยงานที่ได้รับการคัดเลือก ดังนี้

๑. สาขาพัฒนาสังคม

ประเภทบุคคล ได้แก่

- นายประยงค์ รณรงค์ (ด้านการพัฒนาชุมชน)

ประเภทหน่วยงาน ได้แก่

- มูลนิธิดงอีกรแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ด้านการสาธารณสุข)

๒. สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเภทหน่วยงาน ได้แก่

- บริษัท สวนสามพราน จำกัด (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)

๓. สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเภทบุคคล ได้แก่

- ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยทอง

๔. สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเภทบุคคล ได้แก่

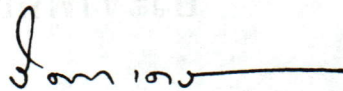
- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

๕. สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประเภทบุคคล ได้แก่

- ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี (ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายวิญญู เครื่องงาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายทินกร ภูวะปัจฉิม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์
ในการพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙
เมื่อวันอังคารที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๐๐ น.
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ)

กราบบังคมทูล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จแทนพระองค์ประทานพระราโชวาท

ในการพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ

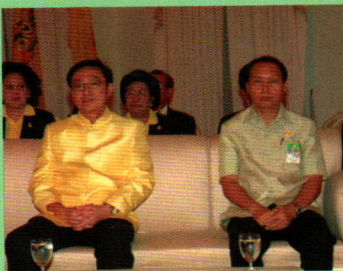
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

นายเอนก สิทธิประศาสน์ ประธานอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
เป็นประธานการแถลงข่าวการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพหุศักราช ๒๕๔๙ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลย์
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

งานประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ครั้งที่ ๑๗ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙
โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (นายแพทย์สุชัย เจริญรัตนกุล) เป็นประธานฯ
ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล วันศุกร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๙

สาขาพัฒนาสังคม

นายประยงค์ รณรงค์

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

นายประยงค์ รณรงค์

บุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาสังคม
(ด้านการพัฒนาชุมชน)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

นายประยงค์ รณรงค์ เป็นชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๔๐ เป็นบุตรของ นายห้วง รณรงค์ และนางแจ้ รณรงค์ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่โรงเรียนบ้านนาเส อำเภอดงยาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาชีพเป็นเกษตรกรปลูกยางพาราและทำสวนสมรมที่มีผลไม้ต่างๆ เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง สะตอ ขนุน จำปาตะ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์

แม้ว่านายประยงค์ รณรงค์ จะจบการศึกษาในระบบโรงเรียนเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ก็ตาม แต่ก็ได้ชื่อว่าเป็นนักศึกษา นักเรียนรู้อที่สนใจใฝ่รู้ตลอดเวลาโดยสนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติ ด้วยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันถือว่าเป็นความรู้ฝังลึก จึงเป็นผู้ที่รู้แจ้งชัดในงานที่เกี่ยวกับชุมชน การพัฒนาชุมชน และเป็นผู้นำชุมชนไม้เรียงที่ได้รับการยอมรับจากคนชุมชนไม้เรียง คนจังหวัด นครศรีธรรมราช และชุมชนทั่วประเทศว่าเป็น “ผู้นำทางปัญญา”

การศึกษาดูงาน

๑. ปี ๒๕๒๔ ศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเวลา ๑๒ วัน
๒. ปี ๒๕๓๔ ศึกษาดูงานด้านสหกรณ์ อุตสาหกรรมชุมชน และเกษตรกรรม ในประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี เบลเยียม เป็นเวลา ๓๐ วัน
๓. ปี ๒๕๔๔ ศึกษาดูงาน “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” จังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา ๔ วัน
๔. ปี ๒๕๔๕ ร่วมคณะสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชา เป็นเวลา ๓ วัน
๕. ปี ๒๕๔๗ ศึกษาดูงานในประเทศฟิลิปปินส์ ขณะเดินทางไปรับรางวัลแมกไซไซ เป็นเวลา ๗ วัน

ประสบการณ์การทำงาน

- ปี ๒๕๒๗ เป็นผู้นำการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางตำบลไม้เรียง
- ปี ๒๕๓๐-๒๕๓๔ เป็นผู้จัดการกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้เรียง
- ปี ๒๕๓๕-๒๕๔๗ เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้เรียง
- ปี ๒๕๓๕-ปัจจุบัน เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นประธานศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง
- ปี ๒๕๓๖ เป็นประธานเครือข่ายมมนา (ยาง ไม้ผล นาข้าว)
- ปี ๒๕๓๙ เป็นผู้นำจัดทำแผนแม่บทชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ปี ๒๕๔๐ เป็นผู้นำแผนแม่บทการพัฒนาทางพาราไทย ฉบับประชาชน
- ปี ๒๕๔๑-๒๕๔๕ เป็นกรรมการบริหารกองทุนเพื่อสังคม (SIF)
- ปี ๒๕๔๑-๒๕๔๗ เป็นประธานบริษัทเครือข่ายผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด (วิสาหกิจชุมชน)
- ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๖ เป็นกรรมการบริหารโครงการเกษตรยั่งยืน (DANCED)
- ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๗ เป็นอนุกรรมการประสานงานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
- ปี ๒๕๔๔-ปัจจุบัน เป็นกรรมการบริหารวิทยาลัยการจัดการทางสังคม (วจส.)
- ปี ๒๕๔๖-ปัจจุบัน เป็นกรรมการมูลนิธิหมู่บ้าน
- ปี ๒๕๔๗-ปัจจุบัน เป็นกรรมการมูลนิธิสถาบันพัฒนาทรัพยากรชุมชน
- ปี ๒๕๔๘ เป็นประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยผู้นำชุมชนท้องถิ่น สำนักนายกรัฐมนตรี

รางวัลที่ได้รับ

- ปี ๒๕๓๐ รางวัลผู้นำอาชีพก้าวหน้า โดยคณะกรรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- ปี ๒๕๓๗ รางวัลคนดีศรีสังคม โดยคณะกรรมการคัดเลือกคนดีศรีสังคม
- ปี ๒๕๔๐ รางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ปี ๒๕๔๔ รางวัลครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑ โดยสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปี ๒๕๔๗ รางวัลแมกไซไซ สาขาผู้นำชุมชน จากมูลนิธิรามอน แมกไซไซ ประเทศฟิลิปปินส์
- ปี ๒๕๔๗ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปี ๒๕๔๘ ปริญญาพัฒนาชุมชนดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปี ๒๕๔๘ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการจัดการชุมชน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- ปี ๒๕๔๘ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ประวัติการทำงานและผลงาน

๑. การพัฒนาอาชีพ ทำสวนยางพารา

แนวคิด สวนยางพาราเป็นอาชีพหลักของคนภาคใต้ แต่ระยะเวลาอันยาวนานที่ผ่านมาชาวสวนยางพารายังมีปัญหาความยากจนเหมือนกับเกษตรกรในภาคการผลิตอื่นๆ ซึ่งแตกต่างจากพ่อค้าที่รับซื้อผลผลิตไม่กี่ปีก็ร่ำรวย เพราะเกษตรกรทำเพียงขั้นตอนการผลิตซึ่งมีความเสี่ยง เนื่องจากผลผลิตขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ ราคาขึ้นอยู่กับตลาดโลก ความมั่นคงขึ้นอยู่กับนโยบายภาครัฐ ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถกำหนดอะไรได้เลย

วิธีทำ นำเสนอความคิด สรุประสับการณ์ ทบทวนปัญหาตั้งแต่อดีตจนมาถึงปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์อนาคตก็พบว่าปัญหาอยู่ที่การจัดการเพราะเกษตรกรได้มอบการจัดการให้ตกอยู่ที่คนอื่นทั้งหมด คือการกำหนดคุณภาพ กำหนดน้ำหนัก กำหนดราคา มอบให้พ่อค้าหรือผู้ซื้อเป็นผู้กำหนด จึงมีปัญหาตลอด

จากข้อสรุปข้างต้น จึงทำให้ชาวสวนยางที่ชุมชนไม่เรียงกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่งตัดสินใจร่วมกันที่จะวางแผนสร้างแนวทางแก้ปัญหาให้กับตัวเอง ตั้งแต่ระบบการผลิต การแปรรูป การจัดการด้านการตลาด โดยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำสวนไม่เรียง สร้างโรงงานแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นอบแห้ง และยางแผ่นรมควันตามความต้องการของตลาดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ จนถึงปัจจุบัน

เป้าหมาย เป็นการจัดการทรัพยากรของชุมชน เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ลดขั้นตอนที่เป็นภาระและค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก แก้ปัญหาต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ใช้องค์กรเป็นเครื่องมือในการจัดการเพื่อการพึ่งตนเอง พึ่งพาอาศัยกันในระบบเครือข่าย

๒. การจัดการเรียนรู้ในชุมชน

แนวคิด ชุมชนไม่เรียงได้พัฒนาอาชีพหลัก คือ การทำสวนยางพารา มีความก้าวหน้าจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่พบว่ายังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทุกอย่าง เพราะวิถีชีวิตของคนในชุมชนไปเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลายเรื่อง การแก้ปัญหาเรื่องอย่างอย่างเดียวไม่สามารถทำให้ปัญหาอื่นหมดไปด้วย ปัญหาหลายเรื่องเกิดจากคนในชุมชนขาดความรู้ จึงไม่มีความสามารถในการแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และพัฒนาสิ่งดีๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การทำในสิ่งที่ตัวเองยังไม่รู้จริง ปัญหาที่ตามมาคือความไม่สำเร็จ การล้มเหลวแต่ละครั้งทำให้เกิดเป็นหนี้เพิ่ม เกิดความท้อแท้ และหมดกำลังใจในที่สุด

วิธีทำ จัดตั้งศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียงขึ้น เมื่อปี ๒๕๓๕ เพื่อต้องการศึกษาวิจัยปัญหาและข้อขัดข้องต่างๆ ตลอดถึงสาเหตุ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จัดทำข้อมูลรายละเอียดที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลกระทบอยู่ในปัจจุบัน

เป้าหมาย เพื่อให้คนในชุมชนได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขาต้องการจะรู้ และให้เขาได้เรียนรู้ในสิ่งที่ควรจะรู้ เพราะพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเพราะคนในชุมชนทำในสิ่งที่ตนเองยังไม่มีความรู้ จึงประสบกับปัญหาและขาดวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ในที่สุดก็ไม่ประสบความสำเร็จ ศูนย์การศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียงจึงเน้นให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการจะรู้ เพราะต้องรู้ในสิ่งที่ต้องการจะทำ และทำในสิ่งที่รู้แล้วเท่านั้นจึงจะสำเร็จ จึงทำให้ศูนย์การศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ขึ้นมีหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนด้วยการสร้างความร่วมมือกันหลายฝ่าย โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียงเป็นฐานหลัก ร่วมด้วยหน่วยงาน

ภาครัฐ ได้แก่ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เทศบาลตำบลไม้เรียง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยทักษิณ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นต้น จัดการเสริมการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับปริญญาตรี

๓. การจัดทำแผนแม่บทชุมชน

แนวคิด จากประสบการณ์ที่ชุมชนได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาทางพาราไทย ซึ่งคิดว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในกลุ่มอาชีพการทำสวนยางพารา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง รู้จริง ทำได้จริง จึงมีความมั่นใจมากขึ้น

แผนแม่บทชุมชนจึงเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่ทำให้คนในชุมชนมาเรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้เรื่องตัวเอง เรียนรู้เรื่องผลกระทบจากภายนอก ผลของการเรียนรู้ได้ข้อสรุป นำข้อสรุปมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน มีแนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แนวทางป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต มีแนวทางในการพัฒนาให้เกิดสิ่งดีๆ ขึ้นใหม่ในเวลาเดียวกัน

วิธีทำ เริ่มต้นจากการค้นหาผู้นำ ให้ได้ผู้นำที่ได้รับการยอมรับ อาจจะเป็นผู้นำที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ที่สำคัญจะต้องเป็นบุคคลที่ชาวบ้านยอมรับนับถือ เป็นที่ปรึกษาของคนในชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้านละ ๕ คน มาเป็นคณะทำงาน จัดประชุมสัมมนาพูดคุย ทำความเข้าใจร่วมกัน แล้วไปช่วยกันขยายผลในหมู่บ้านของตนเอง พร้อมทั้งทำข้อมูลที่ได้จำเป็นเพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ได้ทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายในการแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และการพัฒนาร่วมกัน เน้นการพึ่งตนเองเป็นหลักภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เป้าหมาย ดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า แผนแม่บทชุมชนคือเครื่องมือของการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน ผลของการเรียนรู้ที่ได้ข้อสรุปร่วมกันคือเป้าหมายของการพัฒนา การมีแผน มีเป้าหมาย มีขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นการป้องกันความอยากหรือความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุดของมนุษย์ ซึ่งเป็นจุดอ่อนของมนุษย์ เพราะความอยากไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีขอบเขต ไม่มีเหตุผล การมีแผนคือมีเป้าหมาย มีเหตุผลรองรับทางความคิด มีเหตุผลของการตัดสินใจได้ข้อสรุปร่วมกัน ยอมรับร่วมกัน เพราะผลที่จะเกิดการพัฒนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ต้องอยู่ที่การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ การยอมรับร่วมกันก็จะเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติ ผลการปฏิบัติจึงเกิดการแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และเกิดการพัฒนานี้ที่สุดจากการยอมรับในวงกว้างจึงผลักดันเป็นนโยบายได้

๔. การจัดองค์กรที่เหมาะสมของชุมชน

แนวคิด การทำแผนแม่บทชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และสามารถนำไปใช้ได้หลายระดับ เช่น ในระดับครอบครัวก็ให้แต่ละครอบครัวได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนฯ เพื่อนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของแต่ละครอบครัว แต่ถ้าหากกิจกรรมใดที่ต้องร่วมกันทำก็มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างองค์กรขึ้นมาเป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ร่วมกัน เพราะองค์กรของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยชุมชนเป็นเครื่องมือที่ดีที่ใช้แก้ปัญหาที่ใหญ่เกินกว่าที่แต่ละครอบครัวจะแก้ได้

วิธีทำ คำว่า “องค์กร” มีหลายระดับ แต่จะขอกล่าวถึงองค์กรของชุมชนไม้เรียงเป็นหลัก เฉพาะองค์กรของชุมชนไม้เรียงมีอยู่ ๒ ระดับ ระดับที่ ๑ คือ องค์กรบริหาร ซึ่งเป็นองค์กรใหญ่ที่ครอบคลุม

กิจกรรมกว้างขวาง ทำหน้าที่บริหารอย่างเดียว เช่น “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียง” โดยมีกิจกรรมย่อยอยู่ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ฯ หลายกิจกรรม ระดับที่ ๒ องค์การการจัดการ ซึ่งเป็นองค์กรย่อยจัดการเฉพาะกิจกรรมโดยตรง เช่น กลุ่มเกษตรกรทำสวนไม่เรียง เป็นต้น องค์กรย่อยอาจจะมีรูปแบบการจัดการที่แตกต่างกันตามความเหมาะสม เช่น ร่วมกันคิดร่วมกันทำ ร่วมกันรับประโยชน์ ร่วมกันรับผิดชอบ หรือบางองค์กรร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ แยกกันทำ รวมกันขาย บางองค์กรก็ใช้วิธีร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันลงทุน จ้างเขาทำ ร่วมกันให้บริการ เป็นต้น

เป้าหมาย ดังได้กล่าวแล้วว่า องค์กรคือเครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร หรือใช้ในการจัดการ ฉะนั้นการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาก็ต้องเป็นองค์กรที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ และต้องมีการจัดตั้งขึ้นตามความต้องการของชุมชน แต่ที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการกำหนดมาจากภายนอกให้มีการจัดตั้งขึ้น เพื่อรองรับกิจกรรม หรือรองรับงบประมาณ พอหมดงบประมาณกิจกรรมก็ต้องยกเลิกไป องค์กรก็ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ ซึ่งไม่ควรจะเป็นอย่างนั้นอีกต่อไป

๕. การวางระบบวิสาหกิจชุมชน

แนวคิด จากการจัดทำแผนแม่บทชุมชน ซึ่งต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้านพบว่า เกษตรกรในชนบทเป็นผู้ครอบครองทรัพยากรมากมาย ที่เรียกว่าทุนของชุมชน แต่ก่อนคนส่วนใหญ่เข้าใจว่า คำว่า “ทุน” หมายถึงเงินเท่านั้น แท้ที่จริงชุมชนมีทุนที่ไม่ใช่เงิน แต่คุณค่ามากกว่าเงินมากมาย เช่น ทุนที่เป็นทรัพยากร ผลผลิต ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางภูมิปัญญา และทุนทางสังคมอื่นๆ อีกมากมาย น่าจะเป็นจุดแข็งของชุมชน แต่ปรากฏว่าชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดส่วนที่สำคัญคือ “ความรู้ในการจัดการทุน” จึงทำให้คนภายนอกชุมชนเป็นผู้เข้ามาจัดการทุนของชุมชน ผลประโยชน์ก้อนใหญ่จึงไปตกอยู่กับคนภายนอกชุมชน คนในชุมชนหรือเกษตรกรเลยเป็นเพียงเครื่องมือทางธุรกิจตลอดมา

วิสาหกิจชุมชน จะเป็นเครื่องมือของชุมชนที่จะใช้จัดการทุนของชุมชนโดยชุมชนเอง เพื่อการเพิ่มมูลค่าทรัพยากร เพื่อแก้ปัญหา เพื่อการพึ่งพาอาศัยกัน สร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกรกับองค์กรของชุมชนอย่างสร้างสรรค์และเป็นธรรม

วิธีทำ จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้ผู้สนใจ ต้องการทำในระบบวิสาหกิจชุมชน มีความรู้ความเข้าใจ การทำธุรกิจในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน เรียนรู้การจัดองค์กร การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชน การคิดต้นทุน การวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์ตลาด การใช้ข้อมูล การใช้ประสบการณ์เสริมด้วยวิชาการ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงของกิจกรรม

เป้าหมาย ความอยู่รอดของชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรหรือทุนทางสังคมอื่นๆ ร่วมมือกันสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการ ร่วมมือกันสร้างเครือข่ายสัมพันธ์กัน ไม่ว่าชุมชนชนบท หรือชุมชนเมืองต่างก็มีจุดอ่อนจุดแข็งกันคนละอย่าง การสร้างระบบให้เกิดความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นธรรม จะสามารถพึ่งตนเองได้ พึ่งพาอาศัยกันได้ และอยู่รอดได้ในทุกสถานการณ์

ความรู้ทั้ง ๕ เรื่องดังกล่าวข้างต้นซึ่งได้จากการประสบการณ์โดยการปฏิบัติจริง ผ่านการทดลองและขยายผลไปสู่พื้นที่และบุคคลกลุ่มต่างๆ แล้วได้รับการยอมรับว่าเป็นความรู้จริงใช้ได้ทั่วไป จึงได้บันทึกไว้เป็นหนังสือเล่มหนึ่งชื่อ “รวมความรู้ ประสบการณ์และแนวคิดของชุมชนไม่เรียง” เขียนโดยนายประยงค์ รัตนรงค์ ซึ่งรวมความรู้ทั้ง ๕ เรื่องไว้ในเล่มเดียวกัน พิมพ์เผยแพร่เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๖ เพื่อจำหน่ายเป็นทุนดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชนไม่เรียง เล่มที่ ๒ ชื่อ “ประยงค์ รัตนรงค์ แมกไซไซ

2004” จัดพิมพ์เผยแพร่เมื่อเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยหนังสือจำนวนหนึ่งมอบให้กับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงจัดทำหน่วย สมทบทุนศูนย์เรียนรู้ชุมชนไม้เรียง

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง

๑. ความเป็นมา

ชุมชนไม้เรียงเป็นชุมชนขนาดกลางแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลไม้เรียง ๒ หมู่บ้าน และในเขตปกครององค์การบริหารส่วนตำบล ๔ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๑,๕๙๓ ครอบครัว จำนวนประชากร ๗,๖๙๗ คน ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการทำสวนยางพารา อาชีพรองทำสวนผลไม้และทำนาข้าว เนื่องจากอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่ในชุมชนคือการทำสวนยางพาราซึ่งเป็นพืชเดี่ยวที่ผลผลิตขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศความมั่นคงขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล ราคาขึ้นอยู่กับตลาดโลก เหมือนกับพืชเศรษฐกิจทั่วไป ปัญหาต่างๆ จึงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

พ.ศ. ๒๕๒๕ แกนนำของชุมชนกลุ่มหนึ่ง นำโดย นายประยงค์ รัตนรงค์ ได้ร่วมกันศึกษาค้นคว้าแนวทางแก้ปัญหา จนได้ข้อสรุปว่า ชาวสวนยางจะต้องกำหนดคุณภาพได้เอง กำหนดน้ำหนักเอง กำหนดราคาเองได้ จึงจะแก้ปัญหาได้ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงได้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้เรียงขึ้น และระดมทุนลงหุ้นกันในวงเงิน ๑ ล้านบาท ก่อสร้างโรงงานแปรรูปน้ำยางสด โดยมีสมาชิกครั้งแรกจำนวน ๓๗ คน ทำการผลิตยางแผ่นอบแห้ง กำลังการผลิตวันละ ๑.๕ ตัน ขายให้กับพ่อค้าผู้ส่งออก โดยทำการซื้อขายกันที่ท่าเรือกรุงเทพฯ

ถึงแม้กลุ่มเกษตรกรทำสวนไม้เรียง มีสมาชิกเพิ่มเป็น ๑๗๖ ครอบครัว มีความพอใจในการแก้ปัญหาอาชีพหลักได้ระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาอื่นๆ อีกมากที่ยังไม่ได้ทำการแก้ไขไปพร้อมกัน และพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาก็เกี่ยวโยงกันถ้าไม่แก้พร้อมๆ กัน ก็ไม่สามารถแก้ไขได้ จึงได้มีการจัดสัมมนาใหญ่สรุปบทเรียนของชุมชนขึ้น ซึ่งเป็นที่มาของ “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง”

เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง เพราะศรัทธาในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยมีสถานที่ทำการ ณ เลขที่ ๑๑๗ หมู่ ๙ ตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้าสาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ปัญหา แนวทางป้องกันปัญหา เป้าหมายการพัฒนา ซึ่งใช้ฐานข้อมูลของชุมชน ดำเนินการโดยชุมชนเป็นหลัก

๒.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้คนในชุมชนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการจะรู้ เพราะต้องรู้ในสิ่งที่จะทำ และทำในสิ่งที่รู้จริง นอกจากให้รู้ในสิ่งที่เขาต้องการจะรู้แล้วยังมีการสอดแทรกสิ่งที่เขาควรจะรู้เข้าไปในทุกหลักสูตรด้วย

๒.๓ นำสิ่งที่ได้ทำการศึกษาวิจัยจนได้ข้อสรุปแล้วลงสู่การปฏิบัติ สร้างตัวอย่างที่ดีๆ เพื่ออ้างอิงในการขยายผล

๒.๔ นำผลจากการปฏิบัติจริงทำการขยายผลไปสู่ที่อื่นๆ จนได้รับการยอมรับ แล้วผลักดันเป็นนโยบายรัฐในโอกาสที่เหมาะสม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป็นศูนย์ข้อมูลชุมชนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์วิจัยในสถานการณ์ต่างๆ และสนับสนุนด้านข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างองค์กรกิจกรรมภายในชุมชนและองค์กรเครือข่ายภายนอกชุมชนทั่วประเทศ

๓.๓ เป็นศูนย์ประสานงานภาคีความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถาบันการศึกษาทุกระดับ

๔. การดำเนินการ

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงได้เริ่มต้นทำการศึกษาร่วมชุมชนเพื่อหาศักยภาพมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ระดมคนโดยการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อค้นหาคนที่จะมาร่วมมือกันทำงาน พบว่าในชุมชนมีคนอยู่ประมาณ ๓ กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นคนที่ค่อนข้างร่ำรวย อยู่ดีกินดีแล้ว ซึ่งมีอยู่ไม่เกินร้อยละ ๑๕ กลุ่มนี้ไม่ค่อยสนใจใคร คิดแต่เรื่องงานเรื่องรายได้ทุกวันทุกชั่วโมงต้องเป็นเงินเป็นทองหมด กลุ่มที่สองอาจจะมั่งมีหรือยังยากจนอยู่ก็มีแต่ความคิดเป็นสาธารณะอยากร่วมมือกับผู้อื่น ในการแก้ปัญหาในการพัฒนา อยากเห็นความเปลี่ยนแปลง อยากเห็นคนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่คนกลุ่มนี้ก็มีอยู่ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ส่วนกลุ่มที่สามซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่มีประมาณร้อยละ ๖๐-๗๐ เป็นกลุ่มคนที่อะไรก็ได้ แต่ไม่ร่วมด้วยในตอนแรก รอให้คนอื่นเริ่มต้นทำก่อนถ้าเป็นไปได้หรือจะได้ประโยชน์เขาก็จะเอาประโยชน์ด้วย หลังจากที่ได้แนะนำชุมชนประมาณ ๑๒ คน ได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ที่กล่าวมาแล้ว จึงได้ช่วยกันค้นหาคนโดยเน้นในกลุ่มที่สองเป็นหลัก และได้อาสาสมัครมาหมู่บ้านละ ๕ คน รวม ๔ หมู่บ้าน ๔๐ คน

๔.๒ ระดมความคิด โดยร่วมกันกำหนดหลักสูตรขึ้นมาเพื่อสร้างการเรียนรู้และพัฒนาผู้นำทั้ง ๔๐ คน จนมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถระดับหนึ่ง จึงได้จัดตั้งเป็นสภาผู้นำชุมชนตำบลไม้เรียงขึ้น โดยไม่เป็นทางการเพราะศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงก็ไม่ใช่ทางการ สภาผู้นำชุมชนไม้เรียงจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งของศูนย์ฯ เป็นคณะทำงานของศูนย์ฯ กรรมการของศูนย์ฯ ๙ คนเป็นคณะกรรมการบริหารเท่านั้น คณะทำงานทั้ง ๔๐ คน เป็นผู้จัดทำข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลหาข้อสรุปกำหนดเป้าหมาย กำหนดแผนงานที่เรียกว่าแผนแม่บทชุมชน

๔.๓ สร้างระบบการทำงาน โดยแบ่งความรับผิดชอบให้แต่ละคน แต่ละพื้นที่กำหนดกิจกรรมตามข้อมูลที่บ่งชี้ว่าที่ไหน ใคร เหมาะที่จะทำอะไร ทำเพราะอะไร ทำอย่างไร ใครคือคนทำ ใครได้รับประโยชน์ ข้อสรุปต่างๆ และพื้นที่ต่างๆ ที่กำหนดออกมา และนำลงทำประชาพิจารณ์แผนในพื้นที่หมู่บ้านเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชนให้มากที่สุด

๔.๔ การกำหนดกิจกรรม ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง ได้ทำกิจกรรมอยู่ ๓ ด้าน

๔.๔.๑ การพัฒนาอาชีพหลัก โดยมีกลุ่มเกษตรกรทำสวนไม้เรียงเป็นองค์การการจัดการเน้นหนักการทำสวนยางพารา มีโรงงานแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นอบแห้ง ยางแผ่นรมควัน หรือตามที่ต้องการ

๔.๔.๒ จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพรอง อาชีพเสริม ตามความต้องการของผู้เรียน

เช่น

- หลักสูตรการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- หลักสูตรการเลี้ยงปลาน้ำจืดในบ่อซีเมนต์ บ่อดิน
- หลักสูตรการเลี้ยงกบ แบบคอนโด
- หลักสูตรการเพาะเห็ด ด้วยชีลื้อยไม้ยางพารา
- หลักสูตรการผลิตมังคุดคุณภาพดีส่งออก
- หลักสูตรการผลิตของใช้ในครัวเรือน
- หลักสูตรการปลูกพืชผักผลไม้ปลอดสารพิษ
- หลักสูตรแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
- หลักสูตรการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์
- หลักสูตรการทำขนมจีนเส้นสด

ทุกหลักสูตรมีฐานฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่โดยร่วมมือกับ ๓ ฝ่าย คือ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอฉวาง และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรร่วมกันรับผิดชอบ

๔.๔.๓ จัดการเรียนรู้ทางวิชาการ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ถึงอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) โดยความร่วมมือ ๓ ฝ่าย คือ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียง เทศบาลตำบลไม่เรียง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เรียนที่ไม่เรียง สอบที่ไม่เรียง จบแล้วรับปริญญาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๔.๔.๔ การสร้างองค์กรเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการกิจกรรม

กิจกรรมอันหลากหลายที่มีอยู่ส่วนใหญ่เน้นให้แต่ละคนเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตนไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเอง แต่บางปัญหาใหญ่เกินกว่าที่จะแก้ไขได้ด้วยคนเพียงคนเดียว จึงต้องร่วมมือกันสร้างองค์กรขึ้นมาเพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ แต่องค์กรก็ต้องมีความหลากหลายที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ ด้วย เช่น

- กลุ่มที่ต้องร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันรับประโยชน์ ร่วมกันรับผิดชอบ ต้องเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่ไม่เกิน ๑๐ คน เพราะจะไม่เกิดปัญหาตอนร่วมกันทำ
- กลุ่มที่ร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ และแยกกันทำ รวมกันขาย ก็ต้องกำหนดโควตาด้วย เพื่อไม่ให้คนเก่งกว่าเอาเปรียบคนอื่นอ่อนแอ
- กลุ่มที่ร่วมกันคิด ร่วมกันลงทุน จ้างเขาทำ ร่วมกันใช้บริการ ก็ต้องมีระเบียบข้อบังคับที่เข้มงวด เพื่อป้องกันการฉ้อโกง

บทสรุป

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม่เรียงเป็นองค์กรบริหาร ซึ่งมีองค์การจัดการอยู่ภายในศูนย์ฯ หลายๆ องค์กร และจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามความต้องการและเงื่อนไข ซึ่งเริ่มต้นด้วยยางพารา และพัฒนามาเป็นศูนย์เรียนรู้ โดยใช้แผนแม่บทชุมชนเป็นแนวทางสร้างองค์กรเป็นเครื่องมือ วิสาหกิจ

ชุมชนคือการพึ่งตนเอง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ปราชญ์ชาวบ้าน “ประยงค์ รัตนรงค์” ผู้ได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาผู้นำชุมชน

ปราชญ์ชาวบ้าน “ประยงค์ รัตนรงค์” ชาวไม่เรียง ชาวนครศรีธรรมราช คว่ำรางวัล “แมกไซไซ” เผยผลงานเป็นผู้นำที่ทำให้ชุมชนรู้จักการเรียนรู้และค้นหาทางออกด้วยการพึ่งตนเอง เริ่มต้นด้วยการวางแผนแม่บททางพารา ก่อนพัฒนาต้นแบบโรงงานแปรรูปยางพาราของชุมชนด้วยทุนของตนเอง เป็นแห่งแรกในประเทศไทย อันเป็นแบบอย่างการเดินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การประกาศผลรางวัลแมกไซไซ ของมูลนิธิรามาธิบดี ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อปี ๒๕๔๗ ปรากฏว่ามีคนไทยได้รับรางวัลด้วย ๑ คน คือ นายประยงค์ รัตนรงค์ อายุ ๖๓ ปี ชาวบ้านจากตำบลไม่เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนายประยงค์ฯ แม้จะจบการศึกษาเพียงแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แต่เขาได้เรียนต่อในมหาวิทยาลัยชีวิต จนได้รับการยอมรับจากชาวไม่เรียง จังหวัดนครศรีธรรมราช และชุมชนทั่วประเทศว่าเป็น “ผู้นำทางปัญญา” ที่สร้างแรงบันดาลใจให้ชุมชนลุกขึ้นมาเรียนรู้และค้นหาทางออกเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้ ไม่ใช่นั่งรอความช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

นายประยงค์ฯ เป็นชาวบ้านธรรมดาที่ไม่ธรรมดา เป็น “นักเรียนรู้” ที่เรียนไม่รู้จบ ค้นหาคำตอบ ค้นหาทางออกของปัญหาต่างๆ โดยไม่รอสูตรสำเร็จหรือคำตอบสำเร็จรูปจากที่ไหน ทั้งยังมีบทบาทชวนผู้นำและชาวบ้านที่ไม่เรียงหาคำตอบพร้อมกัน พร้อมกับค้นคิดหา “นวัตกรรมทางสังคม” ที่เหมาะสมกับชุมชนตลอดมา

ทั้งนี้ บทบาทของนายประยงค์ฯ จะไม่ใช่เงินหรืออำนาจในการเป็นผู้นำ แต่จะใช้ปัญญาที่เกิดจากการเรียนรู้ การสังสมข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นความรู้ เอาความรู้ไปสู่การปฏิบัติจนเห็นผลทำให้ชีวิตดีขึ้น

“เราไม่ใช่ผู้นำประเภทสั่งการหรือเดินนำหน้า แต่เป็นเพื่อนคู่คิด มิตรยามยากที่เดินไปกับชุมชน ช่วยกันคิดช่วยกันทำ รวมทั้งเป็นต้นคิดของการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยการวางแผน การดำเนินการ ทุกขั้นตอนจากชุมชนโดยชุมชนและเพื่อชุมชน”

ผลงานของนายประยงค์ฯ เริ่มต้นจากการทำ “แผนแม่บททางพาราไทย” กับผู้นำชาวสวนยาง นครศรีธรรมราชเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ และทำ “แผนแม่บทชุมชน” ในเวลาต่อมา ซึ่งได้กลายเป็นต้นแบบทางความคิดและแนวทางปฏิบัติให้รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งราชการและเอกชน ตลอดจนสถาบันการศึกษานำไปใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน กำหนดให้ทุกตำบลมี “แผนแม่บทชุมชน”

นอกจากนั้น นายประยงค์ฯ ยังเป็นต้นแบบหนึ่งของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งหมายถึงการจัดการ “ทุน” ของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ซึ่งทุนในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมด้วย โดยที่ไม่เรียงมีวิสาหกิจชุมชนอยู่หลายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวเนื่องกัน ทำให้ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ วิสาหกิจชุมชนเป็นผลของการทำข้อมูลและทำแผนแม่บทชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

“นายประยงค์ฯ เป็นผู้มียุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาต้นแบบโรงงานแปรรูปยางของชุมชนตำบล

ไม้เรียง ถือเป็นชุมชนแรกในประเทศไทยที่สร้างโรงงานแปรรูปยางด้วยทุนของตนเองเมื่อประมาณ ๒๐ ปีมาแล้ว และส่งขายต่างประเทศเป็นรายแรกของจังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการร่างพระราชบัญญัติวิสาหกิจชุมชน”

ด้วยความโดดเด่นในกระบวนการทำงานเชิงแนวคิด แนวปฏิบัติ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดทั้งในทางวิชาการพัฒนาชุมชน และในแนวทางการทำงานของภาครัฐ องค์การพัฒนาเอกชน **นายประยงค์ รัตนรงค์** จึงมีชื่อเรียกขานในหลายๆ นาม เช่น “ปราชญ์ชาวบ้าน” “ครูของชุมชน” “เป็นผู้นำชุมชน” และที่สำคัญเป็น “นักพัฒนาชุมชน” ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ ในการทำงานพัฒนาชุมชนทั้งในแง่กระบวนการมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการกลุ่ม จนกระทั่งมีเกียรติประวัติและรางวัลเป็นที่ประจักษ์อีกมากมายแก่ประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนายประยงค์ รัตนรงค์ ยังมีคุณสมบัติโดดเด่นในด้านการครองตนเป็นแบบอย่างในคุณธรรมและจริยธรรม ยึดมั่นในความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ทั้งในแง่ความคิดและการทำงานเป็นผู้นำชุมชนในวิถีประชาธิปไตย และมีปรัชญาการดำเนินชีวิตในแนวทางพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” ถือเป็นแบบอย่างอันดีเยี่ยมของผู้นำชุมชน

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
นายประยงค์ รัตนรงค์
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

นายกิตติ กาญจนเสวี
ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิตงฮั่ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
หน่วยงานดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

มูลนิธิถั่วฝักยาวการแพทย์ในพระบรมราชูปถัมภ์ แห่งแรก (พลับพลาไชย)

มูลนิธิถั่วฝักยาวการแพทย์ในพระบรมราชูปถัมภ์ แห่งที่ ๒ (ธนบุรี)

นายยง สุขสุดประเสริฐ (ที่ ๔ จากซ้าย) บริจาคเงินแก่มูลนิธิฯ โดย นายกิตติ กาญจนเสวี (ที่ ๕ จากซ้าย) ประธานมูลนิธิฯ เป็นผู้รับมอบ พร้อมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ร่วมเป็นสักขีพยาน

แพทย์แผนปัจจุบันกำลังตรวจโรค

แพทย์กำลังตรวจโรค (หมอแมะ)

แพทย์กำลังรักษาผู้ป่วยโดยวิธีฝังเข็ม

นักกายภาพบำบัดให้บริการผู้ป่วย

ผู้รับบริการ รอตรวจรักษา

ผู้รับบริการกำลังรับยาที่ห้องจ่ายยา

มูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยงานดีเด่นของชาติ

สาขาพัฒนาสังคม

(ด้านการสาธารณสุข)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

มูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ ๘/๕ ถนนพลับพลาไชย แขวงเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐ แห่งที่ ๒ ตั้งอยู่ที่ ๗๔๕ ถนนตากสิน แขวงบวรบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมา

ในสังคมทั่วไปนั้นปกติผู้คนจะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน บางคนแสดงออกด้วยการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากโดยบริจาคทรัพย์สินเงินทองก่อตั้งสถานพยาบาล จัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ เชื้อเชิญแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจรักษาผู้ป่วยทั่วไปที่ด้อยโอกาสให้กลับมามีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงเหมือนเดิม สิ่งนี้เป็นการสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมและแสดงถึงความเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ มนุษย์ทุกคนย่อมปรารถนาแต่ความสุขสบาย สุขภาพแข็งแรง ขณะเดียวกันความเจ็บปวดก็เป็นสิ่งที่ขยาดหวาดกลัวทั่วไป ยิ่งความตายแล้วย่อมไม่มีใครต้องการแน่นอน ดังนั้นไม่ว่าจอมทัพขุนศึก พ่อม้าวานิช นักปราชญ์ นักวิชาการ เศรษฐี หรือยากจนก็ล้วนต้องการแต่ความสุขสบายทั้งนั้น แต่ถ้าหากตนเองมีความสุขแต่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนนั้นย่อมไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง เป็นการผิดศีลธรรม ซึ่งหากเรามีความสุขเราก็สุขด้วย แต่เมื่อเรามีทุกข์เราก็ช่วยเขาดับทุกข์ย่อมเป็นสิ่งที่พึงามดังคำที่ว่า การทำบุญสุนทานเป็นสิ่งที่มีความสุขที่สุด

สมัยก่อนชาวจีนที่เดินทางเข้ามาโดยอาศัยเรือสำเภาเดินทางมาขึ้นฝั่งที่บางกอก (กรุงเทพมหานคร) ได้ฟังพระบรมโฑธิสมการท่ามาหากินที่ประเทศไทยมากขึ้นตามลำดับ เมื่อคนมากขึ้น ปัญหาหลายอย่างก็ตามมา โดยเฉพาะที่เห็นได้ชัด คือ ปัญหาเรื่องความเจ็บป่วย คนจีนอพยพเหล่านี้ไม่คล่องตัวที่จะไปพึ่งบริการของรัฐ เพราะมีปัญหาด้านการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ในพุทธศักราช ๒๔๖๕ กลุ่มพ่อค้าคนจีนที่มีฐานะและแพทย์จีนโบราณ คือ นายคี่เจียง แซ่ฮ้อ นายไ้บั้ง แซ่จิว นายเป็กกี้ แซ่ลิ้ม นายโป่งเซง แซ่ลิ้ม และนายจือเท่ง แซ่เปี๊ยะ ได้ร่วมกันก่อตั้งมูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ขึ้น เดิมมูลนิธินี้มีชื่อว่า “ตงฮัว จ้งฮุยฮ้อ” มีความหมายว่า สถานรักษาคณจีน และมีนายเป็กกี้ แซ่ลิ้ม เป็น

ประธานมูลนิธิฯ เป็นคนแรกภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือให้ความอนุเคราะห์แก่คนที่ยากจน ไม่มีเงินรักษาสุขภาพเมื่อเจ็บไข้ โดยจัดตั้งเป็นสถานพยาบาล มีแพทย์หมุนเวียนกันมาประจำอยู่ในสถานพยาบาลแห่งนี้ เพื่อตรวจรักษาโรคและแจกยารักษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ หรือหวังสิ่งตอบแทน มูลนิธิฯ นี้ได้ตั้งขึ้นและดำเนินกิจกรรมมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาถึง ๔๕ ปีแล้ว มีผู้อุปถัมภ์ประจำมูลนิธิฯ จากเดิมมีเพียงไม่กี่คน ปัจจุบันมีผู้อุปถัมภ์ทั้งหมดมากกว่า ๓,๐๐๐ คน นับเป็นองค์กรการกุศลที่มีประวัติอันยาวนานตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน สถิติคนไข้ที่มารับการรักษาในสถานพยาบาลของมูลนิธิฯ แห่งนี้ จากเริ่มแรกมีเพียงเดือนละไม่กี่ร้อยคน จนปัจจุบันมีคนไข้ โดยเฉลี่ยราวเดือนละไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ คน และแจกยาให้คนไข้แต่ละเดือนคิดเป็นเงินไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จากสถานที่ทำงานของมูลนิธิฯ เดิมเป็นสถานที่เช่าและคับแคบไม่เพียงพอแก่การใช้สอยไม่สะดวกแก่คนไข้ที่มารับการรักษา ด้วยเหตุนี้ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๔ กรรมการมูลนิธิฯ ชุดที่ ๒๐ จึงมีมติเห็นสมควรให้มีการจัดสร้างสถานที่ถาวรขึ้นโดยซื้อที่ดินปลูกสร้างอาคารของมูลนิธิฯ ในบริเวณหลังสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย เพื่อรองรับคนไข้ที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงได้ดำเนินการหาทุนก่อสร้างสถานที่พยาบาลของมูลนิธิฯ

โดยปกติเงินทุนที่ใช้เป็นค่าใช้จ่ายประจำของมูลนิธิฯ ส่วนใหญ่ได้จากการบริจาคของผู้อุปถัมภ์ และกรรมการประจำของมูลนิธิฯ สำหรับการที่มูลนิธิฯ จะจัดสร้างอาคารถาวรขึ้นใหม่ดังกล่าว ย่อมจะต้องใช้ทุนทรัพย์มาก และต้องอาศัยเงินสนับสนุนจากประชาชนทั่วไปอีก ซึ่งทั้งนี้ทางมูลนิธิฯ ได้ทำการขออนุญาตจากทางราชการ และได้รับการอนุมัติจากทางราชการให้มีการออกเรียไ้เงินจากประชาชนได้ในวงเงินสองล้านบาท เพื่อนำเงินที่เรียไ้ได้ดังกล่าว นอกจากใช้ส่วนหนึ่งในการก่อสร้างอาคารแล้ว สำรองไว้อีกส่วนหนึ่งสำหรับจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ และตกแต่งสถานที่ให้ทันสมัยและเหมาะสมแก่การใช้สอยในปัจจุบันได้มากขึ้น หลังจากมูลนิธิฯ ได้รับอนุมัติจากทางราชการ ให้ออกเรียไ้และได้รับเงินบริจาคจากประชาชนทั่วไปที่มีจิตศรัทธาในกุศลกิจเพื่อการนี้ เป็นเงินจำนวนเพียงพอแล้วมูลนิธิฯ จึงลงมือจัดซื้อที่ดินให้สถาปนิกออกแบบก่อสร้างเปิดให้ประมูลการสร้างและลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งกำหนดให้ก่อสร้างแล้วเสร็จภายใน ๑๔๐ วัน นับตั้งแต่วันลงมือก่อสร้าง ในที่สุดการก่อสร้างอาคารสถานที่ทำการใหม่ของมูลนิธิฯ ก็ได้สร้างเสร็จตามกำหนด หลังจากได้ตกแต่งภายในและซื้อเครื่องใช้ต่างๆ ให้เพียงพอแก่การให้บริการแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ทางมูลนิธิฯ จัดให้มีพิธีฉลองเปิดที่ทำการแห่งใหม่ขึ้น

สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารตึกที่ทำการใหม่ของมูลนิธิฯ ตลอดจนค่าตกแต่งภายในทั้งหมด มูลนิธิฯ ได้จ่ายเงินไปประมาณหนึ่งล้านสี่แสนกว่าบาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวได้รับบริจาคจากประชาชน ผู้มีจิตศรัทธาในกุศลกิจทั้งสิ้น จึงเห็นได้ว่ามูลนิธิฯ ได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดี ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผลงานของมูลนิธิฯ ที่ได้กระทำมาตลอดเวลาสี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา และเป็นกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ที่จะทำงานอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในงานของมูลนิธิฯ นอกจากการจัดให้มีสถานพยาบาลเพื่อเปิดให้ประชาชนที่เจ็บไข้ได้ป่วยมารับการตรวจรักษาโรคแล้ว ยังมีงานอีกอย่างหนึ่ง คือให้ความร่วมมือแก่ทางราชการหรือองค์กร

ประชาสงเคราะห์อื่นๆ ในการช่วยบำบัดโรคภัยให้แก่ประชาชนโดยใกล้ชิด ทั้งนี้ตั้งแต่กำลังทุนทรัพย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ จะมีเพียงพอ เช่น ส่งเจ้าหน้าที่และนายแพทย์ไปช่วยตรวจรักษาโรคให้แก่ประชาชนที่ประสบอัคคีภัยหรืออุทกภัย หรือส่งนายแพทย์ไปตั้งหน่วยรักษาพยาบาลชั่วคราวตามสถานที่ต่างๆ ตามคำเรียกร้องของหมู่ประชาชนในบางชุมชน เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ที่ได้กำหนดไว้เดิมคือ เพื่อการกุศล โดยไม่แบ่งชั้น วรรณะ เชื้อชาติ ศาสนา และตลอดระยะเวลาที่มูลนิธิฯ ได้ดำเนินการรักษาบำบัดโรค มูลนิธิฯ ได้รับการเชื่อถือจากประชาชนเป็นอันมาก ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติของคนไข้ที่มารักษาโรคมียังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

พุทธศักราช ๒๕๑๐ คุณลัม - อูย - ปิง (คุณรักษ์ ลัมธนากุล) ได้เข้ารับหน้าที่ประธานมูลนิธิฯ ขณะนั้นทางมูลนิธิฯ มีปัญหาหนี้สิน - ทรัพย์สินที่ไม่สมดุลกันกล่าวคือ มีเงินฝากในบัญชีธนาคารเพียงหนึ่งหมื่นบาทเท่านั้น และค่าใช้จ่ายทั้งปีประมาณสี่แสนกว่าบาท มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในแต่ละเดือนไม่ต่ำกว่าสามพันคน ต่อมาท่านได้เป็นผู้ริเริ่มบริจาคทรัพย์สินเป็นจำนวนเงินหนึ่งแสนบาท ซึ่งกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ท่านอื่นๆ ก็ได้ร่วมอนุโมทนาด้วย รวมเงินบริจาคประมาณหนึ่งล้านบาท ซึ่งต่อมาก็มีผู้มีจิตศรัทธาสมทบบริจาคอย่างไม่ขาดสาย ทำให้สถานภาพทางการเงินของมูลนิธิฯ คล่องตัวขึ้นตามลำดับ

ต่อมาในพุทธศักราช ๒๕๑๔ มูลนิธิฯ ได้เปิดแผนกรักษาโดยแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้จำนวนผู้ป่วยที่มาับการรักษาจากมูลนิธิฯ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากเดิม ๓,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ คนต่อเดือน เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๐๐๐ คนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายจากปีละสี่แสนกว่าบาทเพิ่มขึ้นเป็นหลักล้านบาท จากการที่จำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น ทำให้สถานที่ไม่สามารถบริการผู้ป่วยได้อย่างเต็มที่ กอปรกับผู้ป่วยจำนวนมากมีถิ่นอาศัยอยู่ย่านธนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียงฝั่งธนบุรีก็ได้เดินทางเข้ามาับการรักษาจากมูลนิธิฯ ทำให้ผู้ป่วยเหล่านี้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ป่วยย่านธนบุรี ในพุทธศักราช ๒๕๒๔ มูลนิธิฯ จึงได้ก่อสร้างสถานที่สถานพยาบาลของมูลนิธิฯ เพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งในฝั่งธนบุรี จากการเปิดบริการรักษาผู้ป่วยของมูลนิธิฯ ถึง ๒ แห่ง ทำให้มูลนิธิฯ สามารถบริการรักษาผู้ป่วยทั่วไปได้เพิ่มมากขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายก็เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ซึ่งค่าเวชภัณฑ์และค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้นถึง ๒๐ เท่าตัวจากสิบปีก่อน

ในพุทธศักราช ๒๕๒๔ นี้เอง มูลนิธิฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมทรงรับมูลนิธิตั้งฮั่วการแพทย์ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งนับเป็นเกียรติประวัติอย่างสูงของมูลนิธิฯ และมูลนิธิฯ ได้เปิดบริการตรวจรักษาในแผนกทันตกรรม พร้อมทั้งจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์เพิ่มเติม เพื่อให้การบริการและตรวจรักษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

และในพุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นปีที่มูลนิธิฯ ก่อตั้งครบ ๗๐ ปี ก็ได้รับพระราชทานสัญญาลักษณ์พระมหาพิชัยมงกุฎเป็นตราประจำของมูลนิธิตั้งฮั่วการแพทย์ ทำให้คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอาวุโส และคณะกรรมการทุกๆ ฝ่ายต่างปลื้มปิติในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เสมือนเป็นพลังให้มูลนิธิฯ ได้สนองพระราชประสงค์โดยการช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาส และทำประโยชน์ให้สังคมส่วนรวมต่อไปไม่เสื่อมคลาย

ด้วยจิตศรัทธาของผู้ให้การสนับสนุนแก่มูลนิธิฯ ด้วยดีมาตลอด ทำให้มูลนิธิฯ สามารถดำเนินการ

ได้ตามวัตถุประสงค์และดีขึ้นตามลำดับ เช่น จากเดิมที่จ่ายยาให้ผู้ป่วยสามารถรับประทานยาได้สามวันต่อหนึ่งครั้ง ก็เพิ่มขึ้นเป็นเจ็ดวันต่อหนึ่งครั้ง และแกววันต่อหนึ่งครั้งตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ป่วยไม่ต้องเดินทางมารับการตรวจรักษาบ่อยขึ้นหากยังไม่หายหรือต้องมารับยาเป็นประจำ

พุทธศักราช ๒๕๔๙ มีนายกิตติ กาญจนเสรี เป็นประธานกรรมการบริหาร มีรายจ่ายปีละประมาณ ๓๐ ล้านบาท ซึ่งได้รับจากเงินบริจาคประจำปีจากผู้ประกอบการถาวร จำนวน ๓,๐๐๐ คน รวมทั้งการบริจาคของกรรมการมูลนิธิฯ และผู้มีจิตศรัทธาโดยทั่วไป ทั้งการบริจากรายย่อยและรายใหญ่ที่มาบริจาคแก่มูลนิธิฯ ซึ่งมูลนิธิฯ จะไม่มีการรับบริจาคเรียไบนอกสถานที่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการหลอกลวงประชาชน

จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ จนได้รับพระมหากรุณาธิคุณตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ ที่ทำให้มูลนิธิแห่งนี้มีชื่อว่า “มูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” เป็นเกียรติและความภาคภูมิใจของคณะกรรมการมูลนิธิฯ รวมไปถึงอนุชนรุ่นหลังที่จะเข้าดำเนินการมูลนิธิฯ ในรุ่นต่อไป ได้ช่วยทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เพื่อเป็นการทดแทนบุญคุณของแผ่นดิน และที่สำคัญที่สุดเป็นการสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สถิติผู้ป่วยที่มารับการรักษาจากสถานพยาบาลของมูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้ง ๒ แห่ง (ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖-๒๕๔๘) มีดังนี้

ปี ๒๕๔๖	ผู้ป่วยแผนปัจจุบัน	๔๐,๒๑๖	คน
	ผู้ป่วยแผนโบราณจีน	๕๑,๓๕๐	คน
	รวม	๙๑,๕๖๖	คน
ปี ๒๕๔๗	ผู้ป่วยแผนปัจจุบัน	๓๒,๕๗๑	คน
	ผู้ป่วยแผนโบราณจีน	๖๔,๗๐๔	คน
	รวม	๑๐๑,๒๗๕	คน
ปี ๒๕๔๘	ผู้ป่วยแผนปัจจุบัน	๓๐,๐๑๐	คน
	ผู้ป่วยแผนโบราณจีน	๗๔,๓๐๕	คน
	รวม	๑๐๔,๓๑๕	คน

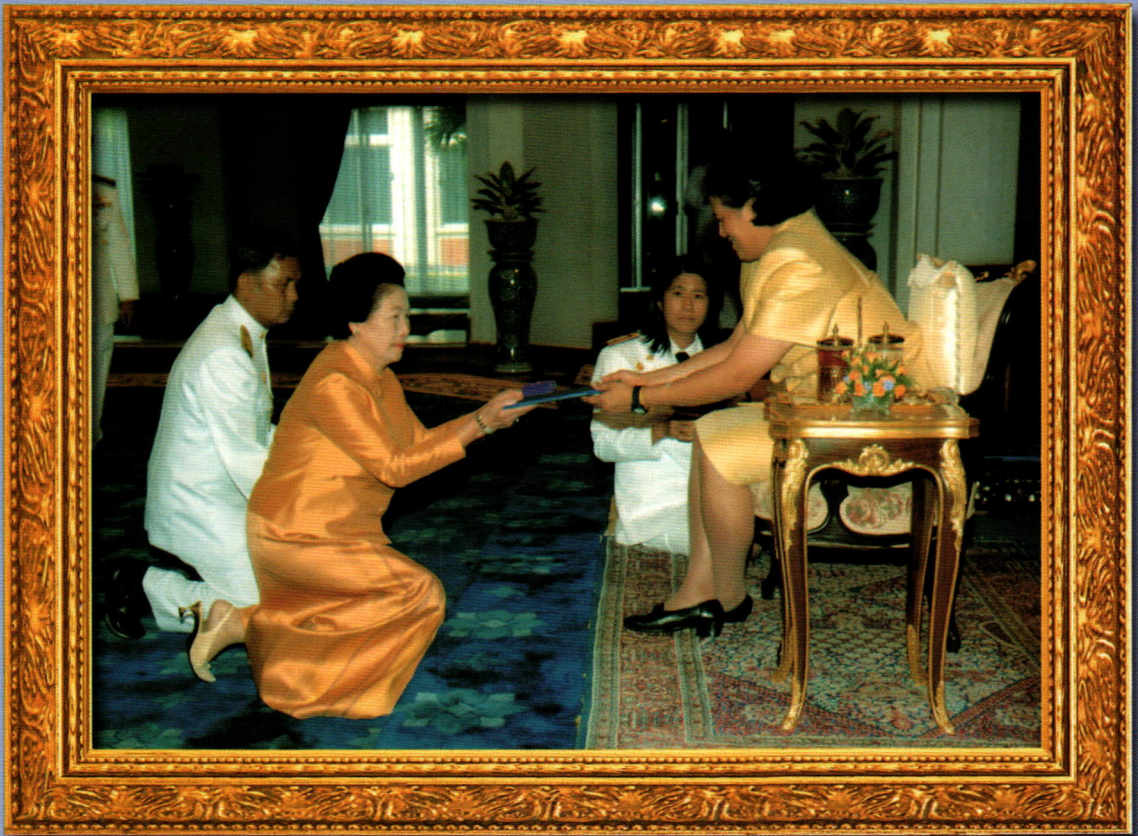

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
มูลนิธิตงฮัวการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

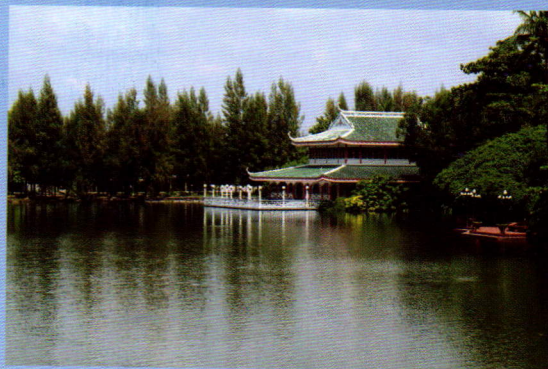

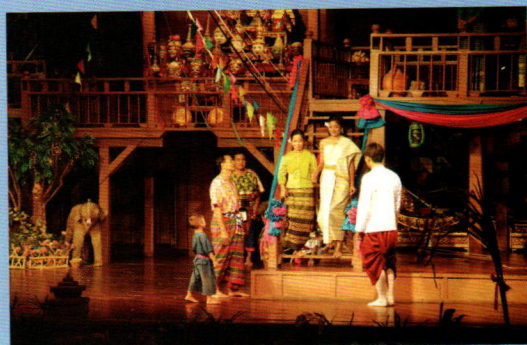
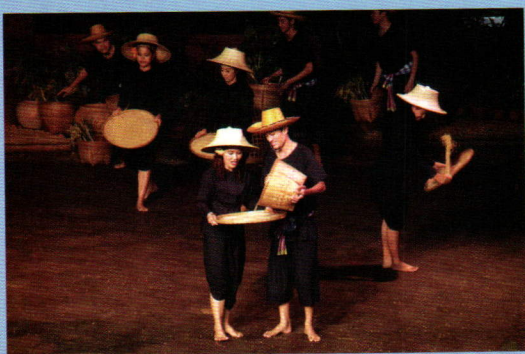

สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

คุณหญิงวดี ยุวบูรณ์
ประธานบริษัท สวนสามพราน จำกัด
หน่วยงานดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)

บริษัท สวนสามพราน จำกัด

หน่วยงานดีเด่นของชาติ

สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

สวนสามพราน มีจุดเริ่มต้นจากการเป็นสถานที่พักผ่อนร่มรื่นสลับสบายของครอบครัว “ยุวบูรณ์” เมื่อ ๔๔ ปีที่แล้ว และจากวันนั้นจนถึงปัจจุบัน สวนสามพรานได้กลายเป็นแหล่งพักผ่อนตากอากาศ และการประชุมที่มีมาตรฐานระดับโลก

ในปี ๒๕๐๕ ดร.ชำนาญ และคุณหญิงวลี ยุวบูรณ์ มีความประทับใจในบรรยากาศที่ร่มรื่นของที่ดินผืนเล็กริมแม่น้ำนครไชยศรีที่มีต้นพิกุลใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาจนทำให้บรรยากาศชานน้ำอันสงบร่มเย็นของครอบครัวยุวบูรณ์จึงตัดสินใจซื้อที่ดินดังกล่าวและจัดสร้างบ้านพักขึ้นหลังหนึ่งเพื่อใช้ในวันหยุดสุดสัปดาห์ และใช้ชื่อ “สวนสามพราน” เพื่อเป็นการให้เกิดคติกับท้องถิ่นและง่ายกับการจำ

และที่นี่เองเป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกกุหลาบนานาชนิด ซึ่งเป็นงานอดิเรกของคุณหญิงวลีฯ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาจากการปลูกเพื่อความสวยงามไปสู่การทำไร่กุหลาบ เพื่อตัดดอกขายไปยังจุดต่างๆ ทั่วจังหวัดพระนคร และธนบุรีในขณะนั้น จนทำให้สร้างชื่อเสียงให้แก่สวนสามพรานซึ่งเป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า “โรสกาเดิน” ทั้งยังส่งผลให้อาณาเขตของสวนขยายออกไปเรื่อยๆ จนเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๑๗๐ ไร่ในปัจจุบัน

สวนสามพรานได้รับการพัฒนาให้เป็นที่พักผ่อนของประชาชนทั่วไปในช่วงปี ๒๕๐๗ โดยในขณะนั้นดำเนินการควบคู่ไปกับการทำไร่กุหลาบ จนกระทั่งการปลูกกุหลาบเพื่อเชิงพาณิชย์ต้องยกเลิกไปในปี ๒๕๑๖

สวนสามพรานเริ่มการพัฒนาด้วยการขุดสระน้ำขนาดใหญ่ จนกลายเป็นทะเลสาบขนาด ๓๐ ไร่ ทะเลสาบแห่งนี้กลายเป็นแหล่งเก็บน้ำสำหรับหล่อเลี้ยงต้นไม้พันธุ์ในหน้าแล้ง ทั้งดินจากสระที่ขุดขึ้นมา ยังได้ช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพโดยรอบได้เป็นอย่างดี ด้วยการนำไปถมเป็นภูเขา การจัดตกแต่งน้ำตก และอื่นๆ ที่ยังคงความสวยงามจนปัจจุบัน

การดำเนินธุรกิจในระยะต้น

ครอบครัวยุวบูรณ์พัฒนาธุรกิจสถานที่พักผ่อนสวนสามพรานนี้ขึ้นมา โดยยึดถือนโยบายคงสภาพของสวนเอาไว้ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด และการขยายธุรกิจจะทำเฉพาะในส่วนที่ไม่ส่งผลเสียต่อสภาพทางธรรมชาติภายในสวน และนโยบายดังกล่าวได้รับการยึดถือจากอดีตจนถึงปัจจุบันแม้ว่าจะมี

สิ่งก่อสร้างเพิ่มมากขึ้นก็ตาม

ภายหลังจากการชดทะเลสาบ สภาพของสวนสามพรานได้เปลี่ยนไป เนื่องจากทะเลสาบขนาดใหญ่ทำให้เกิดแนวคิดในการตกแต่งสวนเพิ่มขึ้นอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการนำเรือนไทยโบราณจากจังหวัดใกล้เคียงมาปลูกใหม่ เก่งจีน หรืออาคารโรงแรมแบบฝรั่งขนาดเล็กๆ

ดังนั้น เมื่อสวนสามพรานเริ่มเข้ามาสู่ธุรกิจจริงจัง จึงได้มีการจัดสร้าง Lakeside Motel ที่มีเพียง ๑๔ ห้อง เรือนไทย ๔ หลัง และเก่งจีนริมทะเลสาบ

เรือนไทยไม้สักโบราณ ๔ หลัง มีชื่อเรียกตามไม้ไทยที่ปลูกไว้ที่ซุ้มหน้าบ้านมากมาย เช่น เสาวรส ชมนาด พวงคราม และลัดดาวัลย์ เป็นต้น นอกจากนี้เรือนไทยทุกหลังก็ได้รับการออกแบบภายในให้มีความสะดวกสบายได้มาตรฐาน แต่รักษารูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทยภาคกลางริมน้ำเอาไว้เป็นอย่างดี เช่น การมีศาลาริมน้ำในทุกหลัง

ชื่อเสียงของสวนสามพรานในขณะนั้นโด่งดัง จนนำไปสู่การเปิดบริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ที่ประสงค์จะเข้ามาพักผ่อน และรับประทานอาหารภายในสวน ดังนั้นที่ดินบริเวณลิ่งแม่น้ำนครไชยศรี จึงมีการจัดสร้างอาคารทรงไทยสองหลังแฝดให้เป็น “ศาลาอิน จัน” ตามชื่อฝาแฝดไทยที่เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก ติดตามมาด้วยการจัดสร้าง “เรือนแพ” “ศาลาลอย” และห้องนพรัตน์ซึ่งได้ให้บริการด้านอาหารแก่ผู้เข้ามาพักผ่อน และจัดการประชุมอย่างดีเลิศมาโดยตลอด อาณาบริเวณโดยรอบของแหล่งบริการอาหารริมน้ำนี้เองที่ได้รับการจัดสวนแบบยุโรปด้วยการจัดภูมิสถาปัตยกรรมแบบสวนสาธารณะ ในประเทศอังกฤษตกแต่งรายละเอียดด้วยรั้วแบบแฮมป์ตันคอร์ทและน้ำพุเรียงรายแบบรูปกาเดินบนห้างสรรพสินค้า Derry & Tom ในกรุงลอนดอน

การเข้าสู่ธุรกิจเต็มรูปแบบ

ภายหลังจากความเร็จดังกล่าว สวนสามพรานได้ขยายบริการไปสู่บริการร้านอาหารเสริมทะเลสาบ เพิ่มการจัดสร้างสนามยิงปืน และในปี ๒๕๐๔ สวนสามพรานได้เริ่มพัฒนาศูนย์การแสดงวัฒนธรรมไทยขึ้น ซึ่งต่อมากลายเป็นสิ่งที่ได้สร้างชื่อเสียงแก่สวนสามพรานให้เป็นที่รู้จักกันดีทั่วโลก

พร้อมกันนั้นได้จัดสร้างหมู่บ้านไทยขึ้น ประกอบด้วยอาคารไม้ทรงไทยแบบพื้นบ้านกลุ่มหนึ่ง ล้อมรอบด้วยสนามหญ้า สวนกุหลาบขนาดใหญ่ และไม้ไทยนานาชนิด พื้นที่ดังกล่าวให้บริการด้านการจัดเลี้ยง พร้อมทั้งมีการสาธิตการทอผ้า สาวไหม การปั้นเครื่องปั้น เขียนร่ม ตีลาย ชั่นเงิน และทอเสื่อ เป็นต้น

ภายในหมู่บ้านไทย ยังได้จัดสร้างอาคารในแบบจำลองโรงนาขึ้นเป็นศูนย์แสดงนาฏศิลป์จากภาคต่างๆ ของไทย ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากจากต่างประเทศ และชาวไทยในขณะนั้น จนกระทั่งคณะนาฏศิลป์ของสวนสามพรานได้มีโอกาสเดินทางไปเผยแพร่การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัท การบินไทย เพื่อส่งเสริมตลาดด้านการท่องเที่ยวของไทย ให้เป็นที่รู้จักในประเทศต่างๆ ทั่วโลกมากกว่า ๗๐ ครั้ง ในระยะเวลาเกือบ ๓๐ ปีที่ผ่านมา

นับเป็นความภาคภูมิใจของสวนสามพรานที่ได้มีส่วนร่วมบุกเบิกตลาดด้านการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครั้งสำคัญ คือ ครั้งที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จไปเผยแพร่โครงการศิลปาชีพ ที่เมืองดัลลัส สหรัฐอเมริกา เมื่อปี ๒๕๒๔ และงาน World Expo

ที่เมืองบริสเบน ประเทศออสเตรเลีย โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จฯ เมื่อปี ๒๕๓๐

ความสำเร็จต่างๆทำให้เกิดความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการพักอาศัยภายในสวนที่กว้างขวางสวยงาม ดังนั้นในปี ๒๕๑๖ อาคารโรงแรมขนาดใหญ่ ๔๐ ห้อง จึงถูกจัดสร้างขึ้นเพียงพอแก่ความต้องการดังกล่าว และในปีถัดมาคือ ๒๕๑๗ สวนสามพรานก็ได้รับเลือกเป็นสถานที่ประชุมกล้วยไม้โลก และได้สร้างให้สวนสามพรานเป็นแหล่งจัดประชุมอันมีมาตรฐานของโลกมาจนถึงปัจจุบัน ในขณะเดียวกันก็ยังคงสภาพทางธรรมชาติเอาไว้ได้เป็นอย่างดี พร้อมกันกับการขยายบริการด้วยการจัดสร้างสวนไม้ตัดรูปสัตว์ ต้นสมุนไพร และสวนป่าขึ้นเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

ในปี ๒๕๑๕ สวนสามพรานได้พัฒนาสนามกอล์ฟขึ้นเป็นการเพิ่มเติมด้านการบริการ โดยเฉพาะนักกอล์ฟชาวไทย ปรากฏว่าสนามกอล์ฟสวนสามพราน กลายเป็นสนามที่ได้รับรางวัลและการยอมรับจากหน่วยงานสำคัญด้านกีฬากอล์ฟระหว่างประเทศ จนกระทั่งในปัจจุบันสนามกอล์ฟสวนสามพรานได้รับคัดเลือกเป็นสนามเดียวจากประเทศไทย ที่ลงตีพิมพ์ในหนังสือสนามกอล์ฟยอดเยี่ยมของโลก และเผยแพร่ทั้งในสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ

การพัฒนาและการขยายธุรกิจอย่างเป็นขั้นตอน และระมัดระวังในช่วง ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมา ทำให้สวนสามพรานได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง จนในที่สุดอาคารโรงแรมหลังที่สอง ซึ่งเป็นอาคาร ๑๐ ชั้น ถูกสร้างขึ้นมา พร้อมตึกประชุมสมัยใหม่ทำให้มีห้องพักรวมแล้ว ๑๔๓ ห้อง โดยมุ่งเน้นในการรักษาบรรยากาศโรงแรมเล็กสำหรับครอบครัวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ภายในอาคารโรงแรมใหม่ ประกอบด้วยสระว่ายน้ำ ห้องอบตัว ห้องอาหารยุโรป และญี่ปุ่น เพื่อให้บริการผู้เข้าพักพร้อมด้วยความสะดวกสบายอย่างสมบูรณ์แบบ

และในปี ๒๕๔๕ ได้มีการขยายบริการใหม่ๆ และก้าวเข้ามาสู่การให้บริการทางด้านสุขภาพโดยเพิ่มบริการด้านสปาบำบัดขึ้น เพื่อให้แขกที่มาพักสามารถเลือกผ่อนคลายไปกับการบำบัดด้วยสมุนไพร และโปรแกรมการนวดต่างๆ ภายในบรรยากาศของบ้านไทยและความเงียบสงบของธรรมชาติริมทะเลสาบอันสวยงามที่ประทับใจ

ด้วยการพัฒนาที่ไม่หยุดยั้งของสวนสามพราน เพื่อให้แขกผู้เข้าพักได้รับความประทับใจสูงสุดภายใต้มาตรฐานการบริการที่เป็นสากลทำให้ทางโรงแรมได้รับการรับรองระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ในปี ๒๕๔๖

นอกจากนี้แล้ว สวนสามพรานยังได้ร่วมมือกับผู้ประกอบการภายในจังหวัดนครปฐม จัดตั้งโครงการ “แหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและธรรมชาติศึกษา” เพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาสัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานที่จริงโดยโครงการดังกล่าวได้รับการตอบรับจากโรงเรียนต่างๆทั่วประเทศเป็นอย่างดี มีนักเรียนมาร่วมโครงการจนถึงปัจจุบันจำนวนกว่า ๖๔,๐๐๐ คน และได้รับมอบเกียรติบัตรผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

ในปี ๒๕๔๔ สวนสามพรานได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัวจึงได้จัดตั้งสโมสร “ม้าก้านกล้วย Family Club” ซึ่งเป็นสโมสรที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ให้สมาชิกในครอบครัวได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด โดยเน้นกิจกรรมแบบไทยๆ ท่ามกลางบรรยากาศธรรมชาติ

และจากแนวคิดดังกล่าว จึงได้พัฒนามาสู่การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นไทยและเปิด

ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาสัมผัสและเรียนรู้ ภายใต้แนวคิด “วิถีไทยริมสายน้ำ” ที่ต้องการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ อันเป็นเอกลักษณ์ของสวนสามพราน

มาถึงวันนี้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเยือนสวนสามพรานและเยี่ยมชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยเกินกว่า ๑๕ ล้านคน จึงเป็นเครื่องสะท้อนสวนสามพรานในฐานะจุดหมายทางวัฒนธรรมที่สำคัญของไทย

กาลเวลาที่ผ่านไปประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทุกวันนี้เรือนไทยซึ่งไม่เป็นที่ต้องการในอดีตกลับมาเป็นสิ่งมีค่าและแสวงหากันเช่นเดียวกับวิถีชีวิตแบบไทยที่ผู้คนเริ่มแสวงหากลับคืนมา

แต่สำหรับที่สวนสามพรานความเป็นไทยเหล่านี้ได้ถูกเก็บรักษาเอาไว้อย่างเหนียวแน่น รวบรวมทรัพย์แห่งความเป็นไทยอันโดดเด่น ดังนั้น บริษัท สวนสามพราน จำกัด ได้สร้างสรรค์สถานที่ท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบแห่งแรกของเมืองไทย มีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสวนสามพรานตลอด ๔๔ ปี ทั้งชาวต่างประเทศและคนไทยรวมแล้วไม่น้อยกว่า ๒๗ ล้านคน นับเป็นสถานที่ที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ ทารายได้นับเป็นเงินมหาศาลให้ประชาชนในท้องถิ่น และประเทศ

ผลงานบางส่วนของสวนสามพรานและสนามกอล์ฟสวนสามพราน

พ.ศ. ๒๕๒๔ สนามกอล์ฟสวนสามพรานได้รับรางวัลหนึ่งใน ๒๕ สนามกอล์ฟยอดเยี่ยมของโลกโดย Golf Monthly ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. ๒๕๓๒ สวนสามพรานและโรงแรม โรสกาเดิน ได้รับรางวัล The Expotel Award of Excellence & Incentive Travel

พ.ศ. ๒๕๓๒ สนามกอล์ฟสวนสามพรานได้รับรางวัลหนึ่งใน ๒๔ สนามกอล์ฟที่ดีที่สุดในโลก โดย Golf Magazine ประเทศสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. ๒๕๓๔ นางสาวชดา ยูบูรณ์ กรรมการผู้จัดการสวนสามพรานได้รับรางวัลดีเด่นแห่งเอเชียแปซิฟิกด้านธุรกิจท่องเที่ยวในการประชุมสมาคมท่องเที่ยวแห่งเอเชีย-แปซิฟิก

พ.ศ. ๒๕๓๙ สวนสามพรานได้รับรางวัลสถานที่ท่องเที่ยวแบบนันทนาการยอดเยี่ยม จากการประกวดรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๓๙ โรงแรมโรสกาเดิน ได้รับรางวัลสถานที่พักดีเด่น จากการประกวดรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๔๑ รายการนำเที่ยว “ไทยลิฟวิ่ง” ของโรงแรมโรสกาเดิน จากการประกวดรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ครั้งที่ ๒

พ.ศ. ๒๕๔๑ นางสาวชดา ยูบูรณ์ กรรมการผู้จัดการสวนสามพราน ได้รับรางวัลบุคคลดีเด่นแห่งเอเชียด้านธุรกิจการจัดประชุมของสมาคมส่งเสริมการประชุมแห่งเอเชีย

พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

๑. Distinguished Service World Brotherhood and Peach Award จากการประชุม 17th Congress of UPLI International Poets

๒. เหรียญเกียรติคุณศิลปิน พีระศรี จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

๓. รางวัลจากงานแสดง Incentive Travel & Conventions Meetings Asia

๔. รางวัล Good Food Award จาก Saga Holidays Limited U.K.

พ.ศ. ๒๕๔๗ นางสาวชดา ยูวบูรณ์ กรรมการผู้จัดการสวนสามพราน ได้รับรางวัลเพชรสยาม สาขาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พ.ศ. ๒๕๔๘ สวนสามพราน ได้มอบเกียรติบัตรผู้ประกอบการที่ร่วมพัฒนาการศึกษาตามโครงการ “แหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและธรรมชาติศึกษา” จากกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
บริษัท สวนสามพราน จำกัด
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ
สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยบุตร

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗

จากการที่ได้ไปรับการอบรมโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เมื่อปี ๒๕๓๐ ได้ประทับใจ
ในปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม”
จึงอยากเจริญรอยตามพระองค์บ้าง เพราะอำเภอปรางค์กู่เป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดของจังหวัดศรีสะเกษ
และศรีสะเกษก็เป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุดของประเทศไทย จึงอยากจะทำอะไรไว้เป็นอนุสรณ์ให้แก่
บ้านเมืองไว้บ้าง โดยได้ตั้งปณิธานไว้ว่า ปรางค์กู่จะต้องอยู่ในป่ายาง กลางดงตาล บานสะพรั่งดอกคูณ
บริบูรณ์ไร่นาสวนผสม

โครงการที่ ๑ ปลุกต้นยางไว้สร้างเรือน
สร้างบ้านโดยที่ลุ่มรณรงค์ให้ชาวบ้านปลูก
ต้นยางนา ที่ดอนปลูกต้นยางพาราซึ่งเป็น
พืชเศรษฐกิจ

โครงการที่ ๒ ตันตาลก้านใบมีค่า นำมาเป็น
ของใช้มากมี ขนมหาลกัรสวนดี ซึ่งเป็น
ผลไม้ที่ไม่ซ้ำใคร แม้เราจะปลูก เงาะ ทุเรียน
ลำไย ไม้ซัน เราก็มีผลไม้กินเหมือนกันเป็นไม้
เศรษฐกิจแปรรูปได้หลายอย่างสารพัดประโยชน์
มากมาย

โครงการที่ ๓ ดอกคูณ เหลืองบานเต็มต้น น่ายล
เมื่อคราวสงกรานต์ เป็นมงคล คำคูณ ชื่นบาน
ลำต้นนำไปแปรรูปเป็นไม้แปรรูป ใช้สอยได้
แก่นคูณ นำไปขายให้คนเคี้ยวหมาก ราคา
กิโลกรัมละ ๒๐ บาท เป็นไม้มงคล ประจำชาติ
และประจำภาคอีสาน

ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยทุธ

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ประวัติ

เป็นบุตรนายปานและนางลี เกิดเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ที่บ้านนาโนน ตำบลหนองไฮ อำเภอกุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ บิดามารดามีอาชีพเป็นชาวนา ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ มีพี่น้อง ๗ คน

บ้านนาโนนเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บนที่ดอน พื้นดินแห้งแล้ง บิดาซึ่งมีฐานะยากจนจึงต้องไปหางานทำในไร่ข้าวโพดที่จังหวัดลพบุรี ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ อยู่กับมารดา เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ได้ ๒ ปี มารดาก็เสียชีวิต ขณะนั้นร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ อายุได้ ๑๐ ปี ด้วยความที่อยากเรียนต่อ จึงต้องดิ้นรนหาเงินเรียนเอง เมื่อเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมต้น ต้องรับจ้างถางไร่ ชุดดินชุดสระ รับจ้างขึ้นต้นลำไยเพื่อห่อผลลำไย (เพื่อไม่ให้ค้างคามากิน) รับจ้างเก็บมะพร้าวและรับจ้างก่อสร้างร่วมกับพวกนักเรียนเทคนิค เงินที่ได้นำมาใช้จ่ายเป็นค่าเสื้อผ้าและอุปกรณ์การเรียน เมื่อเติบโตขึ้นจึงฝึกชกมวย เพราะการชกมวยหาเงินได้เร็วกว่าทำงานอย่างอื่น ชกแต่ละครั้งจะได้เงินราว ๒๐ - ๑๒๐ บาท ครั้งเริ่มมีชื่อเสียงได้ชกในระดับจังหวัดได้เงินครั้งละ ๑๒๐ บาท ซึ่งนับว่ามากในสมัยก่อน ใช้ชื่อในการชกมวยว่า **สดใส เทพวิฑูรย์** ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นเอง เพื่อให้เป็นมงคลแก่ชีวิต ในตอนนั้นตั้งใจจะเรียนให้ได้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ และอยากรับราชการเมื่อจบมัธยมศึกษาจากโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย ในปี ๒๕๐๘ ได้เข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานวิทยุอำเภอยายแดนที่ปรางค์กู่ ทำงานอยู่ ๓ ปี จึงลาออก เพราะถูกเพื่อนร่วมงานเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากตำแหน่งที่ทำเป็นอัตราจ้างชั่วคราวเป็นปีๆ ไป เงินเดือน ๔๕๐ บาท แม้ประจำอยู่แผนกปกครอง แต่เนื่องจากอำเภอปรางค์กู่เพิ่งตั้งขึ้นใหม่เจ้าหน้าที่มีน้อย งานแผนกบริหารทั่วไปมีมากเกินกำลัง เจ้าหน้าที่ พนักงานในแผนกปกครองจึงต้องไปช่วยงาน นอกจากนี้ยังต้องนอนเฝ้าเวร แทนข้าราชการประจำด้วย จึงกลายเป็นว่าต้องนอนเฝ้าเวรคนเดียวตลอด ๓ ปี ต่อมาคนรู้จักกันได้ชักชวนให้ไปสอบเป็นตำรวจความจริงทั้งบิดาและตัวเองไม่ชอบตำรวจ แต่เมื่อไม่มีทางเลือกจึงไปสอบเข้าเรียนเป็นนักเรียนพลตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจภูธร ๓ จังหวัดนครราชสีมา และเรียนจบในปี ๒๕๑๑ โดยเรียนอยู่ ๔ เดือนครึ่ง เพราะเป็นหลักสูตรเร่งรัด เนื่องจากเป็นช่วงที่มีคอมมิวนิสต์กระจายอยู่ทั่วภาคอีสาน เมื่อเรียนจบแล้วส่วนใหญ่ถูกส่งไปทางอีสานเหนือแถวอำเภอนาแก

จังหวัดนครพนม เพราะมีคอมมิวนิสต์มาก แต่ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ ได้มาอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง ศรีสะเกษ โดยอยู่เวรยาม สายตรวจ และควบคุมผู้ต้องหาไปศาล เมื่อทำงานที่กองเมืองได้ ๓ ปี จึงย้ายไปที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู่ ตำแหน่งธุรการ งานสอบสวน

สมัยก่อนที่อำเภอปรางค์กู่โจรผู้ร้ายชุกชุม เพราะเป็นช่วงที่เขมรแตกใหม่ๆ มีการลักลอบนำอาวุธสงครามเข้ามามาก มีการปล้นวันละ ๔ - ๕ หลังคาเรือนทุกวัน การเป็นตำรวจทำให้รู้ว่าคนที่ขึ้นโรงพัก ส่วนมากมีสภาพยากจน เพราะปรางค์กู่เป็นอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยจัดลำดับให้เป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดในประเทศ ด้วยเหตุนี้ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ จึงเห็นใจชาวอำเภอปรางค์กู่ เพราะตนเองก็ยากจน ตั้งแต่เด็กจนได้รับราชการ เมื่อมีอาชีพเป็นตำรวจจึงพยายามทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของชาวบ้านได้

แรงบันดาลใจให้ปลูกต้นไม้ (ได้แรงบันดาลใจจากโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง)

ประมาณปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๑ มีคำสั่งจากอำเภอให้ข้าราชการตำรวจ อำเภอ พระ ครู ร่วมกันจัดอบรมโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ มีโอกาสได้เข้าอบรมด้วย โครงการนี้เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พึ่งพาตนเอง ให้รู้จักการเป็นผู้นำ ให้รู้จักการเสียสละ ขยันอย่างฉลาด ปราศจากอภายมุข เมื่อเห็นเพื่อนบ้านมีทุกข์ต้องร่วมกันแก้ไขแล้วจะได้เพื่อนบ้านที่ดีไม่ต้องมีรื้อบ้าน

ในการอบรมมีวิทยากรคนดีชีวิตจริงมาให้ชม เช่น สารคดีจากเกาหลีเรื่องครูบ้านนอก ยอดหญิง นักพัฒนา ยอดชายชาดวน เป็นต้น ซึ่งเน้นการเชิดชูเกียรติคนดีที่เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยเริ่มต้นที่ตนเอง ไม่เรียกร้องความช่วยเหลือจากใคร ส่วนสารคดีของไทย มีเรื่องความกตัญญูของเด็กหญิงวัลลี และเรื่องครูจันทร์แรม ศิริคำฟู ซึ่งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ที่ล่อแหลม ในเรื่องยาเสพติด แต่ครูจันทร์แรมมีอุดมการณ์และมีความเป็นครูที่น่ายกย่อง แม้อายุยังน้อย แต่สามารถช่วยคนให้พ้นวิกฤตได้สอนให้รู้หนังสือ ไม่นำคนไปขาย ไม่เป็นโสเภณี เลิกติดยา ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ คิดว่าอาชีพของตนเป็นตำรวจ ควรเป็นที่พึ่งพาของชาวบ้าน ควรทำอะไรให้แก่สังคมบ้าง ในเมื่ออำเภอปรางค์กู่ เป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดในประเทศไทย ถึงขนาดเคยมีชาวดักต้อต้องกินดินแทนข้าว แผ่นดินแห้งแล้งมาก เพราะต้องอาศัยน้ำฝนไม่มีระบบชลประทาน พื้นเป็นทีดอน เป็นทุ่งนาไม่มีป่า ที่อุดมสมบูรณ์ ในฤดูฝนน้ำจะไหลป่าเข้ามาท่วมนาข้าว พอหน้าแล้งก็แล้งจัดจนพื้นดินแตกระแหง ถนนหนทางเป็นที่โล่งเตียน ขาดความร่มรื่น สิ่งที่เป็นสำหรับอำเภอปรางค์กู่จึงควรเป็นต้นไม้ เพราะต้นไม้เป็นที่มาของปัจจัยสี่ การปลูกต้นไม้เพื่อให้ความอุดมสมบูรณ์แก่แผ่นดิน และให้ทรัพยากรที่ชาวอำเภอปรางค์กู่สามารถเก็บกินและใช้ไปชั่วลูกชั่วหลาน จึงเป็นการทำบุญที่ถูกต้องและยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ จึงเริ่มงานปลูกต้นไม้ในปี ๒๕๓๑ โดยคิดโครงการขึ้น ๔ โครงการ เพื่อเป็นโครงการของอำเภอปรางค์กู่ ได้แก่

๑. โครงการปลูกต้นยางนา เพื่อใช้สร้างบ้าน แต่ยางนาโตช้า จึงต้องปลูกต้นไม้โตเร็วควบคู่ไปด้วย เช่น สะเดา ชีเหล็ก และถ่อน เป็นต้น เพราะใบกินได้ ส่วนต้นใช้ทำไม้กระดานปูพื้นได้

๒. โครงการปลูกต้นตาล เพราะตาลเป็นพืชเศรษฐกิจ ที่ใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน นอกจากนี้ยังปลูกง่าย วัควายไม่กิน และไม่เหยียบยำ

๓. ต้นคูณ ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำชาติไทย และประจำภาคอีสาน เนื้อไม้มีราคาแพง ใช้ทำ

เฟอร์นิเจอร์ได้ ทำเชิงได้ ในหน้าแล้งต้นคุณออกดอกสีเหลืองบานสะพรั่ง ช่วยคลายเครียดให้คุณ
อีสานคลายความทุกข์ทรมานและมีความสุข

๔. โครงการไร่สวนผสม ตามพระราชดำริช่วยให้มีกินมีใช้แบบเศรษฐกิจพอเพียง พ้นความ
อดอยากยากจน และพินหนี่ลีน

การดำเนินงาน ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันเริ่มต้นการปลูกต้นไม้ เพราะเป็นวันแรงงาน
ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ ถือว่าตนเองก็เป็นผู้ใช้แรงงานเช่นกันอีกประการหนึ่งเมล็ดพันธุ์ต้องการความชื้น
การปลูกต้นไม้ในเดือนพฤษภาคม ปลูกแล้วไม่นานฝนจะตกลงมาให้ความชื้น ไม่ต้องรดน้ำ

เมล็ดพันธุ์ เก็บมาจากที่ต่างๆ ไม่ได้ซื้อ บางครั้งใช้วิธีแลกเปลี่ยน เช่น เอาซีเหล็กที่บ้านไปแลก
กับเมล็ดลูกตาลของกลุ่มแม่บ้านที่ใช้ลูกตาลทำขนม แล้วให้กลุ่มแม่บ้านเก็บเมล็ดลูกตาลใส่ถุงไว้ให้

เวลาที่ใช้ปลูกต้นไม้ จะใช้เวลาตอนเช้าตรู่ประมาณตีห้ากว่าๆ ก่อนเวลาทำงานราชการ และ
ใช้เวลาเลิกงานแล้วประมาณสี่โมงเย็นไปจนถึงค่ำ

พาหนะที่ใช้คือรถจักรยานยนต์คันเก่าซึ่งใช้งานมาประมาณสิบปีแล้วบรรทุกเมล็ดพันธุ์นำไปปลูก
โดยวิธีหยอดเมล็ดลงในที่ต่างๆ ซึ่งเป็นที่สาธารณะ เช่น เมื่อมีการลอกคลองขุดบึงถมที่ซึ่งดินจะโปร่ง
ก็จะนำเมล็ดไปหยอดไว้ ตามริมถนนหนทาง วัด โรงเรียนที่ต้องการให้ไปปลูก พื้นที่ริมไร่นาตามป่าช้า
เป็นต้น เมื่อปลูกต้นไม้ทุกวันจนเป็นกิจวัตร การปลูกต้นไม้จึงกลายเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ แม้ไม่มีใครสั่ง
ไม่มีใครบังคับก็ต้องปลูก

การขยายผล

๑. นอกจากจะปลูกต้นไม้เองโดยไม่สนใจแม้จะมีคนที่ไม่เข้าใจเรียกว่า “คนบ้า” ก็ตาม ร้อยตำรวจตรี
วิชัยฯ ยังคงปลูกต้นไม้ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ในฐานะที่มีตำแหน่งเป็น “หัวหน้างานสอบสวน” และ
“รองหัวหน้าชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์” สถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู่ ตลอดจนการเป็น
รองประธานสภาวัฒนธรรมปรางค์กู่ ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ มีโอกาสได้เป็นผู้บรรยายในการอบรมต่างๆ
เช่น โครงการอบรมเยาวชนสัมพันธ์ป้องกันยาเสพติด รายการสืบค้นหาภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น เป็นต้น
จึงได้พยายามแทรกเรื่องธรรมะ การทำบุญด้วยการปลูกไม้และวิธีการปลูกต้นไม้ พร้อมกันไปด้วย

๒. เป็นผู้นำในการพัฒนา เพื่อรณรงค์สร้างโครงสร้างของอำเภอปรางค์กู่ ๔ โครงการ คือ

๒.๑ รณรงค์ในการปลูกต้นยางนา ตามวัดต่างๆ ในเขตอำเภอปรางค์กู่ และที่สาธารณะ

๒.๒ รณรงค์ในการปลูกต้นตาล ตามริมห้วยหนอง คลอง บึง ริมถนนสาธารณะ

๒.๓ รณรงค์ในการปลูกต้นคูณ ตามที่สาธารณะ สถานที่ราชการ และริมถนนหนทาง

๒.๔ รณรงค์ให้ชาวนาเปลี่ยนวิถีจากการทำนาปี มาทำไร่สวนผสม

๓. แต่งเพลงและเขียนบทกลอนเกี่ยวกับประโยชน์ของต้นไม้ เช่น เพลงร่ำวงโครงสร้างเมือง
ปรางค์กู่ เพลงเที่ยวเมืองปรางค์กู่

กลอน หัวข้อเรื่อง “หัวอกต้นไม้” , “ประโยชน์ของตาล” นอกจากนี้ยังได้ชักชวนให้ผู้มีความ
สามารถในด้านการแต่งเพลง การแต่งคำประพันธ์ช่วยกันแต่งด้วย จึงเกิดมีผลงานอาทิ เพลงกองทุน
หัวใจ และมอบทุนหัวใจ ของนายวันชัย บุญทอง เลขาธิการสภาวัฒนธรรมอำเภอปรางค์กู่ ซึ่งปลูกใจ
ให้รักปรางค์กู่ซึ่งเป็นบ้านเกิดและกลับมาอยู่ปรางค์กู่

บทกลอน “อาหารบ้านฉันที่ปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ” แต่งโดย ผู้อำนวยการละม้าย วงศ์ประสาร โรงเรียนบ้านดุนลิ้ม อำเภอกันทรารมย์ ทั้งนี้เพื่อปลุกใจให้รักปรางค์กู่บ้านเกิด และร่วมกันพัฒนาปรางค์กู่ด้วยธรรมะและการปลูกต้นไม้

๔. ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ เชิญชวนให้ชาวปรางค์กู่ร่วมกันทำกิจกรรมปลูกต้นไม้

ผล

๑. ความคิดของร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ มีผู้เห็นด้วยเป็นจำนวนมากในวันสำคัญต่างๆ จึงมีผู้มาร่วมกันปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ ร่วมกับผลงานของตัวเอง ที่สู้ปลูกต้นไม้ทุกวันมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาร่วม ๑๔ ปี จึงทำให้ผืนดินทั้ง ๑๐ ตำบล ในอำเภอปรางค์กู่ เปลี่ยนจากความแห้งแล้งเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณต่างๆ ความอดอยากยากจนหมดไป เพราะต้นไม้เหล่านี้ปลูกในที่สาธารณะ ทุกคนจึงมาเก็บเกี่ยวพืชผลไปกิน ไปใช้ไปขายได้อย่างเสรี

๒. ชาวอำเภอปรางค์กู่ยอมรับโครงการทั้งสี่ของร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ ไว้เป็นคำขวัญของอำเภอ ซึ่งร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ เขียนให้ไว้ว่า “ปรางค์กู่อยู่ในป่าอย่าง กลางดงตาล บานสะพรั่งดอกคูณบริบูรณ์ ไร่นาสวนผสม”

๓. ได้มีการจัดตั้ง “เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน/เมือง” “ทสม.” จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดศรีสะเกษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีร้อยตำรวจตรีวิชัย สุริยุทธ เป็นประธานองค์กรคีนธรรมชาติสู่แผ่นดิน อำเภอปรางค์กู่ (เครือข่าย ทสม. จังหวัดศรีสะเกษ)

นายเกิด คำเสียง ประธานเครือข่าย ทสม. ศรีสะเกษ และภาค ๑๐ (ที่ปรึกษาองค์กร) ผู้อำนวยการวิเชียร งามแสงทรัพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสวายพิทยาคม ตำบลสวาย อำเภอปรางค์กู่ (รองประธาน) นางบุญญานาถ นະมุลมອງ (เลขานุการองค์กรฯ)

องค์กรคีนธรรมชาติสู่แผ่นดินปรางค์กู่ เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จัดตั้งขึ้นในวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ จากความคิดและอุดมการณ์ร่วมกันของร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยุทธ อาจารย์วิเชียร งามแสงทรัพย์ “ครูนักอนุรักษ” และนางบุญญานาถ นະมุลมອງ ผู้สืบทอดงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มาเกือบ ๑๐ ปี ปัจจุบันเป็นผู้สื่อข่าว อปพร. ประจำศูนย์อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน จังหวัดศรีสะเกษ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมในการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันของชาวอำเภอปรางค์กู่ รมณงค์ ให้ประชาชนหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน สถานศึกษาและสถาบันศาสนา ร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เพื่อให้เกิดความสามัคคีและความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติ

๒. สืบสานงานด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ร้อยตำรวจตรี วิชัยฯ ทำ ตามแนวคิด ๔ โครงการ เพื่อพัฒนาอำเภอปรางค์กู่ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

๓. กระตุ้นภาคประชาชนให้รู้สภาพปัญหา แก้ไขปัญหาและร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านและในเมืองของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบนโยบายและกิจกรรมต่างๆ
๕. ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ

อนาคต

ร้อยตำรวจตรีวิชัย สุริยบุตร เกษียณอายุในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ นี้ สิ่งที่มีหวังจะทำภายหลังเกษียณอายุแล้วคือกลับไปอยู่ที่บ้านนาโนน ตำบลหนองไฮ อำเภออุทุมพรพิสัย และด้วยเหตุที่ยึดถือว่าการปลูกต้นไม้เป็นการทำบุญอย่างยั่งยืน เมื่อกลับไปอยู่บ้านเกิดแล้ว จึงตั้งใจจะปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะดังที่เคยทำที่อำเภอปราจีนบุรี ซึ่งทำให้ปราจีนบุรีไม่แห้งแล้งอีกต่อไป มีแต่ความเขียวขจีและอุดมสมบูรณ์ในอนาคตก็เช่นเดียวกันเขาตั้งใจจะทำให้อำเภออุทุมพรพิสัยกลายเป็นอีกอำเภอหนึ่งของจังหวัดศรีสะเกษที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารเขาจะปลูกต้นไม้ต่อไปจนกว่าจะปลูกไม่ไหว นั่นคือความมุ่งมั่นในใจของเขา

ผลงานรางวัลความดีที่ได้รับ

ลำดับ	ชื่อผลงาน รางวัล ความดี	เป็นผลงานด้าน	ปีที่ได้รับรางวัล
๑	เกียรติบัตรยกย่องเชิดชูเกียรติได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาจากสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก	ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๒๕๔๔
๒	เสาสมาธรรมจักร ผู้ทำคุณประโยชน์ให้พระพุทธศาสนา จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและสงเคราะห์ประชาชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สาขาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๒๕๔๔
๓	รางวัลลูกโลกสีเขียว ชมเชยประเภทบุคคลจากนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานคณะกรรมการตัดสิน	บุคคลที่สร้างสรรค์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรป่า	๒๕๔๕
๔	โล่ “รางวัลลูกโลกสีเขียว” ครั้งที่ ๔ จากนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานคณะกรรมการตัดสิน	ที่มีผลงานอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรป่า	๒๕๔๕
๕	เกียรติบัตรเป็นบุคคลดีเด่น จากนายวรรณกิจ อินทรประพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนปราจีนบุรี	ด้านทำคุณประโยชน์และสนับสนุนกิจการของโรงเรียน	๒๕๔๖
๖	เกียรติบัตร จากศูนย์คฤหัสถ์ วัด ราชการอำเภอปราจีนบุรี	เป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยอดเยี่ยมประจำปี ๒๕๔๖	๒๕๔๗
๗	โล่รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลผู้ประกอบคุณงามความดี จากนายถนอม ส่งเสริม ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	ส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยอดเยี่ยม	๒๕๔๗

ลำดับ	ชื่อผลงาน รางวัล ความดี	เป็นผลงานด้าน	ปีที่ได้รับรางวัล
๘	เกียรติบัตรจากอำเภอบางบาล (เทศบาลตำบลบางบาล)	เป็นผู้มีความเสียสละในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวมและสังคม	๒๕๔๗
๙	โล่รางวัลจากตำรวจภูธร ภาค ๓ จากพลตำรวจโท อุดลย์ แสงสิงแก้ว	เป็นข้าราชการตำรวจที่ประพฤติปฏิบัติตนดีเด่น มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร วิริยอุตสาหะอย่างยิ่ง สมควรแก่การยกย่องสรรเสริญและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการตำรวจทั้งหลาย	๕ เมษายน ๒๕๔๘
๑๐	โล่รางวัลมูลนิธิบุญยะจินดา จาก พลตำรวจเอก พจน์ บุญยะจินดา	เป็นข้าราชการตำรวจและพลตำรวจดีเด่นประจำปี ๒๕๔๘	๑๐ เมษายน ๒๕๔๘
๑๑	โล่รางวัลจากชมรมสื่อมวลชนต่อต้านทุจริตแห่งชาติ จากนายณัฐพล โรจน์ถาวร ประธานชมรม	นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่น	๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๑๒	โล่รางวัลกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จากคุณหญิง สุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	ผู้พลิกฟื้นแผ่นดิน สร้างแหล่งอาหารและรายได้ให้ชุมชน	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๑๓	โล่รางวัลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี	คนปลูกต้นไม้ ความภูมิใจของตำรวจไทยและคนไทยทั้งชาติในการร่วมปลูกต้นไม้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้ลูกหลานทำงานคนเดียวโดยไม่หวังผลตอบแทน ๑๘ ปี	๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๑๔	โล่รางวัลคณะกรรมการสิทธิการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา จากนายวัลลภ ตังคณานุก์ษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการเยาวชนและผู้สูงอายุวุฒิสภา	เป็นบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๑๕	โล่รางวัลจังหวัดศรีสะเกษ โดยนายถนอม ส่งเสริม ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	ผู้นำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผยแพร่ชื่อเสียงของจังหวัดศรีสะเกษวันสิ่งแวดล้อมโลกประจำปี ๒๕๔๘	๕ มิถุนายน ๒๕๔๘
๑๖	โล่รางวัลสมาคมตำรวจ โดย พลตำรวจเอก ไผ่ทวี ชวลิตธำรง นายกสมาคมตำรวจ	ข้าราชการตำรวจดีเด่น สาขาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๘

ลำดับ	ชื่อผลงาน รางวัล ความดี	เป็นผลงานด้าน	ปีที่ได้รับรางวัล
๑๗	โล่รางวัลคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจศรีสะเกษ โดยนายถนอม ส่งเสริมผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ประธานกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ จังหวัดศรีสะเกษ	เป็นผู้ประกอบคุณงามความดีนำชื่อเสียงและเป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔
๑๘	โล่รางวัลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงพระราชทานเกียรติคุณรางวัล “น้ำใจงาม” พร้อมพระราชทานเข็มน้ำใจงาม	ด้านการส่งเสริมและฟื้นฟูการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันดับ ๓ ประจำปี ๒๕๔๗ เพื่อแสดงว่า เป็นผู้ประกอบคุณงามความดีต่อสังคมไทย โดยมีผลงานนายกองเอกเชิดชูสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีจากการคัดเลือกของผู้ชมรายการ “ฟ้าใสน้ำใจงาม”	๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘
๑๙	โล่รางวัลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คนปลูกต้นไม้ ความภูมิใจของตำรวจไทยและคนไทยทั้งชาติไว้ให้ลูกหลานทำงานคนเดียวโดยไม่หวังผลตอบแทน ๑๔ ปี	๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘
๒๐	ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดศรีสะเกษ	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ รับพระราชทานเมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘
๒๑	ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสุรินทร์	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์	๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รับพระราชทานเมื่อ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

สภาวัฒนธรรมอำเภอปรangkū

นายดาบตำรวจวิชัย สุริยธ รองประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอปรangkū ๓ สมัย
ผู้ได้รับรางวัลพระราชทานเสมาธรรมจักร สาขานุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๔๔
และได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ชมเชยประเภทบุคคล ๒๕๔๕

เพลงร่างโครงสร้างเมืองปรangkū (๑)

(๑) โครงสร้างของเมืองปรangkū

ปลูกต้นยาง ต้นคูณ ต้นตาล (ซ้ำ)

ปลูกต้นยางไว้สร้างเรือนสร้างบ้าน

เป็นที่อยู่ของหมูนกกา (ซ้ำ)

ปลูกต้นตาลก้านใบมีค่า

ขนมตาลก็หวานรสดี (ซ้ำ)

ดอกคูณเหลืองบานเต็มต้น

เป็นมงคลค้าคุณขึ้นบาน (ซ้ำ)

ทำนาก็ราคาข้าวต่ำ

จะได้มีข้าว พืชผลบรรเทา (ซ้ำ)

(๑) โครงสร้างของเมืองปรangkū

ปลูกต้นยาง ต้นคูณ ต้นตาล (ซ้ำ)

(เพลงนี้ขอมอบให้ทางโรงเรียนและสถานศึกษาในอำเภอปรangkū ใช้เป็นเพลงในการอบรม ในกิจกรรม
ต่างๆ เพื่อปลูกกระตือรือร้นให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ของอำเภอปรangkū ร่วมกันสร้าง ๔ โครงการของอำเภอ
ปรangkūนี้ต่อไป)

บอกให้รู้มีสี่โครงการ

ร่วมมือกันทำสวนไร่นา

ร่วมกันปลูกตามท้องทุ่งนา

ให้ชีวิตชีวาอากาศก็ดี

ตัดเอามาทำของใช้มากมาย

ชุ่มฉ่ำชีวิตเมื่อมีต้นตาล

นำยลเมื่อคราวสงกรานต์ดี

ข้าวลูกข้าวหลานบ้านเฮา

ก็ต้องทำนาสวนผสมนะพวกเรา

ไว้เลี้ยงหมูเฮาช้วนตาปี

บอกให้รู้มีสี่โครงการ

ร่วมมือกันทำสวนไร่นา

เพลง “เที่ยวปรangkū” (๒)

สุขใจเหลือ เมื่อมาเที่ยวเมืองปรangkū

อยู่ในป่าอย่าง กลางดงตาล เหลืองบานดอกคูณ

สุขใจแท้ เมื่อแลเห็นความรื่นรมย์

เมืองแห่งตำนาน ของชาวบ้านทั้งสามเผ่าชม

(๑) ไปเที่ยวปราสาทปรangkū รู้แหล่งตำนาน

ประเพณีไทย บุญบั้งไฟก็ตระการตา สงกรานต์ปี

สุขใจแสน หากมีคนใครได้มาเยือน

ถึงเป็นบ้านนา ไม่ฟูฟ่าเหมือนเมืองอื่นเขา

(เพลงนี้ขอมอบไว้ให้เป็นมรดกแก่ชาวปรangkūทุกคนให้มีความรักและผูกพันเพื่อมาตุภูมิของชาวปรangkū
ตลอดไป)

เป็นเมืองน่าอยู่ ผู้นำน้ำใจเกื้อกูล

ไร่นาก็บริบูรณ์ เหมือนบุญหนุนให้มายล

ปราสาทน่าชม โบราณสถานน่ายล

เขมรแกมกวย ลาวโพน สมัยโบราณผ่านมา

ปราสาททามจาน คำลั่นสืบค้นนานา

ที่ผ่านมา สนุกหนักหนาประสาบ้านเฮา

มิเคยลืมเลือน ยังจำฝังใจนานเนา

แต่เรื่องน้ำใจไม่เบามาเกิดพวกเรามาเที่ยวปรangkū

เพลงกองทุนหัวใจ (๓) (ชาย)

เนื้อร้อง ทำนอง วันชัย บุญทอง เลขานุการสภาวัฒนธรรมอำเภอปรางค์กู๋

ไปลื้ออยู่ใส ทำไมไม่เห็นสงขาว	อยากรู้เรื่องราว ห่วงเจ้าผู้ไปเมืองฟ้า
ขาวว่าโรงงาน ปิดแล้วทำไมไม่มา	อ้ายทิดอ้ายเชียงน้องตา เขากลับมาเมื่อสองเดือนก่อน
อ้ายเฝ้าคิดถึง เหวกสิ่งอยากเห็นแต่หน้า	คืนนั้นก่อนลา เคยสัญญาต่อกันแน่นอน
บอกให้อ้ายรอ ส่วนเจ้าของจากบ้านไปก่อน	เมื่อมีเงินทุนจะย้อน กลับมาตั้งตัวกันใหม่
บัดนี้ บ้านนา บ้านนอกมีบุญ	เพราะมีกองทุน หมู่ละล้านทุกบ้านทั่วไป
ธนาคารประชาชน ให้อยู่เย็นตามที่พักผ่อน	สร้างงานสร้างเงินตามใจ ยังไม่สายหากน้องคืนรัง
ฟ้าวกกลับมาสา อ้ายว่าคืนมาบ้านเฮา	เอาสองใจเรา ร้อยเรียงเคียงคู่ดังหวัง
ใช้เงินกองทุน สรรค์สร้างให้รักจริง	สร้างบ้านให้มั่นคงขลังใจอ้ายใจนางหลอมเป็นดวงเดียว

(สำหรับเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. - ปริญญาตรี ที่มีความตั้งใจที่จะสร้างฐานะ ให้แก่ตนเองและครอบครัว)

เพลงมอบทุนหัวใจ (๔) (หญิง)

เนื้อร้อง ทำนอง วันชัย บุญทอง เลขานุการสภาวัฒนธรรมอำเภอปรางค์กู๋

บได้ไปใส ทำไมพี่ไม่รู้ข่าว	อยากรู้เรื่องราว ทำไมจึงไม่โทรมา
โรงงานปิดแล้ว แต่น้องยังมีสัญญา	ช่วยนายจ้างเคลียร์ปัญหา ขอเวลาอีกนิดนะพี่
น้องก็คิดถึง น้องจึงเฝ้านับเวลา	จะรีบกลับมา คำสัญญายังจำได้ดี
วันไปส่งน้อง ขึ้นรถทัวร์แสนอาลัยพี่	ห่างกันน้องซึ้งดี ใจดวงนี้คิดถึงจังเลย
ให้อ้ายเตรียมการ สร้างงานรอน้องคืนถิ่น	ช่องทางทำกิน มองหาอย่ามัวเฉยเมย
ชุดบ่อเลี้ยงปลา ทำสวน ไร่นา อย่าได้ละเลย	งานช่าง งานซ่อม เหมือนเคย ให้อ้ายเตรียมไว้อารอ
ลิฟฟ้าวกกลับมา คิดถึงสัญญาครั้งเก่า	ตอนนี้บ้านเฮา มีเงินกองทุนเพียงพอ
จะมอบให้ดวงใจ ให้อ้ายที่รักคนรอ	สู้งานอย่าได้ย่อท้อ เตรียมใจไว้รอน้องคืนบ้านนา

(สำหรับเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. - ปริญญาตรี ที่มีความตั้งใจที่จะสร้างฐานะ ให้แก่ตนเองและครอบครัว)

(เอกสารประกอบการบรรยาย)

รายการสืบค้นหาภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

ผู้สืบค้น กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี รหัสวิชา ง ๔๐๔๒๙ โรงเรียนปรางค์กู๋

โดย นายดาบตำรวจวิชัย สุริยทุธ

รองหัวหน้าชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู๋
ที่ โรงเรียนปรางค์กู๋ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๔.๓๐ น.

หัวข้อต้นไม้

ฉันเกิดมาน้อยใจในชีวิต
กำเนิดในโลกชะตาเรา

หรือเป็นเพราะพรหมลิขิตให้อับเฉา
ได้แต่เฝ้าดูเขาเรबरล้วย

ฉันเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง

เป็นโอสถรักษาโรคภัย

ฉันเป็นแหล่งอาหารอันล้ำเลิศ

ให้ประโยชน์สารพัดแก่สัตว์คน

ถ้าสมควรตัดฉันไปใช้คุ้มค่า

ถ้าตัดไปไม่คุ้มค่าปาบางเบา

อันประโยชน์ต่างๆ ทางตรงอ้อม

แต่เมื่อพวกท่านตัดฉันไป

ช่วยกันปลูกปลูกฉันไว้ให้เติบโตใหญ่

หากตัดปลูกโปรดปลูกหลานฉันมาแทน

หากฉันสูญสลายไปจากโลก

ไร้ที่อยู่ ไร้หยูกยา พาตรอมตรม

หากจะคิดทำลายฉันนั้นจงคิด

จะโคน ถาก ถางป่า หรือเผาฉัน

(หัวอกตันไม้ ก็คือ หัวอกของ นายดาบตำรวจวิชัยฯ จงช่วยกันอนุรักษ์และเห็นอกเห็นใจ คนที่ปลูกบ้าง เพื่อพวกเราเอง)

มนุษย์สัตว์ได้พึงและอาศัย

อีกทั้งให้เยื่อใยหมั่นห่อคน

เลี้ยงชีวิตท่านแต่เกิดไม่เคยบ่น

สร้างแหล่งน้ำเรียกฝนให้ร่มเงา

ฉันก็ไม่เคยว่าพวกโจ่งเซล่า

ช่างโจ่งเซล่าสิ้นคิดสร้างพิษภัย

ชีวิตฉันนั้นพร้อมจะพลีให้

โปรดเลี้ยงดูลูกฉันให้ใหญ่มาแทน

แล้วดูแลต่อไปด้วยห่วงหา

โลกเนื่องแน่นด้วยแมกไม้โลกหายตรม

ความวิบัติวิโยคคงทับถม

อีกอาหาร เครื่องนุ่งห่ม หาไหนกัน

เพราะฉันคือชีวิตของพวกท่าน

ก็เหมือน ฆ่าชีวิตท่าน เช่นกันเอ๋ย

คำขวัญของอำเภอปรางค์กู่

ปรางค์กู่อยู่ในปายาง กลางดงตาล บานสะพรั่งดอกคูณ บริบูรณ์ไร่นาสวนผสม
(งานประเพณีชมอำเภอปรางค์กู่ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ทั้ง ๑๐ ตำบล)

ประโยชน์ของตาล

ขอเขียนกลอนกระฉ่อนถึงซึ่งประโยชน์

เพื่อให้รู้ซึ่งถึงคุณตาล

หากได้เขียนประโยชน์ตาลนั้นทั้งหมด

แต่ขอยกตัวอย่างไว้ให้เห็นจริง

หนึ่งรากของตาลโบราณใช้

แก้อาการขัดเบาเข้าสู่ศรียา

ทั้งเป็นยากำจัดศัตรูพืช

เป็นโอสถก่อนกาลขนานดี

จากตาลนั้นมาหาลำตัน

ใช้ทำเรือล่องน้ำลำนาวา

ส่วนใยกันเลือกจัดคัดขนาด

กวาดขยะหยากใยแฉะแมลง

จากลำตันมาส่วนกันตาลโตนด

ทำไม้กวาดกันตาลนั้นเข้าที่

ตาลโตนดพืชมีค่ามหาศาล

ว่ามีค่ามหาศาลนั้นเป็นจริง

สารพัดเรื่องประโยชน์ล้าปากยิ่ง

ว่าประโยชน์มากยิ่งยากพรรณนา

เพื่อเป็นยาสมุนไพรใช้รักษา

อีกหลายๆ ตำราว่ายาดี

แก้เยี่ยวผิดขับถ่ายให้เข้าที่

เพราะรากตาลนั้นมีซึ่งตัวยา

เสื่อผ่าโคนใช้งานนั้นเข้าท่า

ทำพื้นบ้านกระดานผ่าดัดแปลง

ทำไม้กวาดเส้นใยไม้กวาดแข็ง

เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งแข็งแรงดี

นี่ก็มีประโยชน์มากอีกที

แทบทุกบ้านนั้นมีใช้ทั่วกัน

อีกส่วนใบของตาลนั้นมากค่า
ทำใบลานงานฝีมือระบือไกล

จากใบตาลมาดูตาลด้านหมากพล
ส่วนพลอ่อนผ่าเอาเชื่อมจาวตาล
อีกส่วนของวงตาลนั้นไชย้อย
น้ำตาลเมาลิ้มรสชวนทดลอง

พืชโครงการระยะยาวเขามักว่า
ประโยชน์ชนิดใดไหนเท่าตาล
ปลูกให้ลูกหลานได้ใช้ประโยชน์
หากว่าไม่ปลูกเพิ่มเติมทวี

ใครฝากกลอนอ่อนชวนชนทุกท่าน
ร่วมปลูกตาลตามนาไร่ตามไพรพง
ตาลเอยตาลโตนดประโยชน์ล้ำ
จึงขอเชิญไพร่ฟ้าประชากร
ทุกวันนี้ตาลโตนดใกล้หมดสิ้น
งดทำลายปลูกเสริมเพิ่มเติมกัน

สานแผ่นฟามุงหลังคานั้นยังได้
หมวกใบตาลสานเครื่องใช้ได้ทนทาน
ทำขนมอร่อยลิ้นรสหอมหวาน
รสหอมหวานถึงได้ลิ้มลอง
ทำน้ำตาลแข่งอ้อยไม่เป็นสอง
มีก่ายกองกินกำหนดประโยชน์ตาล
แต่ให้ผลคุ้มค่ามหาศาล
คนยุคก่อนกาลนั้นรู้ดี
ตาลโตนดนั้นให้ปัจจัยสี่
ตาลจะมีจำนวนน้อยลดถอยลง
ที่ได้อ่านรู้ซึ่งถึงประสงค์
รณรงค์รักษาไว้ให้ถาวร
สุดจะนำพรรณนาอุทราหา
ปลูกตาลตอนไร่ไร่รักษากัน
โปรดถวิลตรึงตราความพันต์
และเห็นความสำคัญของตาลเอย

อาหาร บ้านฉันที่ปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

อาหารที่บ้านฉัน นั้นหลากหลาย
ผักมากมาย ริมรั้ว ไม่กลัวหิว
มีปลาดุก ปลาช่อน หอยกึ่งชีว
มีผักต้ว ผักหวาน บ้านปามี
แม่ของฉัน รักลูกผูกห่วงใย
ให้ร่างกาย แข็งแกร่ง แปลงวิถี
ทำอาหาร ด้วยผัก หลักการดี
มหิตลช่วยชี ดิปลอดภัย
ไม่สรรหา อาหาร ตามสื่ออ้าง
รู้หนทาง รู้คิด ตัดนิสัย
คนที่ใด กินที่นั่น เหมาะมันใจ
ธรรมชาติ สร้างได้ ให้ครบครัน
องค์สมเด็จพระราชา มีครัวโลก
ถือเป็นโชค คนไทย มิใช่ฝัน
ขอคนไทย ร่วมใจ ประสานกัน
กินอาหารไทย ทุกวันชาติมันเอย

ผู้อำนวยการละม้าย วงศ์ประसार
โรงเรียนบ้านดุนลิ้ม อำเภอกันทรารมย์

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยฤทธิ์
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ
สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

สาขาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ และคุณหญิงอุไรวรรณ ศิริบุพผะ เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เพื่อกราบบังคมทูลถวายรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิ กระตุกและเนื้อเยื่อเพื่อการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือรวบรวมผลงาน ๒๐ ปี ของศูนย์เนื้อเยื่อฯ พร้อมทั้งหมอนลักยิ้มที่เป็นผลงานประดิษฐ์ แต่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ในการลี้มนาวินาการของราชบัณฑิตยสถาน

เข้าเฝ้ารับเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยี่ยมชมศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่อาคารสลากกินแบ่งรัฐบาล ชั้น ๓ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงานสัมมนาวิชาการนานาชาติ เรื่องการบริจาคกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อการแพทย์ที่โรงแรมเอสดี อเวนิว ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

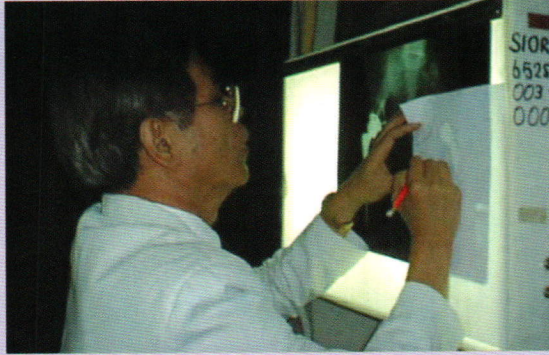
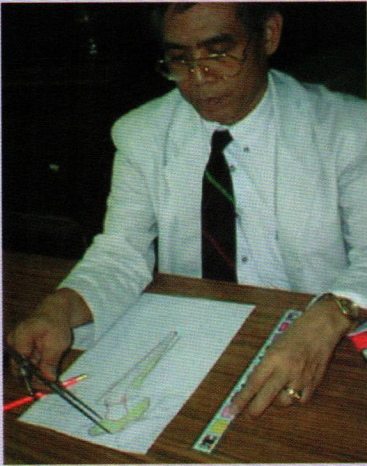
รับประกาศนียบัตรรางวัลสาขาการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ
ประจำปี ๒๕๒๗ จากสำนักงานงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ
ในพระอุปถัมภ์ฯ
โรงพยาบาลศิริราช
อาคารเฉลิมพระเกียรติ
ชั้น ๑๔ - ๑๕

ให้ความรู้นักศึกษาต่างชาติ
ที่มารับการฝึกอบรมด้าน
ธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ
ที่ศูนย์เนื้อเยื่อฯ พ.ศ. ๒๕๔๒

คิดวิธีคำนวณปริมาณกระดูกที่ต้องใช้จริงในการผ่าตัด
โดยใช้สูตรเรขาคณิตและวัดขนาดจากภาพถ่ายรังสี

ร่วมทำการทดลองฉีดกระดูกผงชนิดสดเข้าในช่อง
ข้างสายเสียงเพื่อให้สายเสียงติง ที่สถาบันมะเร็ง
เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙

ทดลองทำกระดูกอัดเม็ดด้วยเครื่องอัดเม็ดยาแล้วทำ
แท่งด้วยความเย็น เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ
ของเม็ดกระดูก วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๔

สาธิตการผ่าตัดข้อเข่าโดยใช้กระดูกปลูกที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ

นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ เกิดวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๓ บิดาชื่อ พันโท บุญยิ่ง วัชรดุลย์ มารดาชื่อนางมุกดา วัชรดุลย์ จบชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนปรีณสรอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี ๒๕๐๒ เข้าศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้สอบเข้าศึกษาต่อ ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยมหิดล จบหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ปี ๒๕๐๔ ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์) จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในปี ๒๕๐๐ และได้ไปศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญทางด้านศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จากประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมัน (Facharzt fuer Orthopaedie) ฝึกอบรมเวชศาสตร์กีฬา (Sportarzt) ได้รับปริญญาแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doktor der Medizin) จากมหาวิทยาลัยในกรุงเบอร์ลินในปี ๒๕๐๗ ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นราชบัณฑิตในปี ๒๕๒๐ ในปี ๒๕๓๓ ได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหลักสูตรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ ๓

งานในหน้าที่

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ได้รับการบรรจุเป็นอาจารย์โทที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ เมื่อจบการฝึกอบรมหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญทางด้านศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์จากประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมันเมื่อปี ๒๕๐๗ แล้วทำหน้าที่สอนนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน ให้บริการตรวจรักษาผู้ป่วย และงานวิจัย มีผลงานที่สำคัญดังนี้

๑. พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้ประดิษฐ์เครื่องมือไฟฟ้ากระแสตรงเร่งกระดูกหักให้ติดเร็ว ขนาด ๒๐ - ๕๐ ไมโครแอมแปร์ ทำการทดลองในผู้ป่วยจำนวน ๖ ราย ปรากฏว่าได้ผลดี จนทำให้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี ๒๕๒๔ และคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติได้อนุมัติรางวัลชมเชย ผลงานคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติประจำปี ๒๕๒๔ ผลงานนี้ได้ตีพิมพ์ในวารสารสมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย ปี ๒๕๒๓ และได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการประชุมวิชาการ

ปี ๒๕๒๔

๒. โครงการเครื่องมือประดิษฐ์ที่ช่วยในการเข้าเฟือกลำตัว การเข้าเฟือกลำตัวนั้นแต่เดิมมีความลำบากต้องอาศัยเตียงเข้าเฟือกที่มีราคาแพง ในบางโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอาจไม่สามารถจัดหาไว้ใช้ได้ ได้รับรางวัลชมเชยผลงานคิดค้นและสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติจากคณะกรรมการสภาวิจัย ประจำปี ๒๕๒๒

๓. โครงการการเปลี่ยนข้อสะโพกทำด้วยเซรามิกโดยไม่ใช้ซีเมนต์ยึดกระดูก เนื่องจากก่อนหน้านี้การผ่าตัดใช้ข้อสะโพกเทียมยังมีปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดข้อเทียมหลุดหลวม เนื่องจากการใช้ซีเมนต์ยึด โดยได้เริ่มผ่าตัดครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๒๒ นอกจากนี้ข้อสะโพกเทียมชนิดเซรามิกมีการสึกหรอน้อยสามารถทำการผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีอายุน้อยได้ โดยได้รายงานลงสารศิริราชปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔

๔. การใส่แกนโลหะ(Ender's Nail) ยึดกระดูกต้นขาหัก (Trochanteric Fracture) ในผู้สูงอายุ โดยผ่าตัดสอดแกนโลหะเข้าทางเนื้อเยื่อและใช้เครื่องเอกซเรย์ช่วยในการผ่าตัดในผู้ป่วยจำนวน ๑๓ ราย ผู้ป่วยสามารถยืนและเดินได้ในเวลาอันรวดเร็วโดยไม่ต้องใช้ไม้เท้าช่วย รายงานในวารสารสมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย

๕. โครงการเครื่องมือดึงแขนนิ้วมือเพื่อรักษาระดูกแขนใต้ศอกหักโดยวิธีไม่ผ่าตัด ได้ร่วมกับคณะจัดทำประดิษฐ์เครื่องมือดึงแขนนิ้วมือเพื่อดึงกระดูกแขนใต้ศอกให้เข้าที่ เครื่องมือนี้ประกอบด้วยปลอกยึดนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วหัวแม่มือ แล้วแขวนกับขาตั้งแขนอยู่ในแนวตั้งโดยใช้ผ้าคล้องถ่วงน้ำหนักที่ต้นแขนเพื่อดึงรั้งขึ้นกระดูกหักที่เลื่อนให้เข้าที่เดิม แล้วจึงเข้าเฟือกในท่าแขนแขวนอยู่ เครื่องมือนี้ช่วยลดความเจ็บปวด และจัดกระดูกเข้าที่ได้ดีและสะดวก ได้รายงานในวารสารสมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย

๖. โครงการการวัดปริมาณฝุ่นในอากาศภายในห้องผ่าตัด โดยทำการวัดปริมาณของฝุ่นในห้องผ่าตัดตัวอย่าง ในโรงพยาบาลศิริราช จำนวน ๕ ห้อง และห้องผ่าตัดในโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร อีก ๑ ห้องโดยเครื่องนับฝุ่น นับเป็นตัวเลข นับฝุ่นขนาด ๐.๕ - ๕ ไมครอน พบว่ามีจำนวนฝุ่นละอองในห้องผ่าตัด ๒๐๐,๐๐๐ - ๔๐๐,๐๐๐ เม็ดฝุ่นต่อลูกบาศก์เมตร ในขณะที่มาตรฐานของต่างประเทศสำหรับห้องผ่าตัดควรมีฝุ่นไม่เกิน ๑,๐๐๐ เม็ดฝุ่นต่อลูกบาศก์เมตร จึงได้มีการคิดและประดิษฐ์มาลงผลิตเพื่อลดปริมาณฝุ่นในห้องผ่าตัดโดยร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เมื่อปี ๒๕๓๐

๗. ได้ประดิษฐ์หมอนลดอาการเคลียดกล้ามเนื้อต้นคอ และขอยจดทะเบียนสิทธิบัตร เมื่อปี ๒๕๔๔ เป็นหมอนนอนหงายและนอนตะแคงอยู่ในหมอนใบเดียวกัน โดยมีรอยบุ่มตรงกลาง เพื่อให้โค้งเข้ารูปคอเวลานอนหงาย ทำให้คอตรงลดอาการกรนได้ ส่วนด้านข้างของหมอนทั้งสองข้างเป็นลักษณะเป็นเนินสูงที่มีความหนาพอจะรับศีรษะให้อยู่ในท่าที่คอไม่เอียงเวลานอนตะแคง

๘. เป็นหัวหน้าโครงการประเมินประสิทธิภาพของหมอนพื้นบ้านแผนไทยในการรักษาโรคกระดูกหักของกรมส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๔๙ ขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่

๙. งานผ่าตัดปลูกกระดูกข้ามคน และจัดตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในประเทศไทย

การจัดตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในประเทศไทย

ริเริ่มการใช้กระดูกปลูกในการผ่าตัดรักษาผู้ป่วย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ งานการเก็บกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อใช้ในการผ่าตัดในประเทศไทยเป็นงานใหม่ จึงได้เริ่มงานวิจัยทางด้านนี้ โดยทำการผลิตกระดูกปลูกชนิดทำแท่งภายใต้คุณสมบัติต่ำ โดยใช้ชิ้นส่วนกระดูกจากภาควิชานิติเวชศาสตร์ นำมาทำให้แห้งโดยเครื่องมือทำแท่งและได้นำไปใช้ในการผ่าตัดผู้ป่วยกระดูกหน้าแข้งหักเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นครั้งแรก จึงมีการเริ่มงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อขึ้นที่ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อมาได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล ในปี ๒๕๒๓ มีการรักษาผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อประสบผลสำเร็จจำนวน ๒๗ ราย จึงนำผลงานไปเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ (Advisory group meeting on radiation sterilization of human tissue allograft) ของทบวงการปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ที่เมืองมูมไบ ประเทศอินเดียเมื่อวันที่ ๕ - ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ งานด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อประเทศไทยได้ดำเนินการมาก่อนประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จึงได้เป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติที่ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศจัดขึ้นในประเทศต่างๆ ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาผลงานการผลิตกระดูกสำหรับปลูกที่ผลิตขึ้นได้รับรางวัลชมเชยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติประจำปี ๒๕๒๗ จึงเสนอขอตั้งศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ เพื่อดำเนินการในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อทำงานที่เกี่ยวกับชีววัสดุศาสตร์เซลล์และกระดูก ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Bangkok Biomaterial Center การใช้คำว่า Bangkok เพื่อแสดงที่ตั้งว่าอยู่ในประเทศไทย ส่วนจะใช้คำว่าแห่งประเทศไทยนั้นมีข้อจำกัด เพราะมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษา ไม่สามารถใช้ชื่อเป็นศูนย์แห่งชาติได้ ทำการผลิตเนื้อเยื่อชนิดต่างๆ ได้แก่ กระดูก กระดูกอ่อน เยื่อหุ้มสมอง เอ็นแผ่นข้างขา และเยื่อหุ้มรก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับศูนย์เนื้อเยื่อฯ ไว้ในพระอุปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙

เมื่อเริ่มโครงการผลิต ได้ใช้แก๊สเอทิลีนออกไซด์ทำให้กระดูกและเนื้อเยื่อปลอดเชื้อ ทางทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ได้มีโครงการฉายรังสีกระดูกและเนื้อเยื่อที่ใช้ทางศัลยกรรมเพื่อผลในความปลอดเชื้อที่ปลอดภัยไม่กระทบกระเทือนต่อกระดูกและเนื้อเยื่อในด้านโครงสร้างและคุณสมบัติของกระดูกและเนื้อเยื่อ โดยเฉพาะสาร BMP ที่กระตุ้นให้มีการสร้างกระดูกจะไม่เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติหลังการฉายรังสี ในการฉายรังสีถ้ากระดูกและเนื้อเยื่อยังมีน้ำเป็นส่วนประกอบต้องนำไปลดอุณหภูมิให้ต่ำกว่าจุดเยือกแข็งก่อนเพื่อป้องกันการเกิดอนุมูลอิสระที่เกิดจากโมเลกุลของน้ำ การใช้รังสีขนาด ๒๕ กิโลเกรย์จึงเป็นที่นิยมในการทำให้เวชภัณฑ์ต่างๆ ปลอดเชื้อ ส่วนผลกระทบในการที่ทำให้โครงสร้างที่เป็นคอลลาเจนของกระดูกจะสูญเสียความแข็งแรงประมาณหนึ่งในสามส่วน แต่เมื่อคำนึงถึงความปลอดภัยอื่นๆ ก็เป็นที่ยอมรับได้ ดังนั้นศูนย์เนื้อเยื่อฯ จึงได้เข้าร่วมโครงการการใช้รังสีแกมมาเพื่อความปลอดภัยในงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (Project Code: RAS/7/008) ตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ และได้รับการสนับสนุนการฉายรังสีเพื่อทำให้กระดูกและเนื้อเยื่อปลอดเชื้อจากศูนย์ฉายรังสี สำนักงานปรมาณู

เพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา

จากการเป็นผู้ริเริ่มงานดังกล่าวในภูมิภาคนี้ จึงได้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APASTB) ขึ้นในการประชุมวิชาการคล้ายแพทยนานาชาติที่กรุงเทพฯ ปี ๒๕๓๐ ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมคนแรก มีการประชุมวิชาการประจำปีในภูมิภาค ๔ ครั้ง ได้รับเชิญไปทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ สาธิตการเตรียมกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อจัดตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อใน ๕ ประเทศคือ ศรีลังกา บังคลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม และพม่า

ได้รับเชิญให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อภาคพื้นยุโรป (EATB) เมื่อเดือนตุลาคม ปี ๒๕๔๒ ในที่ประชุมวิชาการของสมาคม ที่กรุงวอร์ซอว์ ประเทศโปแลนด์ นอกจากนี้ยังได้รับเจ้าหน้าที่มาฝึกอบรมงานด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ ๒๖ คน คือ จากประเทศบังคลาเทศ ศรีลังกา มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม และได้รับมอบหมายจากทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ให้ริเริ่มเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อเป็นครั้งแรกของโลก โดยได้ทดลองเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตขึ้นตามความต้องการของ IAEA ใน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผู้เข้าศึกษาจากประเทศต่างๆ ๕ ประเทศ รวมนักศึกษาจำนวน ๗ คน คือ จากประเทศมาเลเซีย ๒ คน ศรีลังกา ๒ คน อินโดนีเซีย ๑ คน บังคลาเทศ ๑ คน และเวียดนาม ๑ คน รวมทั้งประเทศไทยด้วยเป็น ๖ ประเทศ ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ ๒ ปี โดยที่ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ไม่สามารถให้ทุนเป็นระยะเวลานานพอจะเป็นหลักสูตรมหาบัณฑิตได้ จึงลดการฝึกอบรมมาเป็นการฝึกอบรมขั้นสูง (Advance Training Course)

นอกจากการได้รับเชิญให้เข้าประชุมในประเทศต่างๆ แล้ว ยังได้รับเชิญให้เดินทางไปสาธิตการผ่าตัดเปลี่ยนกระดูกปลูกให้แก่ผู้ป่วยในต่างประเทศ จำนวน ๔ ราย ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ๓ ราย ประเทศศรีลังกา ๒ ราย ประเทศมาเลเซีย ๕ ราย และได้ทำการผ่าตัดใส่กระดูกปลูกข้ามคนในผู้ป่วยชาวเวียดนามซึ่งคล้ายแพทย์อเมริกันส่งมาให้ผ่าตัดในประเทศไทยที่โรงพยาบาลศิริราช ๒ ราย และผ่าตัดให้ชาวฟิลิปปินส์ อีก ๑ ราย

พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้จัดตั้งมูลนิธิกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ ขึ้นโดยมีคุณหญิงอุไรวรรณ ศิริบุษย์ เป็นประธานมูลนิธิฯ และศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ เป็นรองประธานกรรมการ เพื่อให้การสนับสนุนงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อทั้งทางด้านงานวิจัย การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม และสนับสนุนแพทย์ในการเดินทางไปเสนอผลงานด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในการประชุมวิชาการต่างประเทศ

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้จัดตั้งสมาคมธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อประเทศไทยในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารและประสานงานระหว่างธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อทั่วประเทศ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ และจดทะเบียนเป็นสมาคมเมื่อปี ๒๕๔๖ เนื่องจากงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อเป็นงานที่ให้บริการกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อรักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อระบบบริการสาธารณสุข ซึ่งต้องมีความร่วมมือและการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง จึงเสนอให้กระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อประเทศไทยขึ้นเมื่อวันที่

๑๑ ตุลาคม ปี ๒๕๔๔ โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และมีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นผู้ประสานงาน

ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ เป็นต้นมาศูนย์เนื้อเยื่อฯ โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ เป็นผู้อำนวยการได้มีนวัตกรรมต่างๆ ดังนี้

๑. การประยุกต์ใช้เครื่องซักผ้าและน้ำกรองล้างกระดูกเพื่อให้กระดูกสะอาดอย่างรวดเร็ว และเป็นนวัตกรรม ได้เสนอวิธีนี้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ประเทศศรีลังกาเมื่อปี ๒๕๒๔

๒. การเก็บรักษากระดูกและเนื้อเยื่อให้มีความปลอดภัยมากขึ้นโดยการใช้ระบบสูญญากาศ เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ว่ากระดูกและเนื้อเยื่อหลังฉายรังสีแล้วยังอยู่ในสภาวะปลอดภัย ได้เสนอวิธีนี้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติเรื่องธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในปี ๒๕๒๙

๓. คิดค้นวิธีทำให้กระดูกปลอดภัย เพื่อกำจัดเชื้อไวรัสที่ก่อโรคมุ้มคุ้มกันเสื่อม (HIV) โดยใช้อุณหภูมิ ๕๗ องศาเซลเซียส โดยได้ประสานงานสอบถามข้อมูลไปยังสถาบัน Pasteur ในกรุงปารีส จนทราบว่าอุณหภูมิ ๕๗ องศาเซลเซียส สามารถทำลายเชื้อไวรัสได้ ซึ่งได้นำเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติเรื่องการฉายรังสีเนื้อเยื่อปลูกที่ประเทศเกาหลี ในปี ๒๕๓๕ โดยตั้งชื่อวิธีการว่า Bone pasteurization

๔. ปี ๒๕๓๙ ทำการทดสอบความเหนียวของเอ็นเหนือเข่า เพื่อพัฒนาวิธีการเก็บรักษาเอ็นเหนือเข่าให้คงความเหนียว

๕. ปี ๒๕๔๐ เริ่มผลิตหลอดลมมนุษย์ชนิดแช่แข็งให้แก่ศัลยแพทย์ด้านโสต นาสิก ลาริงซ์เพื่อใช้รักษาโรคหลอดลมตีบ และในปี ๒๕๔๔ ต่อมาได้พัฒนาผลิตหลอดลมจากหมูชนิดแห้งเพื่อใช้ทดแทนหลอดลมมนุษย์ที่ยังขาดแคลนผู้บริจาค

๖. คิดค้นวิธีการผ่าตัดเตรียมกระดูกจากร่างผู้บริจาคในปี ๒๕๔๒ เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการเตรียมกระดูกและเนื้อเยื่อ และเพื่อรักษาข้อต่อต่างๆ ไว้ ตามความบ่ย และประโยชน์ในการนำไปใช้เรียกวิธีนี้ว่า classical joint recovery technique

๗. ปี ๒๕๔๒ คิดวิธีการคำนวณปริมาณกระดูกที่ต้องใช้จริงในการผ่าตัด โดยใช้สูตรเรขาคณิตและวัดขนาดจากภาพถ่ายรังสี เพื่อให้มีกระดูกไว้บริการเพียงพอ ใช้เนื้อเยื่ออย่างคุ้มค่า

๘. ผลิตกระดูกบดอัดเม็ดซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่เพื่อให้สะดวกและเหมาะสมในการใช้โดยเฉพาะทางด้านทันตกรรม และได้จดทะเบียนอนุสิทธิบัตรเมื่อปี ๒๕๔๓

๙. คิดค้นการนำเอ็นต้นขาที่เหลือจากการใช้กระดูกข้อเข่า มาใช้ในการผ่าตัดดัดรั้งลูกตาเหล่ ในปี ๒๕๔๔ และเริ่มศึกษาการใช้ในการซ่อมสายเสียงที่เป็นเนื้องอกในปี ๒๕๔๔

๑๐. ปี ๒๕๔๗ ได้คิดค้นปรับปรุงการฉายรังสีกระดูกและเนื้อเยื่อชนิดแช่แข็งภายใต้อุณหภูมิต่ำ ใช้เครื่องฉายรังสีที่มีช่องใส่ของขนาดจำกัด โดยประดิษฐ์กล่องโลหะบรรจุกระดูกและเนื้อเยื่อขนาดที่บรรจุในช่องได้

๑๑. ปี ๒๕๔๙ ร่วมกับ แพทย์หญิงสมจินต์ฯ สถาบันมะเร็งแห่งชาติ คิดค้นการใช้กระดูกบดเป็นผงชนิดแช่แข็งบรรจุในหลอดฉีดยา ทำให้ปลอดภัยด้วยการฉายรังสี ๒๕ กิโลเกรย์ เพื่อนำไปฉีดในช่องข้างสายเสียง ทำสายเสียงตึง ในรายที่เป็นเนื้องอกเพื่อแก้การเสี่ยงแหบ

๑๒. ริเริ่มผลิตเยื่อหุ้มรกชนิดสดแช่แข็งฉายรังสีรักษาบาดแผลไฟไหม้ ในปี ๒๕๔๙ โดยใช้การ

ฉายรังสีเพื่อทำให้เยื่อหุ้มรกปราศจากเชื้อ ใช้ปิดแผลในผู้ป่วยที่ถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

เพื่อให้การพัฒนางานผลิตอย่างต่อเนื่อง ได้ขอให้ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ มอบเครื่องฉายรังสี (Gamma Chamber 5000) เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบันศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้ผลิตและใช้กระดูกและเนื้อเยื่อชนิดต่างๆ ในประเทศไทยได้ดังนี้

๑. กระดูกชนิดเอ็นแห้ง เริ่มผลิตใน พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ ยงยุทธ วัชรดุลย์ เป็นศัลยแพทย์คนแรกที่ใช้ในการผ่าตัด

๒. เยื่อหุ้มรกชนิดแห้ง เริ่มผลิตปี ๒๕๒๔ โดยมี นายแพทย์สุฤทธิ์ สมศิริ จากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ นำไปใช้เป็นคนแรก

๓. กระดูกกะโหลกรูปแว่นกลมชนิดแห้ง ผลิตปี ๒๕๒๔ ใช้เชื่อมกระดูกคอทางด้านหน้า ที่สถาบัน ประสาทพญาไท เป็นแห่งแรก

๔. เอ็นแผ่นข้างขาชนิดเอ็นแห้ง เริ่มผลิตปี ๒๕๒๙ ภาควิชาจักษุวิทยา โรงพยาบาลศิริราช เริ่มใช้ เป็นแห่งแรก

๕. เยื่อหุ้มสมองชนิดเอ็นแห้ง เริ่มผลิตในปี ๒๕๒๙ ใช้ครั้งแรกโดย รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชูเกียรติ อัคราณิชย์ ใช้ผ่าตัดซ่อมไส้เลื่อนที่โรงพยาบาลศิริราช

๖. กระดูก Autolyzed Antigen extracted Allogeneic done (AAA) เริ่มผลิตปี ๒๕๓๒ ใช้ ในผู้ป่วยเป็นเนื้องอกที่กระดูกขากรรไกรโดย รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงสุภา ไรจนูฉินนัท คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มใช้ครั้งแรก

๗. กระดูกสดแช่แข็ง เริ่มผลิตในปี ๒๕๒๙ ใช้ในผู้ป่วยเนื้องอกกระดูกโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

๘. เอ็นสดชนิดแช่แข็ง ผลิตปี ๒๕๓๑ ได้ใช้ในการผ่าตัดเปลี่ยนเอ็นงอนิ้วมือครั้งแรกโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์

๙. กระดูกอ่อนชนิดแช่แข็ง เริ่มผลิตปี ๒๕๓๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงชนิดา กาญจนलगง โรงพยาบาลรามาริบัติ เป็นผู้ใช้ในการผ่าตัดสร้างใบหูเป็นครั้งแรก

๑๐. หลอดลมชนิดแช่แข็ง เริ่มผลิตปี ๒๕๔๐ นำไปใช้ผ่าตัดครั้งแรกในผู้ป่วยหลอดลมตีบ โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์สมยศ คุณจักร โรงพยาบาลรามาริบัติ

๑๑. เอ็นต้นขาชนิดแช่แข็ง เริ่มผลิตปี ๒๕๔๔ ใช้ในการดิ่งรั้งลูกตาเหล่ โดย แพทย์หญิงโสฬส วุฒิพันธ์ จากกลุ่มงานจักษุวิทยา โรงพยาบาลสงฆ์

๑๒. ลูกกลมตาเทียม คือการนำกระดูกมาเผาด้วยความร้อน ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส เพื่อขจัดโปรตีน ออกให้หมด เหลือแต่ส่วนที่เป็นแร่ธาตุ แล้วนำมากลึงเป็นลูกกลมตาเทียม เพื่อใช้ทางจักษุวิทยา โดยการผ่าตัดเปลี่ยนให้ผู้พิการตาบอด ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ของศูนย์เนื้อเยื่อฯ ริเริ่มโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยเอนทร์ รัตนวิจารย์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และแพทย์หญิงเฉลา พงศ์ประยูร งานจักษุวิทยา โรงพยาบาลสงฆ์ ได้นำไปใช้ผ่าตัดอย่างแพร่หลาย

๑๓. เยื่อหุ้มรกชนิดสดเก็บรักษาในน้ำยาเลี้ยงเซลล์ใช้แทนเยื่อบุตาในผู้ป่วยที่มีบาดแผลที่กระจกตา เนื่องจากถูกสารเคมี หรือผู้ป่วยที่เป็นต้อชนิดต่างๆ เริ่มผลิตปี ๒๕๔๐ ผู้ที่ใช้ผ่าตัดครั้งแรกในประเทศ

ไทยคือ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกัญญ์นิศา ดันฐาณิตย์

นอกจากพัฒนาการผลิตแล้วยังจัดหลักสูตรอบรมงานด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ รวมถึงผู้สนใจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ คน โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นต้นมา การพัฒนางานอีกอย่างหนึ่งที่เริ่มดำเนินการคือการตั้งเครือข่ายศูนย์รับบริจาคและจัดหากระดูกและเนื้อเยื่อในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งได้ดำเนินการที่โรงพยาบาลราชบุรีในปี ๒๕๔๕ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีในปี ๒๕๔๗ และที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ในปี ๒๕๔๘ อีกทั้งกำลังเสนอขอให้ศูนย์เนื้อเยื่อฯ เป็นเครือข่ายประสานงานศูนย์วิชาการร่วมองค์การอนามัยโลก (Collaborating Center) ทางด้านงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ เนื่องจากที่ผ่านมาศูนย์เนื้อเยื่อฯ เป็นสมาชิกของศูนย์ชำนาญการระดับชาติ (WHO Center of Expertise) อยู่แล้ว และยังได้รับการมอบหมายจากองค์การอนามัยโลกให้เขียนคู่มือการจัดตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในประเทศที่กำลังพัฒนาโดยได้รับทุนสนับสนุนการเขียนและศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลกด้านการปลูกถ่ายอวัยวะกระดูก เนื้อเยื่อ และเซลล์ ในปี ๒๕๔๔

การรณรงค์ให้มีผู้บริจาคชิ้นส่วนของร่างกายเพื่อใช้ทางการแพทย์เป็นอีกงานหนึ่งที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ให้ความสำคัญ โดยการเผยแพร่ข่าวสารไปยังประชาชน การเชิญชวนให้บุคลากรจากหน่วยงานเอกชน และองค์กรการกุศลต่างๆ มีส่วนร่วมในการขอบริจาค เช่น การนำเอาพระนิสิต มจร. ลูกเสือ สมาชิกของสโมสรโรตารี สโมสรไลออนส์ มาเป็นอาสาสมัครเพื่อขอบริจาคกระดูกและเนื้อเยื่อจากญาติของผู้เสียชีวิต เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาศูนย์เนื้อเยื่อฯ ประสบปัญหาการขาดแคลนกระดูกจากผู้บริจาคทำให้ไม่สามารถให้บริการแก่ผู้ป่วยได้เพียงพอ ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติเรื่องการรณรงค์เพื่อการบริจาคกระดูกและเนื้อเยื่อมาแล้ว ๓ ครั้งคือในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) เป็นเจ้าภาพร่วม และเชิญผู้แทนจากต่างประเทศทั่วโลกมาเข้าร่วมประชุมด้วย

เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ศูนย์เนื้อเยื่อฯ ได้ย้ายที่ทำการจากอาคารสลากกินแบ่งรัฐบาลมาอยู่ที่อาคารเฉลิมพระเกียรติ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยนายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้น ซึ่งเป็นคนไข้ของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ได้มาเยี่ยมและเห็นความคับแคบของสถานที่ตั้งศูนย์เนื้อเยื่อฯ ที่ตึกสลากกินแบ่งฯ ชั้น ๓ จึงเกิดความคิดจะช่วยสร้างตึกใหม่ให้แก่ศูนย์เนื้อเยื่อฯ โดยจะขอสร้างชั้นในที่ตึกเดิม แต่ผู้บริหารคณะฯ ขอให้สร้างที่ตึกพลอยฯ และตึกจักษุฯ ซึ่งทรุดโทรมกว่าตึกสลากกิน โดยศูนย์เนื้อเยื่อฯ มีที่ทำงานอยู่ชั้น ๑๔ และชั้น ๑๕ มีพื้นที่ทำการของศูนย์ฯ มากที่สุดในการเปรียบเทียบศูนย์ต่าง ๆ ในเขตภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก คือประมาณ ๒,๐๐๐ ตารางเมตร มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๙ คน มีที่ทำการของมูลนิธิกระดูกและเนื้อเยื่อเพื่อการแพทย์ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และสมาคมธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อประเทศไทย ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งให้การสนับสนุนงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๔ ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศได้สนับสนุนทุนให้กับเจ้าหน้าที่ธนาคารกระดูกและ

เนื้อเยื่อจากประเทศลิเบียจำนวน ๑ คน มารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการผลิตกระดูกและเนื้อเยื่อ เป็นเวลา ๓ เดือน นอกจากนี้ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์ ยังมีแผนการที่จะพัฒนางานด้านต่างๆ ในช่วง ๕ ปีต่อไป ได้แก่ ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ เพิ่มเครือข่ายศูนย์รับบริจาคและจัดหากระดูกและเนื้อเยื่อในภูมิภาคต่างๆ ให้มากขึ้น เปิดเป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ ฝึกอบรมเยาวชน ขอบริจาคร่างกายเพื่อการแพทย์ ขอให้สหประชาชาติเป็นเครือข่ายประสานงานเรื่องการขอบริจาคส่วนของร่างกาย เพิ่มงานค้นคว้าและวิจัย พัฒนาการปฏิบัติงานให้เข้าสู่มาตรฐาน ISO 9002 และพัฒนามาตรฐานห้องปฏิบัติการให้เข้าระบบ ISO 17025 มีการปรับปรุงโฮมเพจ ให้ทันสมัยและติดต่อกับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะรับบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก เพื่อมาทำงานธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อในด้านฝ่ายเทคนิค ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาให้เป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ

ปัจจุบันได้ผลิตกระดูกและเนื้อเยื่อจำนวน ๓๒,๓๑๗ ชิ้น และนำไปใช้ในผู้ป่วย ๓,๕๐๙ คน ใน ๓๐๔ โรงพยาบาล มีศัลยแพทย์เข้าร่วมโครงการ ๗๔ คน ได้ทำการฝึกอบรมทั้งระยะสั้น และระยะยาวรวมทั้งการดูงานของชาวไทยและต่างประเทศ ๒๖ คน องค์การอนามัยโลกกำลังพิจารณาให้ศูนย์ฯ เป็นสถาบันวิชาการขององค์การฯ และขอให้เขียนคู่มือในการจัดตั้งธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำหรับประเทศกำลังพัฒนา และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลกด้านธนาคารกระดูกและเนื้อเยื่อ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔

งานบริการสังคมด้านอื่น

นอกจากงานด้านวิชาการในอาชีพแพทย์แล้วยังได้ทำงานด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาแพทย์โดยตรง เช่น การก่อตั้งสโมสรโรตารีกรุงเทพบางลำภู ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งได้มีการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ให้บริการในพื้นที่ทุรกันดารหลายแห่ง ได้ประสานงานเยาวชนให้มีความเป็นผู้นำและทำกิจกรรมบริการสังคม นอกจากนี้ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ ถึงปัจจุบัน มีกิจกรรมสำคัญที่ทำให้แก่วงการลูกเสือ เช่น โครงการปลูกต้นสักเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา เจ็ดแสนต้นทั่วประเทศเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการบริหารลูกเสือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก และเป็นกรรมการลูกเสือสิ่งแวดล้อมของสำนักงานลูกเสือโลก ก่อตั้งสโมสรลูกเสือสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ในพระอุปถัมภ์ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ และได้รับเริ่มก่อตั้งและเป็นประธานชุมนุมลูกเสือชาวพุทธของโลกได้รับทุนจากองค์การอนามัยโลกให้ดำเนินการโครงการนำร่องเรื่องลูกเสือป้องกันและดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ติดต่อในเขตเมืองใหญ่ซึ่งขณะนี้กำลังทำโครงการอยู่ และในปี ๒๕๔๗ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสหวิทยาการเพื่อการวิจัยและพัฒนาราชบัณฑิตยสถานเพื่อก่อตั้งเครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานทั่วประเทศ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

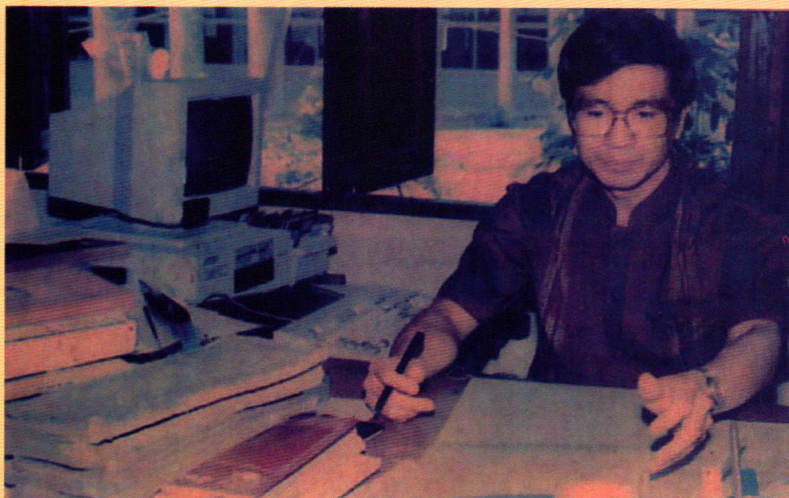

ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

(ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๙) เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยได้รับการขยายเวลาราชการอีก ๕ ปี หลังจากเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๐ และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ระดับ ๑๑ เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้รับพระราชทานสายสะพายชั้นสูงสุดคือ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี เกิดในสังคมชนบทล้านนา ที่หมู่บ้านท่าโป่ง ตำบลบ้านแม อำเภอลี้ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นลูกคนโตของพ่อผดุง (คำมูล) และแม่จันทร์ดี มีน้องอีกสี่คน บุคนั้นเป็นยุคที่ยังต้องใช้ตะเกียงน้ำมันก๊าด และเป็นยุคที่เครื่องรับวิทยุที่ต้องใช้ถ่านไฟฉายนับร้อยก้อนเป็นแหล่งพลังงาน แต่ก็ยังดีที่มีรถยนต์โดยสารแบบคอกหมูที่วนมาจับผู้โดยสารไปตามทางที่มีหลุมฝุ่นในหน้าแล้งและเป็นปลักโคลนในหน้าฝนเพื่อเข้าเมืองวันละหนึ่งเที่ยว แหล่งบันเทิงที่พอหาได้ก็เพียงวิทยุซึ่งในหมู่บ้านมีเพียงสองเครื่อง และนานๆ ครั้งจึงจะมี “หนังชายยา” คือ รถเร่ที่ไปโฆษณาขายยาโดยมีการฉายภาพยนตร์ประกอบ จะได้ดูลิเกก็ต่อเมื่อมีงานวัดและกว่าจะได้ “ฟังขอ” คือการขับขอได้ตอบระหว่างช่างขอหรือนักขับเพลงปฏิพากษ์ขายหมิงนั้น ก็ต้องรอให้มีงานอย่างงานบวชหรืองานขึ้นบ้านใหม่เสียก่อน

วิธีการทำนันทนสอนให้รู้ถึงวิธีการดำรงชีวิตอยู่ได้โดยอาศัยพืชที่ขึ้นในนาและสัตว์น้ำทั้งแมลงใหญ่น้อย สวนในบ้านที่มีพรรณไม้หลากชนิดและวิธีการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ก็สอนให้รู้ถึงการใช้สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติเป็นอาหารและเครื่องใช้เพื่อตอบสนองต่อชีวิตประจำวัน อีกทั้งการที่พ่อแม่ต้องทำไร่นานั้น ทำให้เรียนรู้ถึงการปลูกพืชผักอย่างพริก ถั่ว งา ที่สามารถถนอมใช้เป็นอาหารและยังเป็นแหล่งผลิตพืชเสริมเพื่อใช้ดำรงชีวิตในครัวเรือนโดยพึ่งพิงระบบตลาดไม่มากนัก นอกจากนั้น วิธีชีวิตแบบชาวบ้านนอกยังช่วยอบรมวิธีการหาอาหารทั้งพืชผัก สัตว์เล็กและแมลงได้ตามฤดูกาล เช่นการรู้จักเห็ดว่าชนิดไหนกินได้และกินได้โดยวิธีการใด ปลาและสัตว์น้ำเล็กที่ได้จากการใช้ “ชะ” ไล่ช้อนจากร่องน้ำรอยไถ นอกจากจะแกงแล้ว ยังสามารถทำเป็น “แอ็บ” คือทำเป็นนงบึงไฟซึ่งหอมกรุ่นด้วย

ใบขมิ้นที่วางอยู่บนใบตองที่ซ้อนกันหลายชั้น ปลาเล็กที่ได้จากการยกยอหรือการวิดบ่อที่เหลือจากทำเป็นอาหารในแต่ละมื้อหรือหามาได้มาก ก็จะคลุกเกลือใส่ลงในกระบอกล้างไม้ไฟ อุดปากด้วยใบกล้วยแห้งเพื่อรอวันที่จะเป็นปลาร้า ถั่วเหลืองที่ปลูกหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว นอกจากจะขายเพื่อเก็บเงินไว้ใช้แล้วก็ยังสามารถตัดต้นที่ติดฝักซึ่งยังไม่แก่กินมาต้มกินแทนขนมหรือของว่าง และได้อาศัยใช้ถั่วเหลืองที่เหลือจากการขายนั้นมาทำ “ถั่วเน่า” เพื่อใช้ปรุงร่วมกับพริกที่มาจากรั้ว หัวหอมและกระเทียมที่ปลูกเอง ส่วนเกลือนั้นก็ต้องซื้อ เสื้อผ้าที่ใช้ในบ้านในวัยเด็กก็มาจากฝีมือของแม่ที่ปั่นด้ายและทอร่วมกับยาย ได้เรียนหนังสือระดับชั้นประถมศึกษาในหมู่บ้านกัวแลหลวง ตำบลยุหว่า อำเภอสนับทึบ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของบิดามารดาบุญธรรม คือพ่อหนานแก้ว แม่บัวทิพย์ หอมหวล มิได้เรียนในโรงเรียนซึ่งบิดาโดยกำเนิดเป็นครูใหญ่อยู่ที่หมู่บ้านเกิด คือบ้านท่าโป่งนั้น

แม้ฐานะครอบครัวจะมีความรู้และมีเงินเดือนเพราะพ่อแม่เป็นครูใหญ่แต่เงินเดือนก็น้อยยังมีน้องในวัยเรียนหลายคน ทำให้แม่ต้องรับภาระหนักในการประกอบครอบครัว ชีวิตจึงเป็นแบบบ้านนอกคือต้องทำมาหากินด้วยความ “ยาก” เมื่อต้องใช้เงินเพื่อปรับสภาพลูกจากความเป็นเด็กบ้านนอกให้เป็นนักเรียนในเมืองนั้น ครอบครัวจึงต้องพบกับความ “จน” แต่ด้วยความเข้มแข็งของพ่อ ความมานะบากบั่นของแม่และความร่วมมือของลูก จึงทำให้พอหลุดรอดจากการ “จน” ออกมาได้ แต่ก็ไมอาจเทียบกับเพื่อนในวัยเดียวกันที่อยู่ในเมืองโดยกำเนิด ดังที่เห็นชัดว่า กว๋านายอุดม รุ่งเรืองศรี จะได้มีโอกาสใช้ไฟฟ้าก็ต่อเมื่อพ้นจากการเรียนในระดับประถมและมัธยมแล้ว

การศึกษาและการทำงาน

เมื่อจบชั้นประถมปีที่สี่ซึ่งเป็นปฐมฐานของการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา และการได้เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตในสังคมชนบทล้านนาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ แล้ว ก็เก็บเสื้อผ้าที่มีอยู่ไม่กี่ชิ้นใส่กล่องไม้ไฟสานไปเป็นศิษย์ของปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยในตัวเมืองเชียงใหม่ ตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๑ จนจบชั้นมัธยมปีที่ ๔ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

วิถีสติเตียนของปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ได้เป็นมาเป็นแนวคิดและการดำเนินชีวิตในการเรียนอย่างขยันและอดทน เมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๔ ด้วยผลจากการที่ได้คะแนนภาษาอังกฤษสูงที่สุดในรุ่นนั้น ทางโรงเรียนจึงให้ทุนการศึกษาไปเรียนระดับปริญญาตรีที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมอบให้ไปหลอมรวมวิถีของคริสเตียนในสำนักกลางนักเรียนคริสเตียนที่ย่านราชเทวี กรุงเทพฯ จนได้รับปริญญาตรีในวิชาเอกด้านการสอนภาษาไทย ครั้นนั้นอาจารย์สมศรี ปทุมสูตร ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษาจนจบหลักสูตร

การยังชีพที่กรุงเทพฯ ก็มาจากที่โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยให้ทุนค่าที่พักและค่าอาหารในสำนักกลางฯ เดือนละ ๓๒๕ บาท เป็นเวลาสี่ปี และในช่วงเวลาดังกล่าว ทางสำนักกลางฯ ก็เปิดโอกาสให้ทำงานในโครงการ Work Scholarship ในเวลาว่างจากการเรียน ซึ่งหากทำงานในสำนักกลางฯ ก็จะได้รับค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๓ บาท แต่หากออกไปทำงานในเครือของคริสตจักรนอกสถานที่ ก็จะได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๕ บาท ในช่วงเวลานั้นตอนแรกทางบ้านส่งเงินไปให้เดือนละหนึ่งร้อยบาท แต่เมื่อทำงานในโครงการ Work Scholarship แล้วก็ขอให้ทางบ้านงดส่งเงินไปให้ โอกาสที่ดีมากในช่วงนั้นก็คือการที่ได้ทำงานเพื่อเป็นทุนการศึกษาโดยเป็นผู้ดูแลห้องสมุดของสำนักกลางฯ ซึ่งมีเวลา

มากและสงบพอที่จะอ่านหนังสือโดยเฉพาะภาษาไทยที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับสายวิชาที่เรียน และจากงานห้องสมุดนี้ ทำให้มีโอกาสได้รับใช้ เป็นบรรณารักษ์ของโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย และได้เริ่มจัดระบบหมวดหมู่หนังสือเป็นแบบ Dewey Decimal System และในครั้งที่ได้เป็นครูที่โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ก็ได้เป็นบรรณารักษ์ของโรงเรียนอยู่ช่วงหนึ่ง บนฐานของงานที่สำนักกลางนักเรียนคริสเตียนแห่งนี้เช่นกัน

ในช่วงที่เรียนอยู่ที่จุฬาฯ เป็นปีที่ ๕ เพราะต้องเรียนภาษาอังกฤษสองเทอม เทอมละครึ่งหน่วยกิตนี้ ทางโรงเรียนกรุงเทพโพลีเทคนิคก็ให้โอกาสเป็นครูสอนภาษาไทยร่วมงานกับท่านอาจารย์เล็ก ไทยง และยังได้มีโอกาสทำงานเป็นพนักงานต้อนรับที่โรงแรม YMCA ถนนสาทร ผลัดกลางคืนอีกด้วย โดยเมื่อโรงเรียนเลิกเวลาบ่ายสามโมงก็กลับไปนอนที่ห้องพักบนชั้นดาดฟ้าของโรงแรม YMCA เพื่อตื่นตอนสี่ทุ่มเตรียมตัวเข้าเวรเวลาห้าทุ่มและไปเลิกเจ็ดโมงเช้า แล้วก็รีบแต่งตัวไปเป็นครู วนเวียนเช่นนี้ได้ปีหนึ่งก็จบการศึกษาปริญญาตรีหลังจากนั้นก็กลับมาเป็นครูที่โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๓ โดยที่ทางโรงเรียนก็กรุณาให้เป็นครูดูแลหอพักของโรงเรียน ซึ่งหมายความว่ามิที่พักอยู่ที่ตึกเคนเดี และมีอาหารให้ด้วย ในระหว่างที่เป็นครูอยู่นั้นก็ได้ใช้เวลาว่างจากการสอนไปเรียนเพิ่มที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนได้ปริญญาตรีด้านภาษาไทย ในปีการศึกษา ๒๕๐๓

ในช่วงปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ ก็ได้ขอลาออกจากโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ยกกระทะเลขึ้นพาดท้าย “รถเครื่อง” คือรถจักรยานยนต์แล้วควมขับไปเรียนต่อระดับปริญญาโทสาขาภาษาไทย ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในช่วงเวลานั้นนอกจากจะมีทุนการศึกษาจากความกรุณาของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย โดยรับเป็นครูประจำการเต็มเวลาแล้ว วงการคริสเตียนยังได้ช่วยประคับประคองอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์พิษณุ อรรถมัญญ์ ซึ่งขณะนั้นเป็นศิษยาภิบาลประจำคริสตจักรวัฒนา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้กรุณาให้ที่อยู่และ “อาหารกันปิ่นโต” รวมทั้งกาแฟผงรสเข้มอีกด้วย

ในช่วงนี้ต้องปลูกตัวเองให้ตื่นเวลาตีห้า อาบน้ำแต่งตัวแล้วควม “รถเครื่อง” จาก “ซอยร่วมใจ” ถนนสุขุมวิท ไปโรงเรียนวชิราวุธและเริ่มสอนชั่วโมงแรกเวลาเจ็ดนาฬิกา จนจบช่วงการเรียนเวลาบ่ายโมงก็รีบกินข้าวแล้วไปเรียนที่จุฬาฯ โดยเริ่มเรียนตั้งแต่บ่ายสองไปถึงห้าโมงเย็น และได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คว่ำขอเรื่องหงส์หินของเจ้าสุริยวงศ์” โดยที่อาจารย์ ดร.คมคาย นิลประภัสสรกรุณาเป็นที่ปรึกษา ครั้นจบการศึกษาแล้วก็ยกกระทะเลไปเดิมขึ้นพาดรถเครื่องคันเดิม มุ่งสู่ล้านนา แผ่นดินเดิม โดยออกจากบ้าน “อาจารย์พิษณุ” เวลาบ่ายสี่โมงครึ่ง และถึงเชียงใหม่เวลาตีห้าครึ่ง

ชีวิตข้าราชการเริ่มจากการเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ มาจนถึงปัจจุบัน และในตอนทีกลับเชียงใหม่ในคราวนี้ ก็ประจวบกับเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยพายัพกำลังเริ่มการจัดตั้ง จึงมีโอกาสได้ทำงานตอบแทนวงการคริสเตียนบ้าง โดยมีส่วนเป็นกรรมการต่างๆ รวมทั้งการร่างหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยและได้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาภาษาไทยคนแรกของมหาวิทยาลัยพายัพไปด้วย

ในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๙ - ๒๕๒๐ ก็ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อที่ประเทศอินเดีย โดยได้รับทุนสนับสนุนจากอาศรมวัฒนธรรมไทย-ภารต ปีละหนึ่งหมื่นบาท ก็แบกกระทะเลโบราณใบนั้นพร้อมกับ

หัวเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าแบบกระเป๋าทัวขึ้นเครื่องบินครั้งนั้นนอกจากจะได้รับปริญญาเอกสาขาศาสนศาสตร์จากสถาบันนวลันทามหาวิหาร มหาวิทยาลัยมคอ ประเทศอินเดียแล้ว ก็ยังได้รับความกรุณาจากวัดไทยทั้งที่นาลันทาและวัดไทยที่พุทธคยา ได้มีโอกาสเป็นเด็กวัด ซึ่งก็มีโอกาสได้ไปนั่งสมาธิอยู่ได้ร่วมโพธิ์พุทธบัลลังก์อยู่หลายครั้งตามแนววิทยานิพนธ์เรื่อง “เทวดาในคัมภีร์พระเวทและเตฏุมิกถา” โดยเฉพาะครั้งนั้นได้รับความเมตตาเป็นอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์มหิศร์ ติวารี โดยที่ท่านรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อท่านย้ายจากแคนาดาไปเป็นศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยเดลีแล้วก็ต้องหัวถูทะเลขึ้นรถไปตามรอยของท่านไป

การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ในครั้งนั้นเป็นไปในลักษณะ “อุปนิษท” อันเป็นการเกี่ยวเนื่องใกล้ชิด เมื่อท่านสั่งว่าให้นางานวิทยานิพนธ์ไปเสนอท่านวันละ ๕ หน้า ก็ต้องนำผลงานไปส่งที่มหาวิทยาลัยทุกบ่าย และในตอนกลับก็จะเห็นอาจารย์ร่างเล็กผิวดำแต่งกายด้วยชุดผ้าพื้นบ้านนุ่งโจงกระเบนมีสังฆาฏิพาดไหล่ เดินนำหน้าลูกศิษย์จากเมืองไทยคนหนึ่งที่สวมกางเกงยีนส์สะพายย่ามหนังสือของตนและถือกระเป๋าทองอาจารย์ตามหลังท่านความเอื้ออาทรซึ่งเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ท่านนี้หลังกมาให้นั้นไพศาลนัก นอกจากจะเป็นที่พึ่งทางด้านการศึกษาแล้ว ท่านยังได้กรุณาถ่ายทอดแนววิถีชีวิตและความคิดความเชื่อแบบอินเดียให้ด้วยความเมตตา ภาพของศิษย์คนหนึ่งที่ถือกระเป๋าทองตามหลังท่านดำเนินอย่างต่อเนืองไปทุกอย่างก้าวที่ออกจากเขตมหาวิทยาลัย ทั้งไปจ่ายตลาดก่อนกลับบ้านและไปในสโมสรของผู้รู้หรือการไปบรรยายนอกสถานที่ อีกทั้งท่านยังให้โอกาสเป็นเลขานุการส่วนตัวของท่านอีก

ในระยะที่รอสอบวิทยานิพนธ์อยู่นั้น ก็ได้เอางานวิทยานิพนธ์มาแปลเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในวงวิชาการโดยแยกเป็นสองเล่มคือ “เทวดาพุทธ” และ “เทวดาพระเวท” ขณะเดียวกันก็แปลหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับการปฏิบัติจิตของท่านสวามีวิเวกนันทะชื่อ “ราชโยคะ” อีกเล่มหนึ่งเพื่อเป็นของฝากแก่ผู้ใกล้ชิดอีกด้วย ครั้นถึงวันที่เดินทางกลับเมืองไทยนั้น ถูทะเลใบเดิมก็ทำหน้าที่เดิมคือใช้บรรจุเสื้อผ้าของใช้ที่มีไม่มากนัก แต่พิมพ์ดีดไฟฟ้าเครื่องนั้นก็ได้แปรสภาพเป็นหนังสือกล่องใหญ่แทน ทั้งนี้ด้วยความเมตตาของท่านที่ปรึกษาและความร่วมมือของทุกท่านทั้งบรรพชิตและฆราวาสที่เมตตาอาทรในครั้งนั้นทั้งในอินเดียและทั้งในเมืองไทย ทำให้ช่วงเวลาที่ลาราชการไปศึกษาค้นคว้าและเสนองานเพื่อปริญญาเอกดังกล่าวสำเร็จลงไปเวลาเพียง ๒ ปี

และในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๓๓ นี้ ได้ทำสวน “เลี้ยงลูกน้อง” โดยปลูกกระท่อมอยู่ติดกับลำห้วยที่หมู่บ้านช่างเคียน ไกลจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แม้จะพักไปในช่วงที่ไปชิมชีวิตแบบ Simple living but high thinking อยู่ที่อินเดีย ช่วงนี้เรียกได้ว่าช่วงชีวิตดำเนินไปท่ามกลางกลีบกุหลาบเพราะกระท่อมไม้ไผ่หลังน้อยมุงหญ้าคานั่นตั้งอยู่ในสวนกุหลาบที่มีอยู่ประมาณสามพันต้นเมื่อแต่งงานแล้วจึงย้ายไปอยู่ที่หมู่บ้านเจ็ดยอด ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งก็ไกลจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกเช่นกัน

งานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เต็มไปด้วยความรู้สึกที่ดี เพราะทางภาควิชาภาษาไทยและคณะมนุษยศาสตร์เปิดโอกาสให้ศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาการได้ตามความสนใจ งานที่เริ่มต้นศึกษาในช่วงแรกคือด้านวรรณกรรมไทยปัจจุบัน ซึ่งผลงานแรกที่ปรากฏในปีแรกที่ทำงาน พ.ศ. ๒๕๑๖ ในเดือนตุลาคม คือเอกสารโรเนียวเย็บเล่ม “นักเขียนและวรรณกรรมไทยปัจจุบัน” หนา ๒๙๔ หน้า และงานนี้ได้ปรับปรุงขึ้นและตีพิมพ์ในชื่อ “สภาพของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน” เมื่อเดือนตุลาคม

พ.ศ. ๒๕๒๒ และเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล “หนังสือดีเด่น” จากมูลนิธิศาสตราจารย์ หม่อมหลวงบุญชูสาวย

ในตอนแรกนั้น ทางภาควิชาภาษาไทยได้เชิญท่านอาจารย์สิงหะ วรรณสัย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณกรรมล้านนามาสอน แต่เมื่อท่านถึงแก่กรรมเมื่อ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๓ แล้ว ทางภาควิชาก็ได้มอบหมายให้นายอุดม รุ่งเรืองศรี รับหน้าที่ด้านนี้แทน ซึ่งนายอุดม รุ่งเรืองศรีก็มีผลงานทางด้านนี้ออกมาเรื่อยๆ เช่น เอกสารอัดสำเนาเย็บเล่มเรื่อง “ระบบการเขียนอักษรธรรมล้านนา” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นมา

จากผลงานที่ทำอย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้นายอุดม รุ่งเรืองศรี ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๒ และหลังจากนั้นอีก ๓ ปี คือวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๕ ก็ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์

งานด้านล้านนายังมีอีกมากที่จะต้องทำ ทำให้รองศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี มีผลงานออกมาเรื่อยๆ ตามลำดับ จนผ่านการประเมินและมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๐ ส่วนในด้านการบริหารนั้นได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึง ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่งานด้านวิชาการนั้นก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ระดับ ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และต่ออายุราชการหลังเกษียณอายุราชการอีก ๕ ปี

ด้านเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับพระราชทานสายสะพายชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก พ.ศ. ๒๕๓๙ ชั้นมหาวชิรมงกุฏ และสายสะพายชั้นสูงสุดคือชั้นมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ได้รับพระราชทานเมื่อ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

รางวัลที่ได้รับมี รางวัลพระสิทธิดาตาทองคำ ด้านการค้นคว้าและเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๓๕ จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ รางวัลพระเกี้ยวทองคำ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (รับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔) และรางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปศาสตร์ โดยที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) เมื่อ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ ได้ประกาศยกย่องให้เป็นหนึ่งใน ๓๖ คนของครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ เมื่อ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ ก็มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ สาขาเผยแพร่งานศิลปภูมิของไทย (ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

การเรียนรู้และองค์ความรู้

ในช่วงการทำงานที่ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นี้ นอกจากภาระงานสอนปกติแล้ว ก็ได้ทำการค้นคว้าวิจัยในวิชาต่างๆ ที่รับผิดชอบ ดังปรากฏว่ามีผลงานทั้งประวัติวรรณคดีไทย วรรณกรรมไทยปัจจุบัน และวรรณคดีวิจารณ์ เป็นต้น เมื่อท่านอาจารย์สิงหะ วรรณสัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณกรรมล้านนา ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษในภาควิชาภาษาไทยเสียชีวิต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มอบหมายให้รับผิดชอบทั้งวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนาเรื่อยมา ดังนั้น ผลงานที่เกิดขึ้นจึงเป็นงานด้านล้านนาทั้งหมด นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

จากวิถีของชาวชนบทที่คุ้นเคยอยู่กับวิถีชีวิตแบบล้านนาอยู่แล้ว เมื่อได้เริ่มงานด้านภาษาและวรรณกรรมล้านนา ซึ่งถือว่าสืบเนื่องจากการที่เคยทำวิทยานิพนธ์เรื่องหงส์เหิน ของเจ้าสุริยวงศ์ โดยการปริวรรตจากฉบับล้านนามาแล้ว ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายนี้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด เมื่อผนวกกับความรู้ทางด้านวรรณคดีไทย วรรณคดีวิจารณ์ นิรุกติศาสตร์ปกรณัมวิทยา (Mythology) ทั้งฝ่ายพุทธศาสนาและฝ่ายพระเวท รวมกับวิถีคริสเตียนที่ผนึกกับทฤษฎีวิเคราะห์ ต้นฉบับตามแบบของชาวยุโรป รวมเข้ากับความสนใจทางปรัชญาในสาขาต่างๆ ทำให้เกิดองค์รวมของมิติในการมองเอกสารต้นฉบับที่สืบทอดมาด้วยอักษรธรรมล้านนาตลอดจนวิถีอารยธรรมของล้านนา ซึ่งทำให้สามารถไขความในบางประเด็นได้แตกไปจากการมองตามแบบจารีตนิยม อันทำให้สามารถเข้าถึงอักษรศาสตร์ล้านนาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จากที่ใฝ่ใจใฝ่รู้ในวรรณกรรมแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือภาษาของชาวล้านนา ซึ่งเมื่อมองรวมกับต้นตอของที่มาในภาษาเขมรและภาษาบาลีแล้ว ก็ทำให้เกิดความแม่นยำในอักษรศาสตร์ล้านนามากขึ้น จนสามารถจัดทำ **พจนานุกรมล้านนา - ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวง** โดยความร่วมมือของผู้รู้ท้องถิ่นและความอุปถัมภ์ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงกับธนาคารไทยพาณิชย์ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๔ เป็นหนังสือ ๒ เล่ม รวม ๑,๖๓๔ หน้า บรรจุศัพท์ ๒๑,๙๓๗ คำ และต่อมาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๒ เมื่อได้เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ ก็ได้ทุ่มเทความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำงานนี้อย่างเต็มที่ ทั้งในแง่ของผู้เขียน ผู้ถ่ายภาพ ผู้ตรวจแก้สำนวนภาษาและผู้พิสูจน์อักษร ทำให้ความรู้ที่ประมวลอยู่ในงานนี้ซึ่งจัดพิมพ์เป็นชุดละ ๑๕ เล่ม ความยาว ๘,๑๕๙ หน้า บรรจุเรื่องต่างๆ รวม ๗,๓๖๔ เรื่อง มีภาพประกอบ ๖,๐๙๙ ภาพ ทั้งหลายเหล่านั้นช่วยเสริมทำให้เกิดความมั่นใจในความรู้เกี่ยวกับล้านนาได้มากขึ้น และช่วงหลังนี้คือใน พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็ได้จัดพิมพ์ วรรณกรรมล้านนา โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และปี ๒๕๔๗ ได้ปรับปรุงพจนานุกรมล้านนา - ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวงสำเร็จลงและจัดพิมพ์เป็นเล่มเดียว จำนวนเกือบหนึ่งพันหน้า มีคำศัพท์มากกว่าเดิมถึง ๖,๓๓๒ คำ และในงานที่ทางภาควิชาภาษาไทยจัดให้เพื่อเป็นเกียรติในวาระเกษียณอายุราชการเมื่อ ๑๓ - ๑๔ มกราคม ๒๕๔๙ นี้ ได้นำเอาเอกสารโรเนียวเย็บเล่มในยุคก่อนที่ชื่อ “โวหารลานนา” มาปรับปรุงใหม่และตีพิมพ์เผยแพร่อีกด้วย

พ.ศ. ๒๕๔๙ นอกจากงานสอนตามปกติแล้ว ก็ยัง “งมๆ ขวามๆ” อยู่กับการปรับปรุงสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ อยู่ที่อาคารเรือนเดิม ในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แล้ว เมื่อมีอาจารย์เกริก อัครชินเรศ มาเป็นผู้ช่วยอาสาสมัครแล้ว ก็มีกำลังใจและกำลังกายในการทำงานมากขึ้น จึงได้เริ่มโครงการ “e-ปัญญาสุวรรณกรรมล้านนา” เพื่อรวบรวมเอาเอกสารที่บันทึกด้วยอักษรธรรมล้านนาที่เด่นจำนวน ๕๐ เรื่องมาบันทึกในระบบ digital เพื่อจัดทำเป็น e-book สำหรับผู้สนใจด้านล้านนาจะได้ใช้ศึกษาเป็นพื้นฐานก่อนที่จะเจาะลึกไปสู่แนวที่ตนถนัดอย่างจริงจัง ในภายหลัง และจาก “e-หอธัมม์” คือการนำเอาคัมภีร์ต่างๆ ใน “หอธัมม์” หรือหอไตรจากวัดต่างๆ มาทำเป็นระบบ digital ก่อนที่โบราณและเอกสารเหล่านั้นจะเสื่อมไปตามกาลเวลา และงานนี้ยังอยู่

ในระหว่างการเตรียมงาน เพราะเป็นงานใหญ่ที่ย่อมต้องใช้ทุนและบุคลากรมากกว่างานที่ผ่านมา

ส่งท้าย

นอกจากผลงานที่กล่าวถึงข้างนี้แล้ว “ศาสตราจารย์อุดมฯ” ยังมีผลงานด้านภาษาและวรรณกรรม ทั้งล้านนาและไทยรวม ๒๗ เล่ม แต่เมื่อมีผู้ไปพูดกับ “ศาสตราจารย์อุดมฯ” ว่า ท่านเป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปยกย่องว่าเป็นปราชญ์ทางล้านนา “ศาสตราจารย์อุดมฯ” ก็หัวเราะและว่า ตนเองเป็นแต่เพียงผู้สะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่แห่งมรดกทางวัฒนธรรมล้านนาผู้หนึ่งเท่านั้น ยังมีอีกหลายท่านนักที่ทำงานหนักแต่ไม่เป็นที่รู้จักและยังมีความรู้ด้านล้านนาที่จะต้องศึกษาอีกมากนักผลงานที่ “ศาสตราจารย์อุดมฯ” ทำไปแล้วนี้แม้จะมาก แต่ก็ยังไม่มากพอที่จะตอบแทนน้ำใจและเมตตาธรรมที่ได้รับมาหล่อเลี้ยงตนจนทุกวันนี้ โดยเฉพาะเริ่มจากแผ่นดินเชียงใหม่ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยกับวงการคริสเตียนของไทย โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อีกทั้งยังมีอีกมากมายหลายท่านนักที่ “ศาสตราจารย์อุดมฯ” อยากระมัดระวังถึงด้วยความเคารพและสำนึกในพระคุณ และก็ยังมียกหลายท่านเช่นกันที่ “ศาสตราจารย์อุดมฯ” อยากรจะสำรวมกายน้อมลงเพื่อกล่าวคำ “ขอโทษ” ก่อนที่จะไม่มีโอกาสได้กล่าวคำ “ขอโทษ” หรือ “ขอบคุณ” อีกตลอดกาล

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรยกย่อง
ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

รายชื่อบุคคล หน่วยงาน
และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๔๘

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗

๑. นายเกษม พลวัน	สาขาการพัฒนาสังคม (ถึงแก่กรรม)
๒. นายกำพล พันธุ์ทอง	สาขาการพัฒนารัฐบาลและชุมชน (ถึงแก่กรรม)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๘

๑. พลเอก อาทิตย์ กำลึงเอก	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๒. นายเสน่ห์ ผลประสิทธิ์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๓. นายเฉลิม แก้วศรีงาม	สาขาการพัฒนารัฐบาลและชุมชน
๔. หลวงพ่อสำเนียง อยู่สถาพร	สาขาการพัฒนาสังคม (มรณภาพ)
๕. นายอภิก สวัสดิมงคล	สาขาการพัฒนาจิตใจและจริยธรรม (ถึงแก่กรรม)
๖. ศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์พุดมพงศ์ วรวิจิตร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี	สาขาการพัฒนาสาธารณสุข (ด้านการแพทย์)
๘. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (กองทัพภาคที่ ๓)	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๙. ชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์	สาขาการพัฒนาสังคม

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๙

๑. ศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๒. สำนักงานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ
ผลประโยชน์ของประชาชน (สคช.) กรมอัยการ	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นางเรณู โชติติลล	สาขาการพัฒนาสังคม
๔. นายเพื่อ หริพิทักษ์	สาขาศิลปะ (ด้านจิตรกรรม) (ถึงแก่กรรม)
๕. ท่านผู้หญิงแก้ว สนิทวงศ์เสนี	สาขาศิลปะ (ด้านนาฏศิลป์) (ถึงแก่กรรม)
๖. นางสาวธีระวรรณ เตชะพงศ์วิรัช	สาขาการพัฒนาศาสนาและพหุวัฒนธรรม
(ด้านอณุมณี)
๗. พันเอก เรวัติ บุญทับ	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๘. นางวัลลภา ตั้งจิตนุสรณ์	สาขาการศึกษา (ด้านการศึกษา) (ถึงแก่กรรม)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๐

๑. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	สาขาการพัฒนาการศึกษา (ถึงแก่กรรม)
๒. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวช	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
(ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)
๓. นายธวัช มกรพงศ์	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
(ถึงแก่กรรม)
๔. นายอนันต์ ชาลวาลา	สาขาการพัฒนาศาสนาและพหุวัฒนธรรม
(ด้านอณุมณี)

๕. นายสิทธิชัย โกโคยอุดม	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางบุญเอื้อ สุภาพรเหมินทร์	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๗. นายประเชิญ กาญจน์มัย	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๘. นายสง่า สรรพศรี	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ถึงแก่กรรม)
๙. ศาสตราจารย์ ระพี สาคริก	สาขาการพัฒนาการเกษตร (ด้านกล้วยไม้)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๑. นายแพทย์สุต แสงวีเชียร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านกายวิภาคศาสตร์) (ถึงแก่กรรม)
๒. นายประวิทย์ หาญณรงค์	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นายมนตรี ตราโมท	สาขาศิลปะ (ด้านดนตรี) (ถึงแก่กรรม)
๔. พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภพ	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
๕. นายวิรัชศักดิ์ วรรณวนอมร	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๖. นางภรณ์ทิพย์ ไซม่อน (นาครีรัตนกนก)	สาขาการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
๗. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์การ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒

๑. ศาสตราจารย์ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
(ถึงแก่กรรม)
๒. นายผาย สร้อยสระกลาง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๓. นายแพทย์พันธุ์พิชญ์ สาครพันธ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๔. ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิงพะออบ
โปษะเกษณะ	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย) (ถึงแก่กรรม)
๕. ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านวรรณศิลป์)
(ถึงแก่กรรม)
๖. นายไตรภพ ลิมปพัทธ์	สาขาสื่อสารมวลชน (ด้านโทรทัศน์)
๗. นายกอง อายุยีน	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ถึงแก่กรรม)
๘. โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน อมรวิวัฒน์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. ศาสตราจารย์พูน เกษจำรัส	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปะภาพถ่าย)
(ถึงแก่กรรม)

๓. จำลิบเอก ทวี บุรณเขตต์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๔. นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. หน่วยงานแพทย์ทางวิทยุ มูลนิธิ พอ.สว.
สำนักงานแพทย์มูลนิธิ พอ.สว.	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ
จังหวัดลำปาง	สาขาการพัฒนาภาคเหนือ (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๗. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ.
ในประเทศไทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

๑. หม่อมกอบแก้ว อาภากร ณ อยุธยา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)
(ถึงแก่กรรม)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. ศาสตราจารย์ทวี หอมขง	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. นางรัชนี ธงไชย	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)
๕. นายวิโรฒ ศรีสุโร	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๖. โครงการศิลปินแห่งชาติ	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๑. นายธนิธ อยู่โพธิ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
(ถึงแก่กรรม)
๒. นายบุญถิ่น อัตถากร	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริหารการศึกษา)
๓. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์	สาขาการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
๔. คุณหญิงสมศรี กันธมาลา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นายแพทย์ประพันธ์ ภาณุภาค	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. นายคำรณ บุญเขต	สาขาการเมืองและการปกครอง
๗. นายพรเทพ พรประภา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. นายอยู่ สุนทรชัย	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านพัฒนาชุมชนและชนบท)
๙. กรมประมง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

๑๐. มูลนิธิฮั่วเคี้ยวป้อเต็กเซี่ยงตึ้ง

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)

๑๑. หอการค้าจังหวัดตรัง

สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๖

๑. ศาสตราจารย์ปกรณ์ อังศุสิงห์

สาขาการพัฒนาสังคม

(ด้านบริหารงานสังคมสงเคราะห์)

๒. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คุณหญิงสุดศารท ตูจันทา

(ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)

๓. นายกุสะ ปันยารชุน

สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)

๔. นายปราโมทย์ ไม้กลัด

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ด้านชลประทาน)

๕. นายเอกพันธ์ บรรลือฤทธิ์

สาขาการพัฒนาสังคม

(ด้านสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร)

๖. นักเรียนนายเรืออากาศ จักรกฤษณ์ ธรรมวิชัย

สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

(ด้านการศึกษา)

๗. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๗

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ณัฐ

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการบริหารการศึกษา)

ภมรประวัติ

๒. นายสมัย เมษะมาน

สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

(ด้านศิลปะการต่อสู้ของไทย) (ถึงแก่กรรม)

๓. นายนิคม จันทรวีฑูร

สาขาการพัฒนาสังคม

(ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม) (ถึงแก่กรรม)

๔. นางชนิษฐา เทวินทรภักดี

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)

๕. นางพยอม สบายเมือง

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการปกครอง)

๖. กองพลทหารราบที่ ๙ อำเภอเมืองกาญจนบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคงของชาติ)

๗. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๘

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ คุณดวงเดือน

สาขาการพัฒนาสังคม

พิศาลบุตร

(ด้านการศึกษานอกโรงเรียน)

๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน

สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพลศึกษา)

๓. ศาสตราจารย์ประสาทน์ อวยชัย	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๔. นายเปล่ง ศรีตาน้อย	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. นายธนิษฐ์ เจียรนวนนท์	สาขาการพัฒนาศรษฐกิจ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สินธุนาวา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. นายแพทย์ศัลยเวทย์ เลเชกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านการแพทย์)
๘. ท่านผู้หญิงนวลพ้อง เสนาณรงค์	สาขาเผยแพร่งเกียรติภูมิของไทย (ด้านเผยแพร่งเอกลักษณ์ไทย) (ถึงแก่กรรม)
๙. เรือตรี สมรักษ์ คำสิงห์	สาขาเผยแพร่งเกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการกีฬาประเภทบุคคลทั่วไป)
๑๑. โครงการนวมทอง ของโรงเรียนผดุงศิษย์วิทยา	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการกีฬาประเภทเยาวชน)
๑๒. โครงการผลิตและขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร	สาขาการพัฒนาศรษฐกิจ
๑๓. งานประยุกต์ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	สาขาการพัฒนาศรษฐกิจ
๑๔. โครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

๑. นางเตือนใจ ดีเทศน์	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการพัฒนาชนบทและชุมชน)
๒. นายประเวศ ลิมปรังษี	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๓. ศาสตราจารย์ลีปพนนท์ เกตุทัต	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา) (ถึงแก่กรรม)
๔. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อารี วัลยะเสวี	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสาธารณสุข)
๕. นายโสภณ สุภาพงษ์	สาขาการพัฒนาศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๖. ศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันท์	สาขาพัฒนาศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์)

๗. ศาสตราจารย์อดุล วิเชียรเจริญ	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง สุจิตรา ประสานสุข	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๙. โครงการปลูกสวนสมุนไพรสิริรุกชาติ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ด้านสมุนไพร)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสาธารณสุข)
๓. รองศาสตราจารย์กัญญา สุวรรณศิริ	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๔. นางทองดี โพธิยอง	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านประสาทศัลยศาสตร์)
๖. โครงการเพชรในตม	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านความมั่นคง)
๗. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปือย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา	สาขาการพัฒนาศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๘. โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สาขาเผยแพร์เกียรติภูมิของไทย
๙. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	สาขาเผยแพร์เกียรติภูมิของไทย (ด้านเอกลักษณ์ไทย)
๑๐. มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ศาสตราจารย์เกษม สุวรรณกุล	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา)
๒. รองศาสตราจารย์เทอดชัย ชีวะเกตุ	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน)
๓. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	สาขาพัฒนาศรษฐกิจ
๔. นายสุวิชัย รัศมิภูติ	สาขาเผยแพร์เกียรติภูมิของไทย (ด้านอนุรักษ์มรดกไทย)
๕. นายอุดม สมพร	สาขาเผยแพร์เกียรติภูมิของไทย (ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๖. นายวาทัญญู ณ ถลาง	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. โครงการธนาคารแว่นตา
โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)

โครงการดีเด่นของชาติ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๒

๑. ศาสตราจารย์ คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา)
(ถึงแก่กรรม)
๒. นายกมล วิบูลกิจธนกร	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
(ถึงแก่กรรม)
๓. นายทวีศักดิ์ ภู่อหล้า	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ท่านผู้หญิงเพ็ชรา
เตชะกัมพูช	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านทันตแพทย์)
๕. มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชินูปถัมภ์	หน่วยงานดีเด่นของชาติ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๓

๑. นายแพทย์สุนทร อันตรเสน	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต)
๒. ศาสตราจารย์ทศพร วงศ์รัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านชีววิทยา)
๓. ร้อยตำรวจตรี วิจารณ์ พลฤทธิ์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๔. นายประวัติ วะโฮรัมย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๕. นายศุภชัย โกยทรัพย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. นายสมชาย ดวงแก้ว	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๗. นายโสภา อินทเสน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๘. นายประสิทธิ์ ทองชื่น	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๙. นายอำไพ เสือเหลือง	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย	หน่วยงานดีเด่นของชาติ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๔

๑. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. คุณหญิงทองก้อน จันทวิมล	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านช่างศิลป์และช่างฝีมือ)
๓. ศาสตราจารย์จู่ปะนีย์ นาครทรรพ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านภาษาไทย)
๔. นายพินิจ สุวรรณะบุญย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการออกแบบประยุกต์ศิลป์)
๕. มูลนิธิอนุเคราะห์คนทุพพลภาพ
ในพระบรมราชินูปถัมภ์	หน่วยงานดีเด่นของชาติ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

๑. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสพ รัตนากร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสุขภาพจิต)
๓. โครงการศิลปะ Art for All	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาผู้ด้อยโอกาส)
๔. โครงการสวัสดิการพัฒนามลิตภัณฑ์สมุนไพร
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสมุนไพรไทย)
๕. นายสังคม ทองมี	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปศึกษา)
๖. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)
๗. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ด้านอนุรักษ์พรรณพืช)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

๑. ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์
นพวงศ์ ณ อยุธยา	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. ศาสตราจารย์วิฑิต มันทาภรณ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๓. รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๔. มูลนิธิธรรมรักษ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัญ
มหาทุมะรัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านการแพทย์)
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ด้านอนุรักษ์ป่าไม้)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๗

๑. นายณรงค์ ปฏิบัติสรกิจ	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. โสละมูลนิธิแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๓. โครงการอุยฮอนหลานสืบสานภูมิปัญญา
และวัฒนธรรมท้องถิ่น อำเภอแม่วาง
จังหวัดเชียงใหม่	สาขาพัฒนาสังคม
(ด้านสืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๔. ศาสตราจารย์รัชช ปุณโณทก	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๕. ศาสตราจารย์สุนทร บุญญาธิการ	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์
๘. รองศาสตราจารย์เกตุ กรุดพันธุ์

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านชีวเคมี)
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านเคมีวิเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๘

๑. นางอรรอร่า ศรีบัวพันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. นางมุกดา อินต๊ะสาร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๓. โรงงานคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล วงษ์พาณิชย์	สาขาพัฒนาสังคม
๔. โครงการวิจัยลายพิมพ์ดีเอ็นเอ
ของพันธุ์ข้าวไทย สำนักวิจัยพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) เจริญ วรรณะสิน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

